

Program Rozwoju Powiatu Karkonoskiego na lata 2021-2027

- Projekt -

Jelenia Góra, 2021 rok

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Podsumowanie przeprowadzonej diagnozy, rekomendacje	5
2. Analiza SWOT.....	8
3. Markowe produkty turystyczne	11
4. Misja i wizja Powiatu Karkonoskiego	15
5. Cel horyzontalny, cele strategiczne i operacyjne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.....	16
6. Zbieżność założeń strategii z kluczowymi opracowaniami strategicznymi	20
7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej powiatu	26
8. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa dolnośląskiego wraz z zakresem planowanych działań	32
9. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla powiatu wraz z zakresem planowanych działań ..	34
10. System realizacji strategii	36
11. Spis map.....	43
12. Spis tabel.....	43
Załączniki	43
Załącznik nr 1. Analiza społeczno-ekonomiczna powiatu	44
Sfera społeczna	44
Sfera gospodarcza	58
Sfera przestrzenno-środowiskowa	66
Załącznik nr 2. Analiza sytuacji Powiatu Karkonoskiego na tle innych dolnośląskich powiatów	79

Wprowadzenie

Powiat Karkonoski jest subregionem o wyjątkowych walorach, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki. Duży potencjał rozwojowy uwarunkowany jest także dziedzictwem kulturowym, przygranicznym położeniem, kapitałem ludzkim wysokiej jakości.

Implementacja założeń, celów określonych w Programie Rozwoju Powiatu Karkonoskiego na lata 2021-2027 powinna sukcesywnie przyczyniać się do wyższej jakości życia społeczności lokalnej. Celem horyzontalnym programu jest zrównoważony rozwój Powiatu Karkonoskiego. Cele strategiczne natomiast przyjęły następujące brzmienie:

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału ludzkiego, współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- Cel strategiczny 2. Poprawa atrakcyjności turystycznej Powiatu Karkonoskiego, wsparcie przedsiębiorczości,
- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości środowiska,
- Cel strategiczny 4. Poprawa dostępności komunikacyjnej, zagospodarowanie przestrzeni,
- Cel strategiczny 5. Poprawa infrastruktury publicznej oraz dostępności usług.

W procesie prac nad programem wykorzystano dane Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Statystyczne Vademecum Samorządowca Urzędu Statystycznego we Wrocławiu. Przy analizach desk reseach posiłowano się literaturą przedmiotu oraz materiałami przekazanymi przez Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze. Ponadto wszyscy zaangażowani w powstanie dokumentu pracownicy Starostwa wykazali się pełnym profesjonalizmem oraz zaangażowaniem.

Program, oprócz ukierunkowania na konkretne cele rozwojowe, działania do realizacji może być pomocny w procesie pozyskiwania środków europejskich w okresie programowania 2021-2027. Należy również podkreślić, że zapisy Programu są zgodne z wszystkimi kluczowym dokumentami strategicznymi.

Celem szerszego spojrzenia na cele strategiczne Powiatu Karkonoskiego w poniższej tabeli zamieszczone zostały cele, obszary strategiczne, główne priorytety gmin powiatu. Zestawienie obejmuje zatem miasta: Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarska Poręba i gminy wiejskie: Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Mysłakowice, Podgórzyn, Stara Kamienica. Przeanalizowano tylko cele obecnie obowiązujących strategii, mając na uwadze, że w przypadku części samorządów proces opracowywania nowych dokumentów strategicznych jest w trakcie.

Tabela 1. Cele strategiczne, priorytety rozwojowe gmin Powiatu Karkonoskiego

Gminna strategia	Cele strategiczne, priorytety rozwojowe
Strategia rozwoju Gminy Karpacz na lata 2005-2013	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar strategiczny: ekologia • Obszar strategiczny: gospodarka • Obszar strategiczny: infrastruktura • Obszar strategiczny: przestrzeń • Obszar strategiczny: społeczność
Program Rozwoju Gminy Miejskiej Kowary na lata 2021-2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 1. Kowary liczącym się ośrodkiem gospodarczym, turystycznym i uzdrowiskowym • Cel strategiczny 2. Kowary atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, założenia rodziny i rozwoju osobistego. • Cel strategiczny 3. Tworzenie warunków dla rozwoju infrastruktury z poszanowaniem środowiska naturalnego
Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Piechowice na lata 2015-2026	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 1. Rozwój turystyki • Cel strategiczny 2. Rozwój przedsiębiorczości • Cel strategiczny 3. Wzrost jakości lokalnego rynku pracy • Cel strategiczny 4. Poprawa stanu infrastruktury technicznej • Cel strategiczny 5. Rewitalizacja gminnej przestrzeni • Cel strategiczny 6. Rozwój kapitału ludzkiego

	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 7. Poprawa stanu środowiska naturalnego • Cel strategiczny 8. Poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego • Cel strategiczny 9. Wzmacnianie marki gminy
Strategia zrównoważonego rozwoju Gminy Szklarska Poręba	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 1. Rozwój funkcji turystyczno-wypoczynkowej • Cel strategiczny 2. Kształtowanie funkcji ośrodka sportów zimowych i letnich • Cel strategiczny 3. Rozwój infrastruktury techniczno-społecznej miasta • Cel strategiczny 4. Działania na rzecz inicjatyw kulturalno-artystycznych • Cel strategiczny 5. Działania na rzecz pozyskania środków finansowych
Strategia Rozwoju Gminy Janowice Wielkie na lata 2016 – 2025	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 1. Zadbane środowisko naturalne, kulturowe i rozwinięta turystyka na terenie gminy • Cel strategiczny 2. Komfort życia mieszkańców gminy • Cel strategiczny 3. Gmina rozwinięta gospodarczo
Strategia Rozwoju Gminy Jeżów Sudecki na lata 2015-2025	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar strategiczny: Infrastruktura • Obszar strategiczny: Przedsiębiorczość i innowacyjność • Obszar strategiczny: Edukacja, kultura, sport, informacja • Obszar strategiczny: Zdrowie i bezpieczeństwo • Obszar strategiczny: Społeczeństwo i partnerstwo • Obszar strategiczny: Rozwój obszarów wiejskich • Obszar strategiczny: Turystyka
Strategia Rozwoju Gminy Mysłakowice na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2026	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 1. Rozwój gospodarczy oparty o silne, ponadregionalne, spójne z otoczeniem, funkcje turystyczno-rekreacyjne, uzupełniane przez nieuciążliwą wytwórczość i rolnictwo • Cel strategiczny 2. Rozwój społeczny oparty o nowoczesne, skuteczne i efektywne usługi społeczne, kapitał ludzki i społeczny oraz integrację i komunikację społeczną • Cel strategiczny 3. Rozwój środowiskowy oparty o sprawne systemy ochrony środowiska, sanację i wzbogacanie ekosystemów, a także o dostępną informację i powszechną wiedzę środowiskową
Gmina Podgórzyn	<ul style="list-style-type: none"> • Brak danych
Strategia Rozwoju Gminy Stara Kamienica na lata 2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 1. Stawiamy na ponadlokalną gospodarkę. Rozwój gospodarczy oparty na ponadlokalnych funkcjach turystyczno-rekreacyjnych, rolnictwie i uzupełniającej je wytwórczości, nieuciążliwej dla środowiska • Cel strategiczny 2. Aby podnieść jakość życia mieszkańców. Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia, dopasowanie usług społecznych do ich potrzeb oraz integracja społeczna • Cel strategiczny 3. Utrzymując równowagę ekosystemów. Ochrona, sanacja i rozwój ekosystemów stanowiących jej główne, naturalne bogactwo

Źródło: opracowanie własne

Po wnikliwym przeanalizowaniu celów strategicznych wszystkich jednostek samorządu terytorialnego Powiatu Karkonoskiego można stwierdzić, że w pełni wpisują się one w nowe cele powiatu na lata 2021-2027. Z pewnych uszczegółowień dokonanych przez gminy można zauważyć, że w Kowarach zaakcentowano aspekt uzdrowiskowy oraz wspomniano o rozwoju osobistym. Dodatkowo w Piechowicach pojawiły się sformułowania dotyczące marki i rewitalizacji, które jednak mają swoje odzwierciedlenie w strategii powiatowej. Szklarska Poręba uwypukla inicjatywy kulturalno-artystyczne, Jeżów Sudecki natomiast rozwój obszarów wiejskich. Zasadnicze różnice nie występują. Zgodność na tak wysokim poziomie pozwoli na bardziej efektywne realizowanie wspólnych projektów w nadchodzących latach.

1. Podsumowanie przeprowadzonej diagnozy, rekomendacje

Powiat Karkonoski tworzą miasta: Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarska Poręba oraz gminy wiejskie: Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Mysłakowice, Podgórzyn i Stara Kamienica. W tym miejscu należy zaznaczyć, że wszystkie analizy w części dotyczącej diagnozy oraz porównań dolnośląskich powiatów odnoszą się do Powiatu Karkonoskiego jako całości, odrębnej jednostki samorządu terytorialnego. Diagnozy, charakterystyki dotyczące poszczególnych gmin znajdują się w opracowaniach strategicznych dedykowanych dla tych jednostek. Z uwagi na dostępność danych analiza społeczno-ekonomiczna obejmuje lata 2015-2020, przy czym dane dla roku 2020 odnoszą się tylko do wybranych wyników. Szczegółowe wyniki przeprowadzonej diagnozy znajdują się w załączniku (Załącznik nr 1. Analiza społeczno-ekonomiczna powiatu).

Na bazie przeprowadzonej diagnozy bazującej na dostępnych statystykach publicznych można zamieścić podsumowanie pozwalające na wskazanie najważniejszych zasobów, potencjałów oraz problemów powiatu:

- liczba ludności powiatu nie zmniejszyła się w znaczącym stopniu na przestrzeni badanych lat, co jest pożądanym zjawiskiem wzięwszy pod uwagę powszechną depopulację w samorządach niepokojących rozmiarów. Zaobserwowane zjawisko po części powodowane jest suburbanizacją wynikającą z sąsiadującego położenia Miasta Jelenia Góra. Wśród rekomendacji można wskazać działania promujące powiat wśród potencjalnych rezydentów jako miejsce atrakcyjne do życia i prowadzenia działalności gospodarczej,
- kolejnym pozytywnym zjawiskiem jest sukcesywny spadek rejestrowanego bezrobocia w analizowanych latach, odbicie widoczne jest w roku 2020, ale jest to okres wyjątkowo niesprzyjającej sytuacji powodowanej pandemią koronawirusa,
- spada liczba zawieranych małżeństw, saldo migracji jest dodatnie ale wykazuje lekką tendencję spadkową, przyrost naturalny jest ujemny co potwierdza zasadność wspomnianych działań na rzecz przyciągania nowych mieszkańców, powinna być to polityka lokalna obliczona na dłuższy horyzont czasowy,
- pozytywne informacje przynosi z kolei analiza liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, jest to wskaźnik pośrednio skorelowany z poprawą sytuacji materialnej, sukcesywnym wzrostem poziomu zamożności mieszkańców powiatu. Ponadto wyraźnie spadła kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych. Wśród najczęstszych przyczyn przyznawania pomocy społecznej niezmiennie wymienia się ubóstwo, długotrwałą chorobę oraz niepełnosprawności i to w tych obszarach należy prowadzić na terenie powiatu zintensyfikowane działania naprawcze,
- społeczność lokalna dużą wagę przywiązuje do poziomu bezpieczeństwa. Na przestrzeni badanych lat wzrosła liczba przestępstw ogółem, poruszamy się jednak w relatywnie niewielkich zmianach liczbowych. Ponadto wykrywalność przestępstw utrzymuje się na zbliżonym poziomie, z lekką tendencją wzrostową,
- wartość odnotowania jest zjawisko uszczuplenia kadry medycznej w powiecie, dotyczy to w szczególności dentystów. Ma to znaczenie w kontekście dostępności i jakości usług medycznych na terenie powiatu oraz promowania szeroko rozumianego zdrowego stylu życia. Można przyjąć założenie, że powiat poprzez swoje atrakcyjne położenie oraz walory turystyczne przyciągnie kolejnych lekarzy i dentystów,

- w kontekście rozwoju sektora kultury niekorzystne jest zjawisko spadku czytelnictwa, pozytywna natomiast jest zwiększająca się liczba zwiedzających muzea. Rozwój kultury ma znaczący wpływ na jakość życia mieszkańców powiatu, rozwój osobisty i zawodowy, podnoszenie kompetencji społecznych,
- w sferze gospodarczej warte odnotowania są zwiększające się dochody i wydatki powiatu. Generalnie okres prowadzonych badań na podstawie dostępnych statystyk publicznych przypadł na czas ożywienia gospodarczego w powiecie, co potwierdzają praktycznie wszystkie wskaźniki oraz analizy. Ponadto zaobserwować można coraz szersze wykorzystywanie przez jednostki samorządu terytorialnego funduszy europejskich, co dodatkowo będzie stymulowało rozwój lokalny w następnych latach,
- kolejnym korzystnym zjawiskiem w powiecie jest wzrastająca wartość wskaźnika przedsiębiorczości. W tym miejscu należy zauważyć, że przywoływane badania prowadzone były w czasie przed pandemią koronawirusa. Obecnie powiatowy sektor MSP wymaga wsparcia i promocji celem powrotu i utrwalenia pozycji na ścieżce wzrostu gospodarczego. W badanym okresie wzrastała wartość środków brutto w przedsiębiorstwach oraz produkcja sprzedana przemysłu, wzrosło również przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto,
- bardzo istotna z punktu widzenia Powiatu Karkonoskiego jest wzrastająca sukcesywnie liczba dostępnych miejsc noclegowych, procentowy wzrost w latach 2015-2020 wyniósł 30%, co jest znaczącą zmianą. Najwięcej miejsc noclegowych jest w hotelach, stopień wykorzystania miejsc noclegowych wzrósł o 7,1%. Zdecydowanie najwięcej turystów w powiecie pochodzi z Niemiec. Poza krajowymi turystami (93% wszystkich turystów) jest to kluczowy rynek dla lokalnego sektora turystycznego. Rekomendacja w tym zakresie dotyczy umacniania pozycji na rynku niemieckim oraz szerszego otwierania się na inne rynki, w tym czeski,
- powiatowy rynek nieruchomości pomimo generalnych wzrostów wykazuje się konserwatywnym, w sensie równoważenia popytu i podaży oraz braku kreowania bańki cenowej. Dla mieszkańców większych miast ceny nieruchomości w Powiecie Karkonoskim mogą być atrakcyjne i stanowić element przyciągający nowych mieszkańców,
- zużycie wszystkich mediów rośnie (energia elektryczna, woda, gaz) co potwierdza rozwój powiatu ale również wzrastającą energochłonność urządzeń. W tym zakresie wskazane jest racjonalne wykorzystywanie zasobów oraz poszukiwanie energooszczędnych rozwiązań przyjaznych środowisku,
- w odniesieniu do infrastruktury technicznej największe braki występują w przypadku instalacji gazowych, w dalszej kolejności przyłączy kanalizacyjnych. Na plus zaliczyć można coraz szersze wykorzystywanie na terenie powiatu paliwa gazowego do ogrzewania gospodarstw domowych, trend jest szczególnie korzystny dla jakości powietrza,
- zasoby mieszkaniowe powiatu sukcesywnie zwiększają się. Ma to miejsce zarówno w przypadku budynków mieszkalnych, jaki i niemieszkalnych. Wyraźnie wzrasta liczba wydawanych pozwoleń na budowę, dotyczy to budynków jednorodzinnych oraz wielomieszkaniowych. Są to kolejne wyniki wskazujące na rozwój powiatu, rekomendacja w tym wypadku dotyczy przemyślanej polityki zagospodarowania przestrzennego kreowanej przez jednostki samorządu terytorialnego. Kolejnym plusem jest objęcie coraz większej powierzchni gmin powiatu miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,

- z informacji istotnych dla sfery środowiskowej można zauważyć większą przepustowość oczyszczalni ścieków. Ponadto spada emisja zanieczyszczeń gazowych. Inwestycje w infrastrukturę wspierającą ochronę środowiska powinny stanowić ważny element długofalowych strategii samorządowych poszczególnych gmin Powiatu Karkonoskiego. Odnotować można również większą ilość zebranych zmieszanych odpadów oraz brak równowagi pomiędzy ubytkami a nasadzeniami drzew,
- zwiększyła się liczba pojazdów w powiecie co stanowi przesłankę do większej dbałości o bezpieczeństwo w ruchu drogowym oraz utrzymywanie infrastruktury drogowej na odpowiednim poziomie jakościowym.

2. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najpopularniejszych metod wykorzystywanych w obszarze zarządzania strategicznego służących do analizy wewnętrznej sytuacji organizacji oraz jej zewnętrznego otoczenia celem optymalizacji strategii zarządzania lub wdrożenia efektywnego planu strategicznego.

Tabela 2. Analiza SWOT Powiatu Karkonoskiego

ŁAD SPOŁECZNY	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Rosnąca świadomość i tolerancja społeczności na potrzeby osób niepełnosprawnych i starszych (3) Wzrost aktywności organizacji pozarządowych (4) Wzrost aktywności obywatelskiej w działaniach samorządowych (3) Duża ilość produktów regionalnych (np. zdrowa żywność) wzmacniających wizerunek regionu (4) 	<ul style="list-style-type: none"> Niedobór stref wypoczynku i rozrywki dedykowanych mieszkańcom, promujących włączenie społeczne (2) Niski poziom promowania wartości edukacyjnych (2) Nieefektywne wykorzystanie zasobów kulturowych i przyrodniczych regionu (2) Przestarzała baza obiektów oświatowych (3) Niedostateczne wsparcie dla ludzi zależnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (3)
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości usług dla osób niepełnosprawnych (4) Wzrost zainteresowania zdrowym stylem życia (2) Rosnące zapotrzebowanie na specjalistyczne usługi uzdrowiskowe oraz obsługę osób starszych i niepełnosprawnych (4) 	<ul style="list-style-type: none"> Migracje ludzi młodych wykształconych i relatywny wzrost liczby osób starszych w gospodarstwach domowych w regionie (4) Niedostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych (3) Niski standard życia w części gospodarstwach domowych (2) Trudności w godzeniu życia zawodowego i rodzinnego (1) Niespójny system pomocy społecznej (2) Niekorzystna sytuacja zakładów opieki zdrowotnej (4)
ŁAD GOSPODARCZY	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Wieloletnia tradycja i doświadczenie w usługach uzdrowiskowych i turystycznych (5) Duży potencjał dla rozwoju gospodarki opartej na rolnictwie (2) Podstrefa Kamiennogórskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości (4) Wysoki wskaźnik przedsiębiorczości (5) 	<ul style="list-style-type: none"> Niewykorzystywanie w pełni, względem Czech, możliwości rozwoju atrakcji zimowych (3) Niewykorzystanie w pełni dostępnych możliwości inwestycyjnych (2) Brak zrozumienia ze strony mieszkańców odnośnie przeprowadzonych inwestycji (1)
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Otwartość na gospodarkę innowacyjną (2) Zwiększona aktywność przedsiębiorców (3) Wzrost zapotrzebowania na turystykę uzdrowiskową, weekendową, biznesową i aktywny wypoczynek (4) 	<ul style="list-style-type: none"> Wzrost ogólnego poziomu inflacji (3) Niska rentowność gospodarstw rolnych (2) Niewykorzystywane zasoby środowiskowe i potencjał do rozwoju turystyki (górzyste tereny, zalesienie) (3) Nierejestrowanie ruchu turystycznego (2)
ŁAD ŚRODOWISKOWY	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Walory przyrodniczo-krajobrazowe (ukształtowanie terenu, zasoby środowiska naturalnego) (3) Rosnąca świadomość społeczeństwa w sferze ekologii (3) Rozwój systemów gospodarki odpadami (3) 	<ul style="list-style-type: none"> Okresowy wzrost stężenia pyłów i zanieczyszczeń gazowych (niska emisja, przestarzałe systemy grzewcze) (2) Problemy ekonomiczne i własnościowe utrudniające wykorzystanie OZE oraz ograniczenie niskiej emisji na terenie powiatu (3)
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Możliwości dla branż wschodzących, popyt na zdrową i ekologiczną żywność (4) Zwiększona podaż środków zewnętrznych na ochronę środowiska (5) 	<ul style="list-style-type: none"> Wzmożony ruch samochodowy (niebezpieczeństwo, wypadki drogowe, zanieczyszczenie powietrza) (3) Brak wystarczających środków ze źródeł zewnętrznych, w tym na niezbędne inwestycje (3)

ŁAD PRZESTRZENNY

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Korzystne położenie geograficzne z uwagi na Karkonosze oraz bliskość granicy czeskiej oraz niemieckiej, wysoka atrakcyjność turystyczna (5) Potencjał wynikający z położenia przygranicznego (tranzytowe znaczenie regionu) (4) Budowa skrzyżowań typu rondo w celu zwiększenia przepustowości i poprawy bezpieczeństwa na skrzyżowaniach dróg (2) 	<ul style="list-style-type: none"> Marginalizacja społeczności wiejskiej poprzez niezintegrowany system komunikacji miejskiej (2) Zły stan obiektów zabytkowych stanowiących o tożsamości kulturowej regionu (3) Deficyt w zakresie zintegrowanych tras i ścieżek rowerowych (2) Słaba komunikacja i peryferyjne położenie względem miasta Wrocławia (4)
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na modernizację i przebudowę dróg (4) 	<ul style="list-style-type: none"> Pogorszenie poziomu estetyki przestrzeni publicznej i zagospodarowania miejscowości powiatu (3) Niewystarczające środki finansowe na inwestycje drogowe, stan infrastruktury drogowej (4) Degradacja infrastruktury kolejowej (3)

ŁAD INSTYTUCJONALNY

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój wysokiej jakości usług publicznych (w tym e-usług) (3) Nowoczesne podejście do usług publicznych (4) Dobry wizerunek Powiatu Karkonoskiego (4) Informacje o powiecie w mediach społecznościowych (3) Wysokie kwalifikacja pracowników administracji samorządowej (3) Umiejętność pozyskiwania darowizn (2) 	<ul style="list-style-type: none"> Możliwy brak środków na wkład własny ze strony Powiatu Karkonoskiego (4) Duża konkurencyjność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych (3) Ograniczony budżet na fundusz remontowy (1) Niewystarczające nakłady finansowe oraz niekorzystny podział kompetencyjny zadań zarządzania kryzysowego (2)
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Wsparcie ze strony organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu dofinansowań (3) Możliwość skorzystania przez samorząd ze środków finansowych zewnętrznych, w tym dofinansowanie zadań z funduszy unijnych (5) Wsparcie ze strony przedsiębiorców w realizacji poszczególnych celów rozwojowych z korzyścią dla powiatu (4) 	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczający poziom bezpieczeństwa, niedoinwestowanie sfery zarządzania kryzysowego umożliwiające gotowość na zagrożenia, katastrofy i klęski żywiołowe (3) Brak oferentów spełniających kryteria formalne, techniczne oraz cenowe (2) Wykonanie zadania przez wykonawcę niezgodnie z założonym planem prac (2)

W procesie prowadzenia analizy poszczególnym czynnikom przyporządkowano ocenę oddziaływania w skali od 1 do 5, gdzie 5 oznacza najsilniejszy wpływ, 1 – najmniej ważny. W następnym etapie zsumowano poszczególne oceny czynników ujętych w analizie. Na bazie otrzymanego wyniku dokonano wyboru strategii postępowania w odniesieniu do kierunku rozwoju powiatu. Wyniki wskazują na zasadność przyjęcia strategii MAXI-MAXI, czyli wykorzystywania okazji, szans rozwojowych przy użyciu własnych, mocnych stron.

Tabela 3. Uproszczona tablica analizy SWOT dotycząca określonej strategii działania Powiatu Karkonoskiego

	Mocne strony (56 pkt)	Słabe strony (46 pkt)
Szanse (60 pkt)	<p>MAXI-MAXI</p> <p>Strategia ekspansywna, wykorzystać okazje przy pomocy atutów</p>	<p>MINI-MAXI</p> <p>Strategia konkurencyjna, przezwyciężyć słabości by wykorzystać okazje</p>

Zagrożenia (47 pkt)	MAXI-MINI Strategia konserwatywna, wykorzystać mocne strony do pokonania zagrożeń	MINI-MINI Strategia redukcji, zaprzestania inwestycji oraz likwidacji
--------------------------------	---	---

Źródło: opracowanie własne

W odniesieniu do mocnych stron, Powiat powinien przed wszystkim wykorzystywać swoje bardzo atrakcyjne położenie turystyczne, potencjał Karkonoszy, Rudaw Janowickich oraz Gór Izerskich. Szansą w tym zakresie jest wzrost zainteresowania turystyką ogółem, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki aktywnej, weekendowej, kulturowej. Atrakcyjna lokalizacja Powiatu przyciągać może nowych rezydentów, przedsiębiorców, uczniów. Nie bez znaczenia jest wzrost zainteresowania zdrowym stylem życia, któremu sprzyja przebywanie w otoczeniu wyjątkowych walorów przyrodniczych, dużego zalesienia. Ze zdrowym stylem życia związana jest także mocna strona wynikająca z oferty lokalnych produktów dostępnych na terenie powiatu, ze szczególnym uwzględnieniem produktów żywnościowych.

Ponadto na terenie Powiatu, co potwierdzają badania przeprowadzone w diagnozie, odnotowano wysoką wartość wskaźnika przedsiębiorczości. Szansą w tym zakresie jest przyspieszający rozwój społeczno-ekonomiczny kraju, coraz większe środki zewnętrzne na wspieranie przedsiębiorczości. Powiat Karkonoski powinien wykorzystywać w swoich kampaniach promocyjnych walor miejsca ludzi przedsiębiorczych, kreatywnych, innowacyjnych. Większa aktywność organizacji pozarządowych może zostać zogniskowana w celu pozyskiwania kolejnych środków zewnętrznych, w tym pochodzących z funduszy europejskich, do których organizacje pozarządowe mają szeroki dostęp (możliwość aplikowania w licznych konkursach).

Powiat Karkonoski ma relatywnie gęstą sieć dróg, co przy środkach unijnych na budowę i remonty dróg jest kolejną sprzyjającą rozwojowi okolicznością. Ponadto rosnąca świadomość społeczności lokalnej w zakresie ekologii spotyka planowaną podaż środków unijnych na działania związane z szeroko rozumianym zrównoważonym rozwojem. Powiat ma korzystny wizerunek co, jak już wspomniano, zwiększa szansę na pozyskanie nowych mieszkańców, osób poszukujących miejsc unikalnych, atrakcyjnych do życia i rozwijania kariery zawodowej.

3. Markowe produkty turystyczne

Produktem turystycznym można określić pojedynczą usługę transportową, noclegową, żywieniową, jak i cały pakiet świadczeń nabywanych przez turystę jako kompleksową usługę. Można więc przyjąć, że produktem turystycznym jest dostępny na rynku pakiet materialnych i niematerialnych składników umożliwiających realizację celów wyjazdu turystycznego. W innym ujęciu za produkt turystyczny uważa się wszystkie dobra i usługi wytworzone i nabywane w związku z wyjazdem poza miejsce stałego zamieszkania przed rozpoczęciem, w trakcie podróży oraz w czasie pobytu poza miejscem zamieszkania. Produkt turystyczny możemy postrzegać również jako zintegrowany układ oczekiwań, wrażeń, korzyści, tworzących unikalną kompozycję trzech wymiarów: wyobrażonego, rzeczywistego i zapamiętanego.

Podejmując próbę zdefiniowania markowego produktu turystycznego można przyjąć, że jest to produkt turystyczny posiadający unikalne cechy, walory wyróżniające go w konkurencyjnym otoczeniu oraz zaspakajający potrzeby materialne i emocjonalne turystów w stopniu ponadprzeciętnym. Podobnie jak w przypadku samej marki, przy markowym produkcie turystycznym spotykamy się ze sferą odczuć, wrażeń, poczucia wyjątkowości, unikalności, które wymykają się łatwej mierzalności i doprecyzowywaniu.

W tym miejscu należy podkreślić, że Powiat Karkonoski jest miejscem szczególnie bogatym w markowe produkty turystyczne, które są ważnym elementem procesu promocji powiatu. Ponadto przy założeniu sukcesywnego bogacenia się społeczeństwa cały sektor turystyczny będzie beneficjentem tych zmian, w tym Powiat Karkonoski. W ujęciu krajowym w sektorze turystycznym wytwarzane jest blisko 7% polskiego PKB oraz zapewnia on pracę dla ponad 700 tys. osób. Powyższe dane dotyczą sytuacji sprzed pandemii koronawirusa. W poniższej tabeli przedstawiona została charakterystyka wybranych markowych produktów turystycznych Powiatu Karkonoskiego.

Markowe produkty turystyczne Powiatu Karkonoskiego, aktywności promocyjne:

Karkonosze dodaj do ulubionych. Hasło promocyjne, cykl filmów, w których popularne, prominentne i znaczące postacie kultury zachęcają do dodania Karkonoszy do ulubionych, poznawania regionu i powrotów oraz cykl postów promujących aktywne spędzanie czasu w miejscach atrakcyjnych, ale mniej popularnych.

Karkonoska Marka Lokalna – Skarby Ducha Gór. Karkonoska Marka lokalna funkcjonuje od 2015 roku. Zrzesza producentów żywności, rzemieślników, wytwórców i usługodawców zaangażowanych w rozwój regionu. Karkonoska Marka Lokalna to też usługi, produkty i miejsca. Karkonoską Markę Lokalną zarządza Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Ducha Gór”.

Powiat Karkonoski na mocy zawartego porozumienia z Lokalną Grupą Działania podejmuje działania promocyjne marki, jak i produktów certyfikowanych. Wśród produktów Karkonoskiej Marki Lokalnej znajdziemy:

- Muzeum Sentymentów,
- Magiczny Szlak Ducha Gór,
- Miód leśny z terenu Karkonoszy,
- Karkonoskie Anioły Staroskrzydłe,
- Alter Ego produkty ze szkła,
- Kolejka turystyczna „Karpacz Express”,
- Szafran Izerski,
- Karp Podgórzynski,
- Kluski Izerskie,
- Chleb na zakwasie i pytlowy,
- Regionalna Zupa Rybna,
- Gigantei – Karkonoski Park Ducha Gór.

Karkonosze Slow. Promocja Karkonoszy w sposób inny niż dotychczas, poza tzw. utartymi szlakami. W ramach planowanej współpracy z Lokalną Grupą Działania „Partnerstwo Ducha Gór”, założeniem jest stworzenie przewodnika po regionie obejmującego 5 propozycji tras do zwiedzania Powiatu Karkonoskiego w stylu slow (mniej uczęszczane miejsca, niespieszne podróżowanie, lokalna kuchnia regionu).

Marka Karkonosze. „Mam w sobie ducha gór” to wspólna inicjatywa Powiatu oraz miast i gmin wchodzących w skład Powiatu, przy współpracy z Miastem Jelenią Górą. Celem projektu jest stworzenie silnej, rozpoznawalnej Marki Karkonosze, podkreślenie znaczenia historii i tradycji regionu oraz przygotowanie kompleksowej oferty turystycznej dla ludzi w każdym wieku. Misją Marki Karkonosze jest odpowiadanie na potrzeby odwiedzających poprzez budowanie produktów zgodnych z oczekiwaniami turystów. Wizją, stworzenie regionu o szerokiej ofercie turystycznej, stworzonej przy współpracy i na bazie opinii odwiedzających. W tym celu, ciekawym i dobrym jakościowo podmiotom oraz produktom związanym z regionem, przyznawane będą oznaczenia i certyfikaty, które pozwolą zbudować bazę turystyczną godnych polecenia miejsc. W ramach projektu funkcjonuje strona internetowa visitkarkonosze.com - będąca bazą najciekawszych miejsc przydatnych turystom. Znaleźć tu możemy dużo atrakcji, także tych przeznaczonych dla całych rodzin, bazę gastronomiczną, noclegową, najciekawsze zabytki i miejsca interesujące pod względem przyrodniczym. Turysta może zapoznać się także ze ścieżkami dydaktycznymi, prowadzącymi przez najbardziej atrakcyjne tereny i miejsca. Strona to także zbiór najciekawszych wydarzeń organizowanych w okolicy.

Powiatowa Komunikacja Karkonoska. Innowacyjny projekt obejmujący wszystkie 9 gmin Powiatu mający na celu walkę z wykluczeniem komunikacyjnym dla mieszkańców i ułatwiający poruszanie się turystom. Powiatowa Komunikacja Karkonoska to sieć minimum 11 linii autobusowych, obejmująca swoim zasięgiem około 30 miejscowości powiatu, zapewniająca dla mieszkańców bilety w przystępnej cenie dzięki uzyskanemu dofinansowaniu z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych.

Karkonoskie Spotkania Turystyczne. Coroczne spotkanie organizowane przez Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze dotyczące osiągnięć w turystyce i na rzecz rozwoju regionu jeleniogórskiego. Wyrazem wyróżnienia dla jednostek i osób zaangażowanych w te działania jest Nagroda „Karkonosz”. Uczestnikami spotkań są przedstawiciele karkonoskiej branży turystycznej, administracji szczebla regionalnego, wojewódzkiego i europejskiego oraz delegacji zaprzyjaźnionych ze Starostwem Jeleniogórskim regionów z Niemiec i Czech. Nagrody przyznawane są w różnych kategoriach m.in. na najlepszy obiekt hotelowy, najefektywniejszą promocję regionu, najlepszy produkt turystyczny czy też dla osób zasłużonych na rzecz rozwoju turystyki.

Ponadto, Powiat Karkonoski posiada:

- **Unikalne walory przyrody.** Rejon Powiatu Karkonoskiego to różnorodne środowiska przyrodnicze, lasy, Karkonoski Park Narodowy, parki krajobrazowe (Rudawski Park

Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Doliny Bobru), rezerваты (Torfowiska Doliny Izery, Krokusy w Górzycu), bioróżnorodność, georóżnorodność, przyroda ożywiona (fauna i flora) przyroda nieożywiona (atrakcje geologiczne, skałki).

- **Bogate dziedzictwo kulturowe.** Zabytki kultury, przemysłu, kolejnictwa, historyczne kościoły (Kaplica św. Wawrzyńca na Śnieżce, Pałac w Łomnicy, Pałac w Wojanowie, Założenie parkowe i pałac w Bukowcu, Kościół Wang, Dom Gwarków w Jeżowie Sudeckim, Zamek Bolczów, Miedzianka, Dwór w Mniszkowie, Pałac w Mysłakowicach, Zamek w Starej Kamienicy, Huta Julia w Piechowicach, Stara Remiza w Zachełmiu, Szpital Wysoka Łąka, kopalnie i sztolnie, elektrownie wodne, kolej izerska, tunel kolejowy w Kowarach).

Powiat Karkonoski to **Dolina Pałaców i Ogrodów**. Unikatowa na skalę kraju kraina obejmująca około 30 odrestaurowanych zamków, pałaców i dworów zlokalizowanych w niezwyklej okolicy Karkonoszy i Rudaw Janowickich. Większość rezydencji jest wpisanych na Listę Pomników Historii (najwyższe wyróżnienie w Polsce) oraz są podjęte działania zmierzające do wpisania Doliny Pałaców i Ogrodów na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. Lista obiektów należących do Doliny Pałaców i Ogrodów:

- Pałac w Bukowcu,
- Park krajobrazowy i folwark w Bukowcu,
- Pałac w Brunowie,
- Pałac Schaffgotschów w Cieplicach,
- Pałac w Czernicy,
- Pałac w Dąbrowicy,
- Zamek Bolczów w Janowicach Wielkich,
- Dwór w Janowicach Wielkich,
- Dwór Czarne w Jeleniej Górze,
- Pałac Paulinum w Jeleniej Górze,
- Pałac Dębowy w Karpnikach,
- Zamek w Karpnikach,
- Pałac Smyrna w Kowarach,
- Pałac w Ciszycy- Kowary,
- Nowy Dwór w Radocinach- Kowary,
- Pałac i Dom Wdowy w Łomnicy,
- Pałac w Miłkowie,
- Dwór w Mniszkowie,
- Pałac Królewski w Mysłakowicach,
- Pałac w Pakoszowie,
- Pałac w Sobieszowie,
- Zamek Chojnik w Sobieszowie,
- Wieża Książęca w Siedlęcinie,
- Pałac na Wodzie w Stanisławie Dolnym,
- Pałac w Stanisławie Górnym,
- Pałac w Wojanowie,
- Pałac w Wojanowie- Bobrowie.

Powiat Karkonoski to także rowerowa kraina. **Szlak Rowerowy Liczyrzepa** to jedna z ważniejszych tras rowerowych Karkonoszy i nie tylko. Euroregionalny Turystyczny Szlak Rowerowy: "Liczyrzepa" ER-2 to około 100 km szlaku, który przebiega tylko w samej Polsce. Posiada on na trasie spore różnice wzniesień, od prawie 500 m n.p.m. do 1100. Szlak prowadzi przez Polskę, Czechy i Niemcy. W Polsce szlak zaczyna się na przejściu granicznym w Czerniawie, prowadzi przez Świeradów Zdrój, Góry Izerskie, Szklarską Porębę, Karkonosze, Karpacz, Kowary i kończy się w Lubawce.

Powiat Karkonoski jest odpowiednim miejscem dla aktywnych. Atrakcyjne miejsca do uprawiania zdywersyfikowanych aktywności, wiele możliwości na aktywne spędzenie czasu. Na terenie Powiatu jest ponad 600 km doskonale oznakowanych pieszych szlaków turystycznych. Przebiegają one po terenie Karkonoskiego Parku Narodowego, Rudawskiego Parku Krajobrazowego oraz w niewielkiej części Parku Krajobrazowego Doliny Bobru. Ponadto dostępnych jest ponad 500 km tras rowerowych w atrakcyjnych krajobrazowo miejscach. Przygotowane są one zarówno dla miłośników spokojnej rekreacji jak i dla pasjonatów ekstremalnych przeżyć. Inne aktywności to narciarstwo zjazdowe i biegowe, kajakerstwo, paralotniarstwo, szybownictwo, wspinaczka górską, sport balonowy, jeździectwo, psie zaprzęgi, off road, biegi górskie.

Z dniem 01.01.2021 r. Powiat zmienił nazwę na Powiat Karkonoski. Zmiana ta podyktowana została przede wszystkim względami identyfikacyjnymi oraz promocyjnymi. Zmierzała do jak najpełniejszego wykorzystania ponadprzeciętnego potencjału turystycznego Karkonoszy. Sama procedura zmiany nazwy rozpoczęła się pod koniec 2019 r., w tamtym czasie radni podjęli uchwałę o zamiarze zmiany nazwy jednostki samorządu terytorialnego. Na początku roku 2020 przeprowadzono pierwszy etap konsultacji z mieszkańcami, których wynik przyjęty został przez Radę Powiatu. W następnym etapie Zarząd Powiatu zwrócił się do wójtów i burmistrzów celem poznania ich opinii na temat proponowanej inicjatywy. 5 gmin wyraziło opinię pozytywną, 2 negatywną, 2 nie zajęły stanowiska. W konsekwencji w dniu 29 lipca 2020 roku opublikowano rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zmiany nazwy Powiatu z jeleniogórskiego na karkonoski.

Sama zmiana ma pomóc w odróżnieniu Powiatu od Miasta Jeleniej Góry, które jest odrębną jednostką samorządu terytorialnego, a także jednoznacznie umiejscowić Powiat na mapie Polski. Działanie to zmierza do wzmocnienia marki Powiatu oraz ułatwienia procesu promocji.

4. Misja i wizja Powiatu Karkonoskiego

Misją samorządów terytorialnych jest realizowanie celów, inicjatyw rozwojowych, które prowadzą do wzrostu jakości życia społeczności lokalnej. Samorządy realizują ją przy współdziałaniu i wsparciu wszystkich zaangażowanych lokalnych środowisk - mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe.

Misją Powiatu Karkonoskiego

jest zapewnienie najwyższej jakości życia mieszkańców przy uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem sfery społecznej, ekonomicznej, środowiskowej, przestrzennej oraz instytucjonalno-politycznej.

W procesie realizacji misji efektywnie wykorzystane zostaną wszystkie dostępne zasoby lokalne.

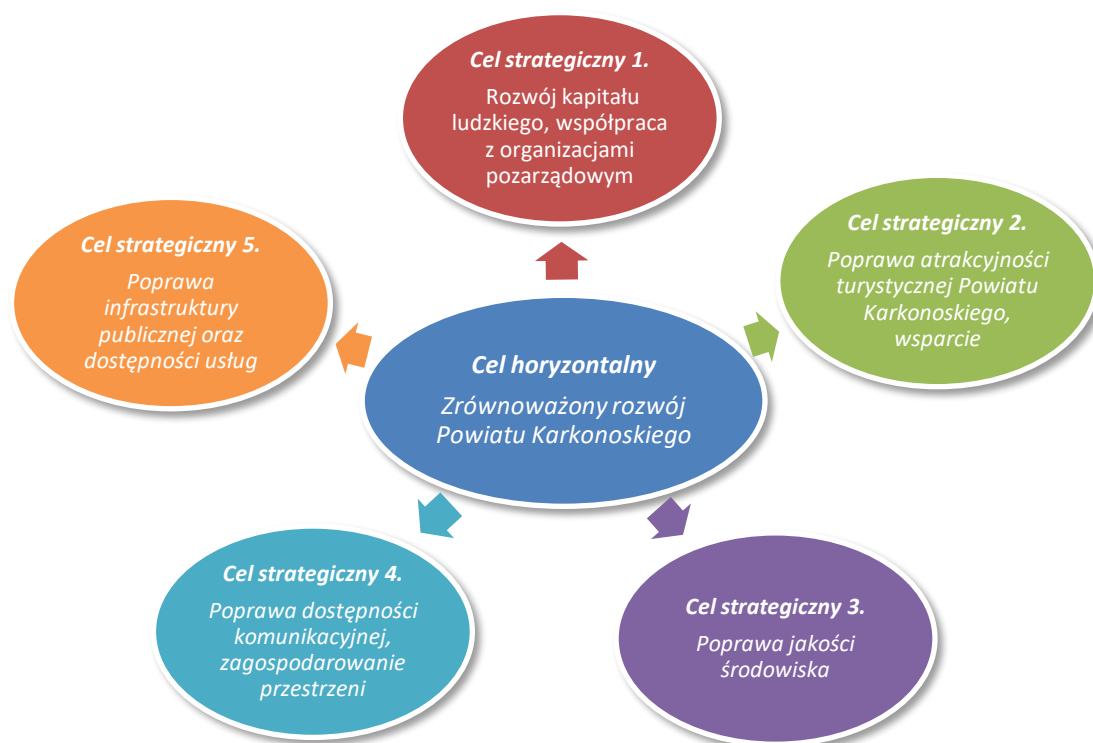
Wizja natomiast jest inspiracją ukierunkowaną na przyszłość, pożądanym stanem do którego dążymy. Wizja powiatu kształtuje się w oparciu o konsensus wszystkich zainteresowanych środowisk nad jak najlepszą pozycją konkurencyjną jednostki.

WIZJA

W 2030 roku Powiat Karkonoski jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych turystycznie miejsc w Polsce. Poprzez liczne inwestycje rozwija się dynamicznie stwarzając warunki do życia, pracy, edukacji na bardzo dobrym poziomie. Infrastruktura społeczna i techniczna są wysokiej jakości. W Powiecie nie ma problemu bezrobocia, wykluczenia społecznego, ubóstwa. Poprzez liczne atrakcje Powiat przyciąga nowych mieszkańców, którzy wzmacniają jego kapitał społeczny. Stan środowiska naturalnego jest satysfakcjonujący i ulega sukcesywnej poprawie. W coraz szerszym zakresie wykorzystywany jest potencjał organizacji pozarządowych. Dziedzictwo kulturowe Powiatu stanowi ważny element jego promocji oraz rozwoju opartego na tożsamości lokalnej. Marka Powiatu jest rozpoznawalna również za granicą.

5. Cel horyzontalny, cele strategiczne i operacyjne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym

Zrównoważony rozwój jest procesem przemian, który zapewnia zaspokajanie potrzeb obecnego pokolenia bez umniejszania szans rozwojowych przyszłych generacji, w tym poprzez zintegrowane działania w zakresie rozwoju gospodarczego, społecznego oraz w zakresie środowiska. Kluczowe w tym kontekście jest całościowe postrzeganie zrównoważonego rozwoju, biorące pod uwagę wszystkie jego wymiary. W przywołanej definicji zakłada się, że rozwój gospodarczy i cywilizacyjny obecnego pokolenia nie powinien odbywać się kosztem wyczerpywania zasobów nieodnawialnych i niszczenia środowiska, dla dobra przyszłych pokoleń, które też będą posiadały prawa do swego rozwoju. Powyższe cele powstały na bazie konsultacji wewnętrznych oraz przeprowadzonych analiz desk research.

Tabela 4. Zadania Powiatu Karkonoskiego

CEL STRATEGICZNY 1. ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO, WSPÓLPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	
Cel operacyjny 1.1.	Rozwój systemu kształcenia dostosowanego do potrzeb edukacyjnych i rynku pracy
Zadanie 1	Promowanie i upowszechnianie kształcenia ustawicznego ukierunkowanego na podnoszenie kwalifikacji bądź reorientację zawodową (szkolenia i kursy specjalistyczne)
Zadanie 2	Działania na rzecz zwiększenia aktywizacji zawodowej młodych osób bezrobotnych z Powiatu Karkonoskiego
Zadanie 3	Wdrażanie innowacyjnych projektów edukacyjnych

Zadanie 4	Poprawa stanu bazy infrastrukturalnej i wyposażenie ośrodków edukacyjnych w pomoce dydaktyczne i sprzęt multimedialny
Zadanie 5	Promowanie i wspieranie uczniów o szczególnych uzdolnieniach poprzez indywidualną pracę z nimi, przyznawanie stypendiów oraz nagród za szczególne osiągnięcia
Zadanie 6	Rozwijanie zajęć pozalekcyjnych ukierunkowanych na poprawę wyników matur i egzaminów zawodowych
Zadanie 7	Rozwój kompetencji kluczowych, dofinansowanie zajęć dodatkowych wzbogacenie oferty edukacyjnej
Zadanie 8	Pomoc profilaktyczno-pedagogiczna dla uczniów (finansowanie dodatkowych zajęć profilaktyczno-pedagogicznych)
Zadanie 9	Rozwój współpracy transgranicznej poprzez wymianę młodzieży szkolnej
Zadanie 10	Wsparcie dla instytucji kultury (kino, teatry, muzea), regionalnych mediów oraz ośrodków akademickich
Cel operacyjny 1.2.	Pokonywanie barier architektonicznych w domach pomocy społecznej Powiatu Karkonoskiego
Zadanie 1	Rewitalizacja budynków Domów Pomocy Społecznej
Zadanie 2	Termomodernizacja budynków Domów Pomocy Społecznej
Cel operacyjny 1.3	Skuteczna pomoc społeczna, perspektywa Domu Pomocy Społecznej
Zadanie 1	Pokonywanie barier architektonicznych w domach pomocy społecznej Powiatu Karkonoskiego, rewitalizacja kostki brukowej na terenie parku w celu zapewnienie bezpieczeństwa podopiecznych
Zadanie 2	Rewitalizacja ogrodu w celu zapewnienie bezpieczeństwa podopiecznych
Zadanie 3	Wymiana instalacji elektrycznej w budynkach DPS
Zadanie 4	Remont budynków gospodarczych
Cel operacyjny 1.4.	Zapewnienie wszechstronnego rozwoju dzieciom przebywającym w instytucjonalnej pieczy zastępczej
Zadanie 1	Zespół muzyczny, utworzenie i rozwój poprzez systematyczne zajęcia, oraz występy
Zadanie 2	Wspieranie zainteresowań dzieci poprzez uczestnictwo w różnych zajęciach sportowych, edukacyjnych i artystycznych
Cel operacyjny 1.5.	Zapewnienie wszechstronnego rozwoju dzieciom przebywającym w instytucjonalnej pieczy zastępczej
Zadanie 1	Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego dla dzieci – rozbudowa istniejących placów zabaw
Zadanie 2	Remonty budynków placówek opiekuńczo-wychowawczych
Cel operacyjny 1.6.	Zapewnienie wszechstronnego rozwoju dzieciom przebywającym w instytucjonalnej pieczy zastępczej
Zadanie 1	Uruchomienie programów badań kontrolnych młodzieży i dorosłych we współpracy z fundacjami
Zadanie 2	Doposażenie gabinetów pielęgniarskich w szkołach
Zadanie 3	Przeprowadzenie wspólnie z JST i organizacjami społecznymi programów promocji zdrowia
Cel operacyjny 1.7.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi
Cel operacyjny 1.8.	Zwiększenie bazy pieczy zastępczej
Cel operacyjny 1.9.	Rozwój infrastruktury w oświacie (baza obiektów sportowych)
CEL STRATEGICZNY 2. POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ POWIATU KARKONOSKIEGO, WSPARCIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	
Cel operacyjny 2.1.	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy
Zadanie 1	Tworzenie i wspieranie nowych miejsc pracy u pracodawców z Powiatu Karkonoskiego
Zadanie 2	Pomoc doradczo-szkoleniowa przy podejmowaniu własnej działalności gospodarczej
Zadanie 3	Dofinansowanie działalności gospodarczej dla bezrobotnych z Powiatu Karkonoskiego

Cel operacyjny 2.2.	Rozwijanie współpracy z samorządami gminnymi i innymi podmiotami w zakresie rozwoju gospodarczego
Zadanie 1	Intensyfikacja współpracy z partnerami rynku pracy w zakresie promocji, tworzenia i realizacja programów rozwojowych
Zadanie 2	Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Powiatu Karkonoskiego. Organizacja targów przedsiębiorczości, poszerzenie wiedzy nt. lokalnego rynku pracy, oferowanych form wsparcia a także uczestnictwo w prelekcjach i innych wydarzeniach
Zadanie 3	Współpraca partnerska Powiatu (Starostwa) z Karkonoską Agencją Rozwoju Regionalnego oraz uczelniami (UEW, Politechnika Wroclawska, KPSW)

CEL STRATEGICZNY 3. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA

Cel operacyjny 3.1.	Wzrost świadomości ekologicznej społeczności Powiatu Karkonoskiego
Zadanie 1	Wdrażanie i wspieranie finansowe działań służących podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców Powiatu Karkonoskiego
Zadanie 2	Włączenie placówek oświatowych w regionalne, ogólnopolskie i międzynarodowe programy edukacyjne
Zadanie 3	Współpraca z międzygminnymi ośrodkami prowadzącymi edukację ekologiczną
Zadanie 4	Ścieżka edukacyjna z pomnikami przyrody
Cel operacyjny 3.2.	Poprawa jakości powietrza
Zadanie 1	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza ze źródeł energetycznych w budynkach będących własnością Powiatu Karkonoskiego
Zadanie 2	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej
Zadanie 3	Ograniczenie transportu samochodowego na rzecz transportu zbiorowego oraz rowerowego: udział w tworzeniu nowych i łączeniu istniejących ścieżek rowerowych
Cel operacyjny 3.3.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej
Zadanie 1	Budowa biologicznej oczyszczalni ścieków z napowietrzeniem
Cel operacyjny 3.4.	Ochrona powierzchni ziemi i gleby
Zadanie 1	Monitorowanie osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi
Zadanie 2	Wspieranie finansowe działań mających na celu usunięcie azbestu na terenie Powiatu Karkonoskiego
Zadanie 3	Likwidacja osuwiska poprzez przebudowę drogi powiatowej w Siedlęcinie
Cel operacyjny 3.5.	Podjąć działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom
Zadanie 1	Green Power dla Powiatu Karkonoskiego – Klaster Energetyczny
Zadanie 2	Zapewnić dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie

CEL STRATEGICZNY 4. POPRAWA DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ, ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI

Cel operacyjny 4.1.	Uzyskanie wysokiego poziomu skomunikowania wewnątrzregionalnego i ponadregionalnego, rozwój sieci komunikacyjnej
Zadanie 1	Bieżące utrzymanie dróg powiatowych
Zadanie 2	Modernizacja i rozbudowa dróg powiatowych
Cel operacyjny 4.2.	Rewitalizacja zabytkowych przestrzeni
Zadanie 1	Rewitalizacja zabytkowej przestrzeni parkowej
Cel operacyjny 4.3.	Inwestycje w budynki użyteczności publicznej
Zadanie 1	Poprawa warunków lokalowych poprzez remonty budynków Starostwa Powiatowego
Zadanie 2	Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w zakresie budowy dźwigu windowego
Zadanie 3	Zamontowanie fotowoltaiki na terenie DPS
Zadanie 4	Montaż elementów małej architektury, elementów siłowni na wolnym powietrzu
Cel operacyjny 4.4.	Rozwój infrastruktury poprawiającej funkcjonowanie gospodarki i jakość życia mieszkańców
Zadanie 1	Poprawa jakości połączeń komunikacyjnych w powiecie poprzez osiągnięcie wewnętrznej spójności komunikacyjnej i przejeźdźności

**CEL STRATEGICZNY 5.
POPRAWA DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ, ZAGOSPODAROWANIE
PRZESTRZENI**

Cel operacyjny 5.1.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego oraz dostępności usług
Zadanie 1	Dostępność dla osób niepełnosprawnych korzystających z usług zarówno Starostwa jak i jednostek Powiatu Karkonoskiego
Zadanie 2	Rozwijanie systemów zarządzania kryzysowego oraz infrastruktury zabezpieczającej teren powiatu przed powodzią i innymi klęskami żywiołowymi
Zadanie 3	Poprawa wyposażenia służb publicznych, w tym jednostek straży pożarnej, policji, itp.
Zadanie 4	Budowa systemu ostrzegania i alarmowania ludności Powiatu Karkonoskiego przed katastrofami naturalnymi
Zadanie 5	Modernizacja i rozbudowa sieci radiowej współdziałania służb
Zadanie 6	Doposażenie Powiatowego Magazynu Przeciwpowodziowego i Obrony Cywilnej Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze
Zadanie 7	Poprawa bezpieczeństwa w budynkach Starostwa poprzez modernizację i systemu p.poż, monitoringu
Zadanie 8	Poprawa systemu komunikacji i powiadamiania pomiędzy służbami
Zadanie 9	Zapewnienie warunków dla archiwizowanej dokumentacji
Zadanie 10	Rozwój kompetencji „miękkich” pracowników Starostwa
Cel operacyjny 5.2.	Współpraca międzynarodowa
Zadanie 1	Rozwój współpracy transgranicznej w zakresie szybkiego reagowania na zagrożenia po obu stronach granicy. Zapewnienie transgranicznego przepływu informacji. Tworzenie platform do współpracy
Zadanie 2	Wzmacnianie powiązań transgranicznych pomiędzy instytucjami, stowarzyszeniami i mieszkańcami
Zadanie 3	Nawiązanie współpracy szkół z podmiotami gospodarczymi w kraju i zagranicą
Cel operacyjny 5.3.	Promocja powiatu

6. Zbieżność założeń strategii z kluczowymi opracowaniami strategicznymi

W ramach prowadzonych analiz uwzględniono następujące opracowania strategiczne szczebla krajowego i regionalnego:

- Projekt Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności),
- Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.),
- Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (2020),
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

Na podstawie zamieszczonego zestawienia tabelarycznego można stwierdzić, że program wskazuje na dużą zbieżność, zgodność z najważniejszymi celami określonymi w opracowaniach strategicznych wyższego rzędu. Zaistniała sytuacja w znaczącym stopniu usprawni proces pozyskiwania środków zewnętrznych, ze szczególnym uwzględnieniem funduszy europejskich w perspektywie budżetowej 2021-2027.

Tabela 5. Zbieżność założeń programu z kluczowymi opracowaniami strategicznymi

CEL STRATEGICZNY 1. ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO, WSPÓLPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	
Opracowanie strategiczne	Zbieżne założenia, cele, obszary, priorytety
Projekt Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności)	<ul style="list-style-type: none"> • CP 4. Bardziej Społeczna Europa, budowa gospodarki opartej na wiedzy o silnym wymiarze społecznym (rozwój przedsiębiorczości, rynku pracy, edukacji, systemu ochrony zdrowia, kultury i turystyki) • CP 5. Europa Bliżej Obywateli, wzmacnianie współpracy na poziomie lokalnym i regionalnym ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów społeczno-gospodarczych • CP 6. Sprawiedliwa Transformacja (FST), łagodzenie społecznych, gospodarczych i społecznych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 4: Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie • Cel 8: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi • Cel 10: Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami • Cel 16: Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Spójność społeczna: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne • Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem: Budowa zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym • Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki

	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych • Cel 6 – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state” • Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo • 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze • 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego • 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (2020)	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zapewnienie warunków zrównoważonego i równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie hierarchicznej sieci osadniczej gwarantującej dostęp do usług i rynku pracy
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego

CEL STRATEGICZNY 2. POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ POWIATU KARKONOSKIEGO, WSPARCIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Opracowanie strategiczne	Zbieżne założenia, cele, obszary, priorytety
Projekt Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności)	<ul style="list-style-type: none"> • CP 1. Bardziej Inteligentna Europa, zwiększenie produktywności gospodarki (badania i innowacje, wzmacnianie potencjału przedsiębiorstw i cyfryzacja) • CP 3. Lepiej Połączona Europa, transformacja cyfrową i niskoemisyjny system transportu (infrastruktura sieci TEN-T, cyfryzacja i integracja transportu, rozwój sieci szerokopasmowych)
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie • Cel 8: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi • Cel 9: Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność • Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu • Cel 12: Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Reindustrializacja: Wzrost zdolności polskiego przemysłu do sprostania globalnej konkurencji • Obszar: Rozwój innowacyjnych firm: Zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych • Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa: Przemiany strukturalne sektora; Nowe formy działania i współpracy; Nowoczesne instrumenty wsparcia • Obszar: Spójność społeczna: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy • Obszar: Kapitał dla rozwoju: Trwałe zwiększenie stopy inwestycji i ich jakości w dłuższej perspektywie, przy większym wykorzystaniu środków krajowych • Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych

<p>Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 1 – Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji • Cel 4 – Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki • Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo • 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze • 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym • 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach
<p>Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (2020)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zapewnienie warunków zrównoważonego i równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie hierarchicznej sieci osadniczej gwarantującej dostęp do usług i rynku pracy
<p>Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 1. Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu • Cel strategiczny 2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych
<p>CEL STRATEGICZNY 3. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA</p>	
<p>Opracowanie strategiczne</p>	<p>Zbieżne założenia, cele, obszary, priorytety</p>
<p>Projekt Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CP 2. Bardziej Zielona Europa, obniżenie emisyjności i adaptację do zmian klimatu (wsparcie OZE, efektywności energetycznej, ochrony środowiska i zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej), • CP 4. Bardziej Społeczna Europa, budowa gospodarki opartej na wiedzy o silnym wymiarze społecznym (rozwój przedsiębiorczości, rynku pracy, edukacji, systemu ochrony zdrowia, kultury i turystyki), • CP 6. Sprawiedliwa Transformacja (FST), łagodzenie społecznych, gospodarczych i społecznych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.
<p>Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 6: Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi • Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie • Cel 13: Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom • Cel 15: Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej
<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów; Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
<p>Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska • Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (2020)	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 2. Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu • Cel 3. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 4. Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego
CEL STRATEGICZNY 4. POPRAWA DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ, ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI	
Opracowanie strategiczne	Zbieżne założenia, cele, obszary, priorytety
Projekt Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności)	<ul style="list-style-type: none"> • CP 2. Bardziej Zielona Europa, obniżenie emisyjności i adaptację do zmian klimatu (wsparcie OZE, efektywności energetycznej, ochrony środowiska i zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej), • CP 3. Lepiej Połączona Europa, transformacja cyfrową i niskoemisyjny system transportu (infrastruktura sieci TEN-T, cyfryzacja i integracja transportu, rozwój sieci szerokopasmowych), • CP 6. Sprawiedliwa Transformacja (FST), łagodzenie społecznych, gospodarczych i społecznych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie • Cel 9: Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność • Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów; Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych • Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego • Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze • 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych • 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów • 3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (2020)	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zapewnienie warunków zrównoważonego i równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie hierarchicznej sieci osadniczej gwarantującej dostęp do usług i rynku pracy

	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 3. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka • Cel 4. Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury transportowej
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 5. Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu
CEL STRATEGICZNY 5. POPRAWA INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ ORAZ DOSTĘPNOŚCI USŁUG	
Opracowanie strategiczne	Zbieżne założenia, cele, obszary, priorytety
Projekt Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności)	<ul style="list-style-type: none"> • CP 4. Bardziej Społeczna Europa, budowa gospodarki opartej na wiedzy o silnym wymiarze społecznym (rozwój przedsiębiorczości, rynku pracy, edukacji, systemu ochrony zdrowia, kultury i turystyki), • CP 5. Europa Bliżej Obywateli, wzmocnianie współpracy na poziomie lokalnym i regionalnym ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów społeczno-gospodarczych, • CP 6. Sprawiedliwa Transformacja (FST), łagodzenie społecznych, gospodarczych i społecznych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 8: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi • Cel 12: Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji • Cel 16: Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu • Cel 17: Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem: Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców; Budowa zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym • Obszar: E-państwo: Cyfrowe państwo usługowe • Obszar: Finanse publiczne: Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne • Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE: Wykorzystanie środków z budżetu UE w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 4 – Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki • Cel 5 – Stworzenie Polski Cyfrowej • Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych • Cel 10 – Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów • Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1. Wzmocnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo • 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze

	<ul style="list-style-type: none"> • 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów • 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym • 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem • 3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym • 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych • 3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (2020)	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zapewnienie warunków zrównoważonego i równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie hierarchicznej sieci osadniczej gwarantującej dostęp do usług i rynku pracy • Cel 3. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych • Cel strategiczny 3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego

---

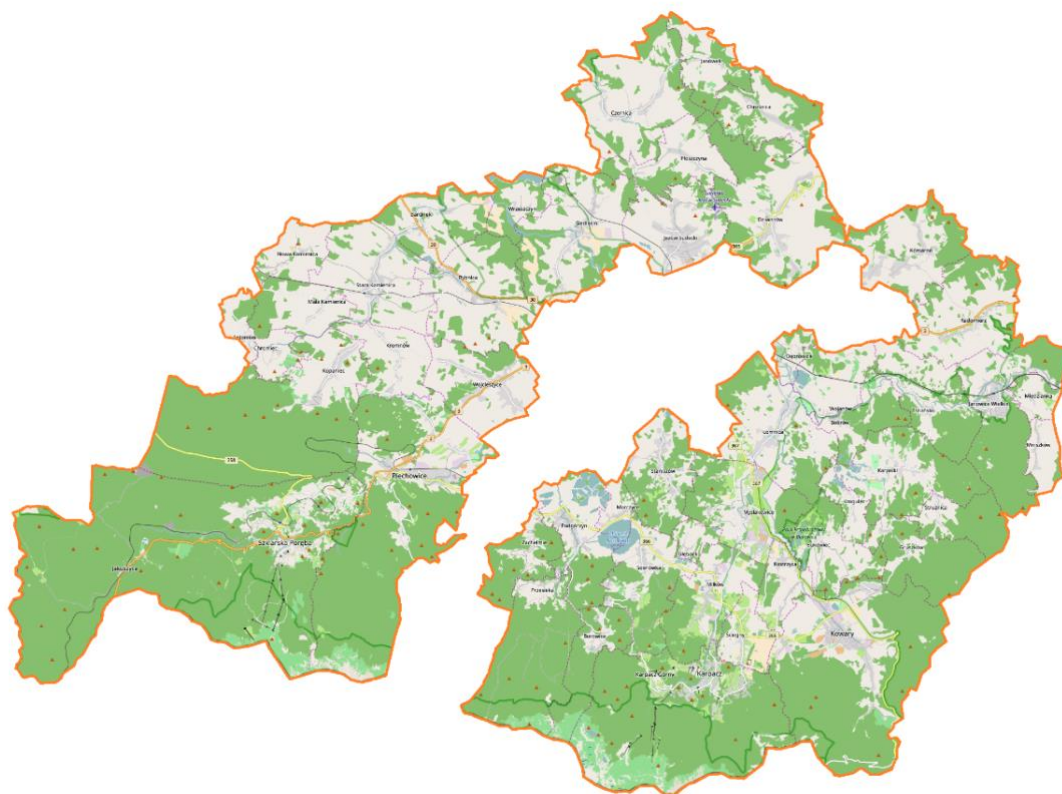
Źródło: opracowanie własne

7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej powiatu

W ramach wprowadzenia można zaznaczyć, że Powiat Karkonoski, który obejmuje swoim obszarem 9 gmin, posiada znaczące potencjały w zakresie przyszłych projektów inwestycyjnych. Jednym z głównych obszarów odpowiedzialnych za rozwój społeczno-ekonomiczny powiatu jest turystyka. Co do zasady model struktury funkcjonalno-przestrzennej powiatu powinien zapewnić koordynację przestrzenną planowanych działań z uwzględnieniem zagadnień środowiskowych i ładu przestrzennego. Proces taki ma miejsce we wszystkich gminach powiatu, które posiadają instrumenty do kreowania polityk przestrzennych w postaci ogólnego dokumentu, którym jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wspomniany model ma za zadanie wizualizować koherentny proces przygotowania oraz implementacji pomysłów na rozwój jednostki samorządu terytorialnego.

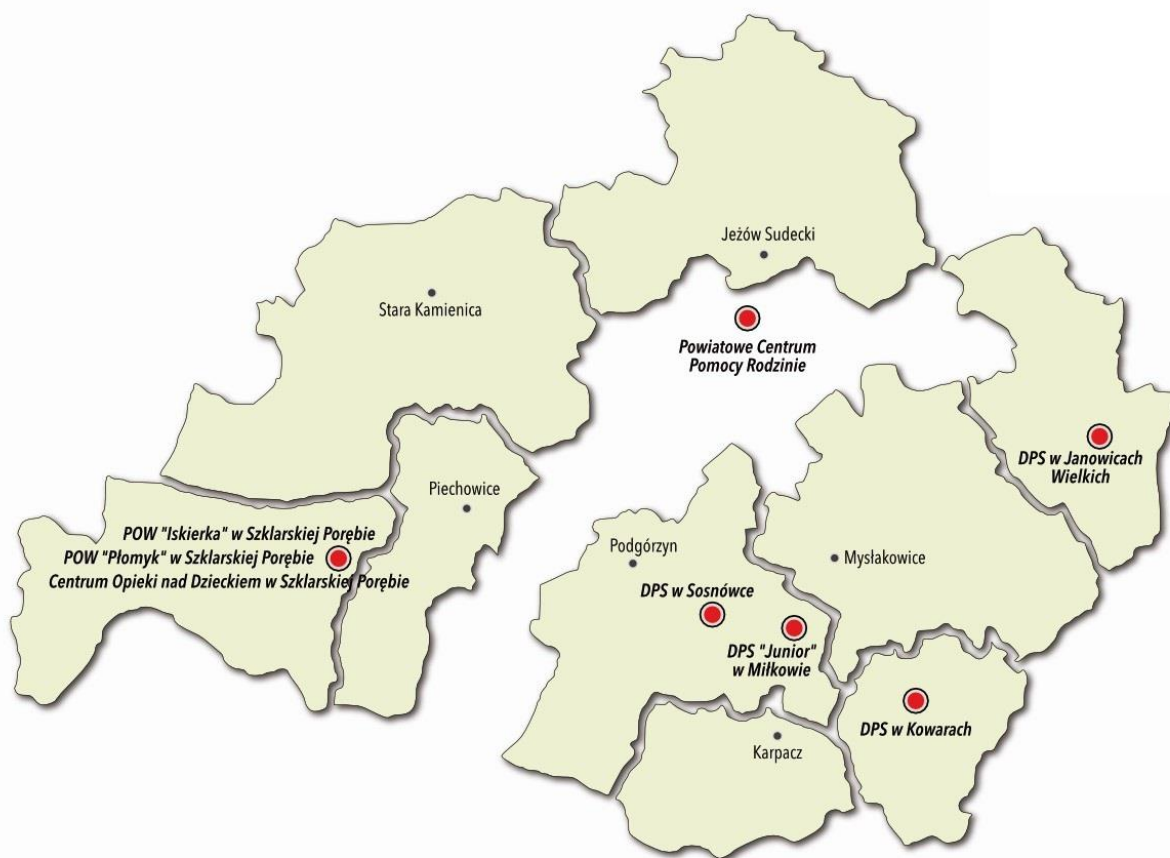
Mapa 1. Powiat Karkonoski

Źródło: Powiat Karkonoski

Mapa 2. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Powiatu – Sfera wsparcia społecznego

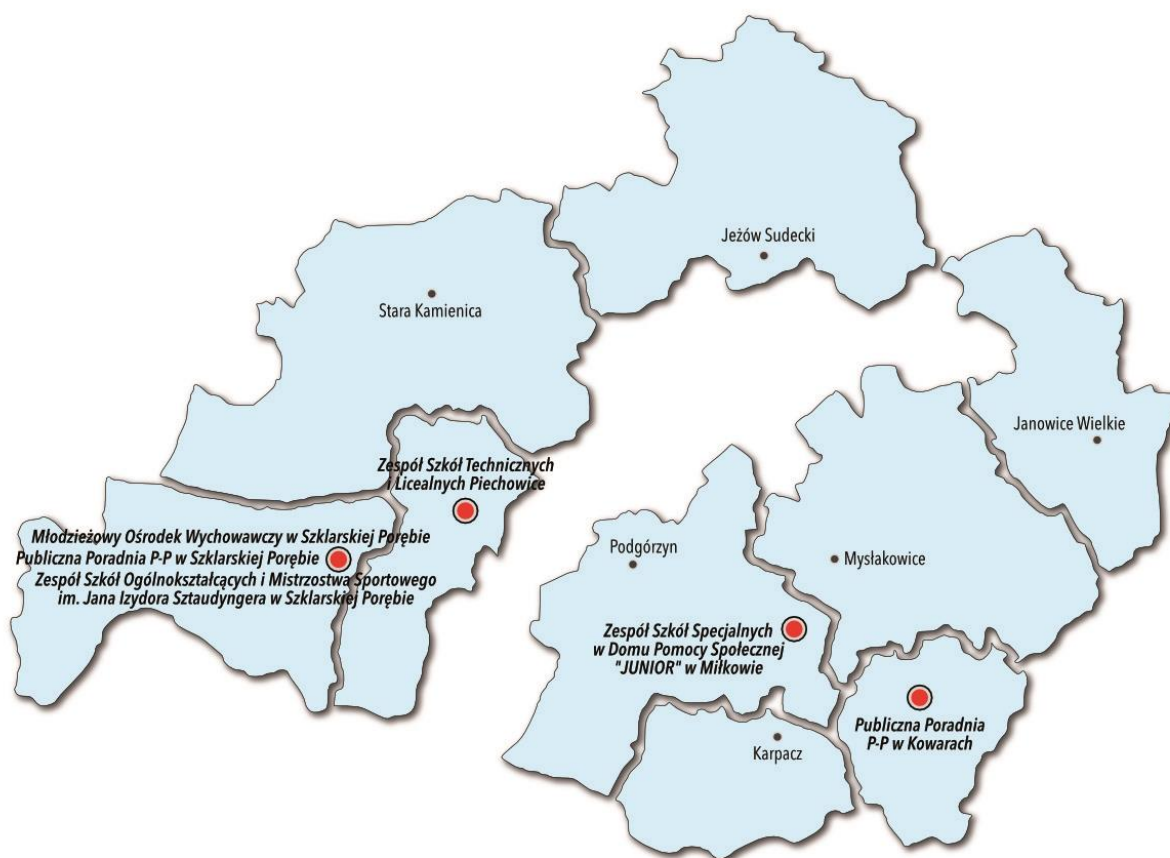
Źródło: Powiat Karkonoski

W przypadku gmin, z uwagi na wskazane instrumenty, jest to bardziej ustrukturyzowane, sformalizowane. Model powiatowy może przykładowo koncentrować się na przestrzennym rozmieszczeniu elementów odpowiedzialnych za zadanie realizowane przez powiat oraz polityki wspomagające, przykładowo dotyczące wsparcia sektora lokalnej przedsiębiorczości.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej, przede wszystkim w odniesieniu do gmin Powiatu Karkonoskiego, stanowi element porządkujący, jest źródłem konsensusu działań rozwojowych rozmieszczonych przestrzennie. W przypadku powiatu model obrazuje zatem obszary, sfery ważne dla osiągnięcia celów programu rozwoju, powiązania funkcjonalne pomiędzy obszarami prowadzą do efektów skali podejmowanych aktywności. W Powiecie Karkonoskim wyszczególnione zostały zatem istotne sfery: wsparcia społecznego, rozwoju edukacji, turystyki i dziedzictwa kulturowego, rozwoju rynku pracy, sportu i promocji.

Mapa 3. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Powiatu Karkonoskiego – Sfera rozwoju edukacji

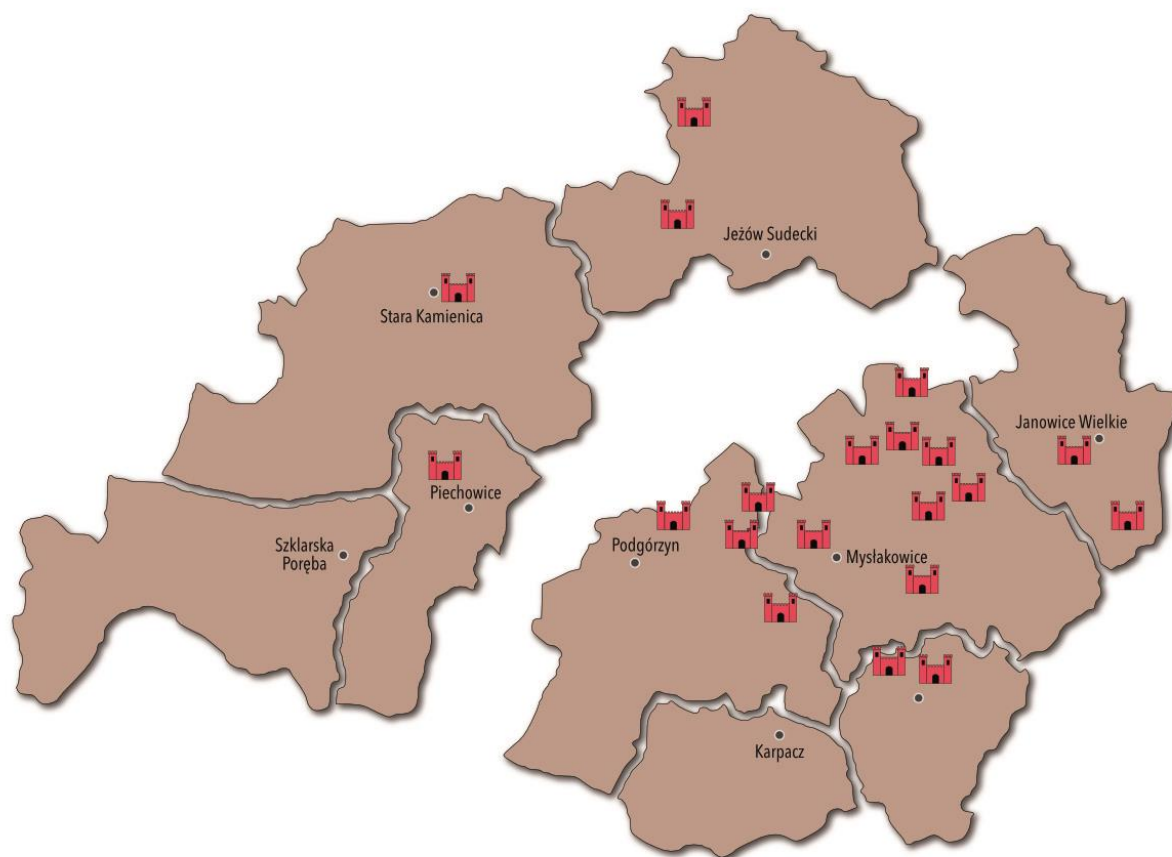

Źródło: Powiat Karkonoski

Wśród zadań modelu dotyczących specyfiki powiatu wymienić można spójność interwencji powiązaną z celami strategicznymi oraz horyzontalnym (zrównoważony rozwój Powiatu Karkonoskiego). Przedstawia się to w następujący sposób: sfera wsparcia społecznego (Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału ludzkiego, współpraca z organizacjami pozarządowymi); sfera rozwoju edukacji (Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału ludzkiego, współpraca z organizacjami pozarządowymi); sfera turystyki i dziedzictwa kulturowego (Cel strategiczny 2. Poprawa atrakcyjności turystycznej Powiatu Karkonoskiego, wsparcie przedsiębiorczości); sfera rozwoju rynku pracy (Cel strategiczny 2. Poprawa atrakcyjności turystycznej Powiatu Karkonoskiego, wsparcie przedsiębiorczości); sfera sportu i promocji (Cel strategiczny 5. Poprawa infrastruktury publicznej oraz dostępności usług). Ponadto Cel strategiczny 3. Poprawa jakości środowiska odnosi się do celu horyzontalnego.

Mapa 4. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Powiatu Karkonoskiego – Sfera turystyki i dziedzictwa kulturowego

Źródło: Powiat Karkonoski

Cel strategiczny 4. Dostępność komunikacyjna, efektywnie zagospodarowana i przyjazna przestrzeń jest elementem warunkującym realizację pozostałych celów oraz wpływającym na wszystkie sfery. W ten sposób otrzymana została sieć powiązań powiatowych w zakresie funkcji przestrzennych. Model powiatu stanowi uproszczony obraz, zawierający wybrane elementy, wykreowany dla celów projektowania rozwoju społeczno-gospodarczego w przestrzeni. W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, że model nie stoi w sprzeczności, kolizji z jakimkolwiek studium uwarunkowań lub miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego poszczególnych gmin powiatu. W tym wypadku ważniejsza jest ogólna wizja rozwojowa.

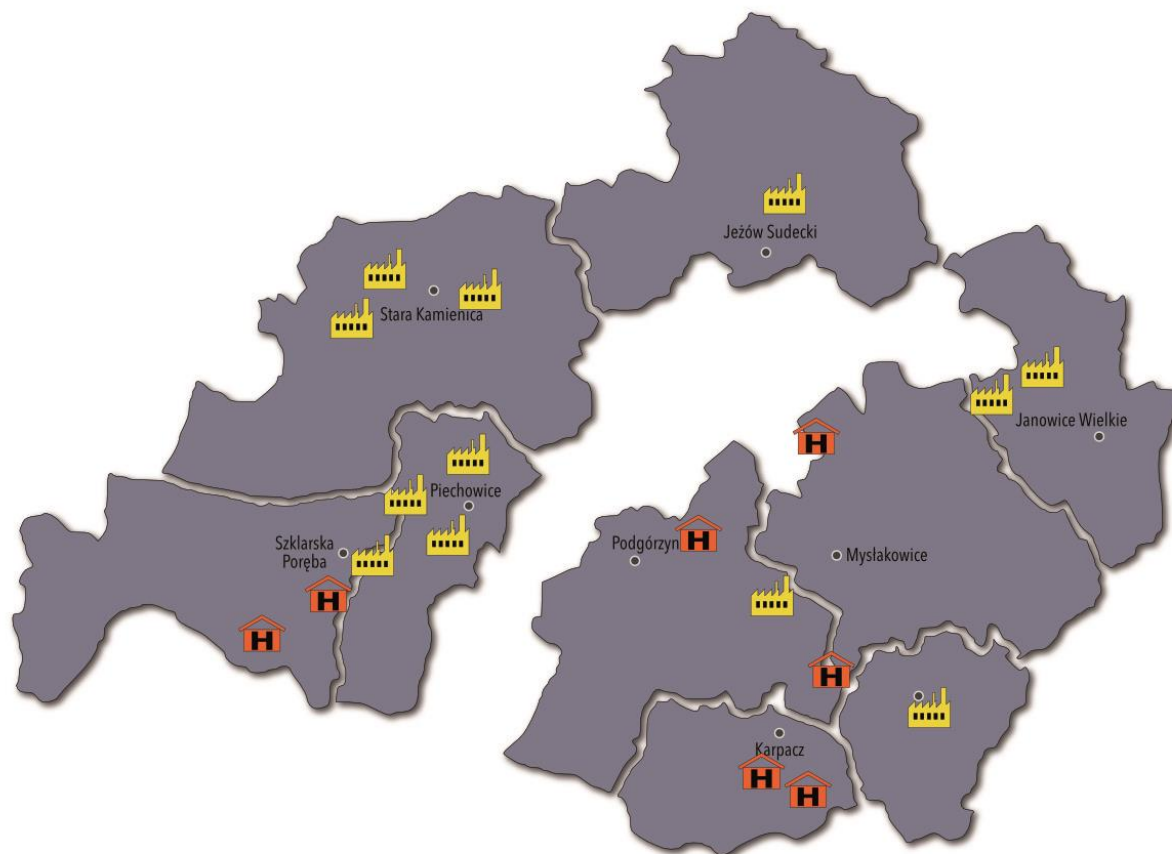
W ramach sfery wsparcia społecznego na mapie zaprezentowane zostały lokalizacja domów pomocy społecznej, Centrum Opieki nad Dzieckiem w Szklarskiej Porębie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W sferze rozwoju edukacji uwzględniono placówki edukacyjne, Publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczna.

Sfera turystyki i dziedzictwa kulturowego na terenie Powiatu Karkonoskiego zawiera Dolinę Pałaców i Ogrodów oraz wybrane zamki, dwory zwizualizowane na mapie: Pałac Wojanów, Pałac Staniszków Górny, Pałac na Wodzie Staniszków, Pałac Dębowy Karpniki, Pałac Pakoszów, Pałac Bukowiec, Pałac Czernica, Pałac Dąbrowica, Pałac Smyrna Kowary, Dwór w Janowicach Wielkich, Pałac w Ciszyca Kowary, Zamek w Karpnikach, Pałac i Dom Wdowy

w Łomnicy, Pałac w Miłkowie, Dwór w Mniszkowie, Pałac Królewski w Mysłakowicach, Wieża Książęca w Siedlęcinie, Pałac w Wojanowie-Bobrowie, Zamek Księcia Henryka w Marczycach, Zamek w Starej Kamienicy.

Mapa 5. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Powiatu Karkonoskiego – Sfera rozwoju rynku pracy

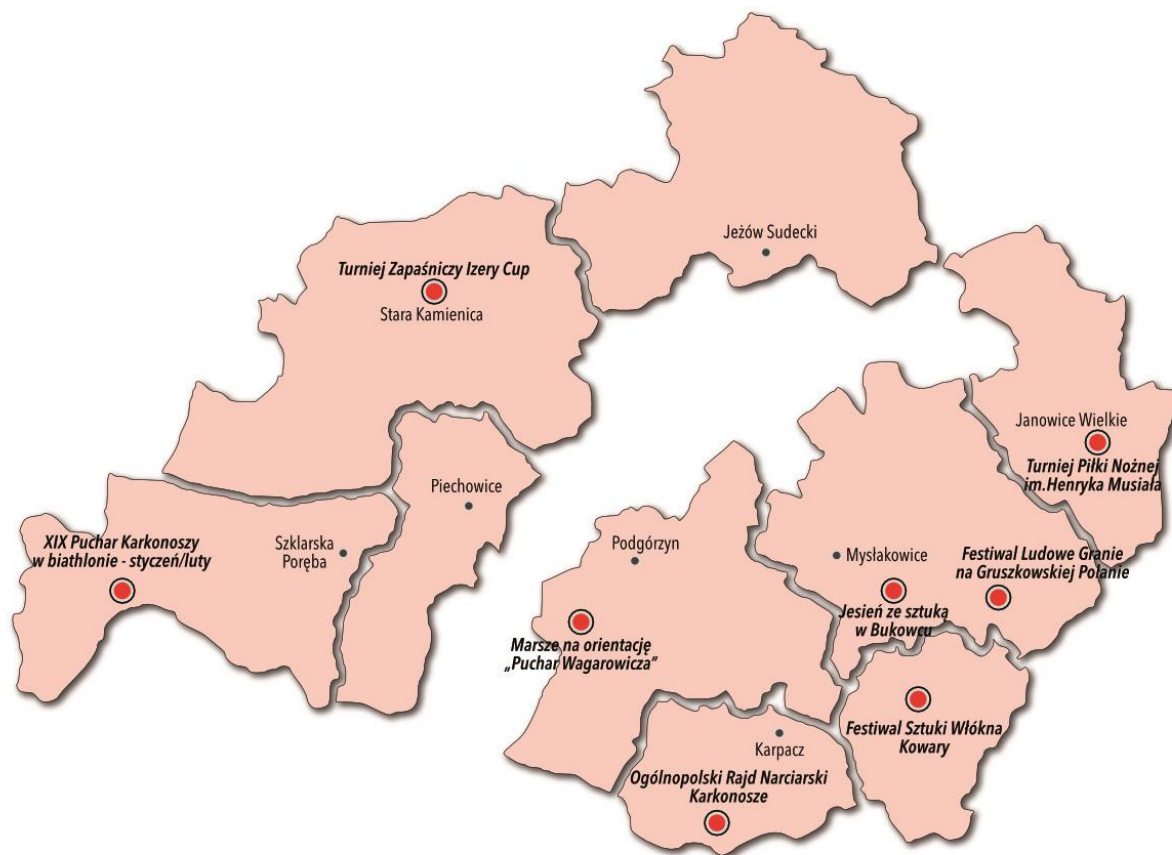

Źródło: Powiat Karkonoski

W odniesieniu do sfery rozwoju rynku pracy uwzględniono na mapie przykładowe firmy (w tym hotele), które postrzegane są jako istotni pracodawcy Powiatu Karkonoskiego: Wepa Piechowice, Polcolorit Piechowice, Ceramika Marconi Piechowice, Huta Julia Piechowice, Hotel Gołębiwski Karpacz, Dr Schneider Radomierz, , Domino Arf Barcinek, Zakład Szybowcowy „Jeżów” Jeżów Sudecki, Thoma Polska Radomierz, Hotel Jakuszyce i Polana Jakuszycka – Bieg Piastów, Blue Mountain Resort Szklarska Poręba, Platinum Mountain Resort Szklarska Poręba, Green Mountain Karpacz, Osada Śnieżka Łomnica, Lake Hill Resort & Spa Sosnówka, Pre-Fabrykat Sp Z O.O. Miłków, Western City Ściegny, Kempf Kowary, Lakfam Kowary, Juro-Trans Jerzy Gadomski Kowary, Sztolnia Kowary, Biegus Producent Okien Mała Kamienica, Lbf Technika Wentylacyjna Stara Kamienica. Jedną z głównych przesłanek wskazania sfery rozwoju rynku pracy jest utrzymywanie przez Powiat Karkonoski jak najlepszych relacji z wszystkimi podmiotami gospodarczymi funkcjonującymi na jego terenie.

Mapa 6. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Powiatu Karkonoskiego – Sfera sportu i promocji

Źródło: Powiat Karkonoski

Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na terenie powiatu, w tym przy wsparciu gmin powiatu:

- zwiększenie podaży terenów inwestycyjnych wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin,
- objęcie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego całych terenów gmin wchodzących w skład powiatu,
- intensyfikacja działań w zakresie wykorzystania potencjału Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości S.A. w Kamiennej Górze,
- kompleksowa rewitalizacja terenów ważnych z punktu widzenia efektywnego zagospodarowania lokalnej przestrzeni (w tym obiekty zabytkowe),
- zwiększanie dostępności przestrzeni publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów sfery społecznej.

8. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa dolnośląskiego wraz z zakresem planowanych działań

W ramach kwestii definicyjnych można wyjaśnić, że obszar strategicznej interwencji to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne. Czyli innymi słowy jest to obszar szczególnie problemowy, który należy wspomóc celem przeciwdziałania jego degradacji lub obszar, w którego inwestowanie przyniesie pozytywne efekty mnożnikowe dla pozostałej części regionu, np. obszar wyjątkowej jakości kreatywnego kapitału ludzkiego.

W Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 (SRWD 2030) określono cel nadrzędny, którym jest harmonijny rozwój regionu i wysoka jakość życia dolnośląskiej społeczności. Do tak sformułowanego celu przyporządkowano pięć celów strategicznych: efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu; poprawa jakości i dostępności usług publicznych; wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego; odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego; wzmocnienie przestrzennej spójności regionu. Za realizację wskazanych celów strategicznych odpowiedzialne będą zdywersyfikowane inicjatywy, które przyjęły formę 94 zadań strategicznych.

W odniesieniu do kierunków strategicznej interwencji, określono ich 6 na poziomie horyzontalnym, dotyczą one: zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego, doskonalenia usług edukacyjnych, kształtowania postaw obywatelskich, rozwoju potencjału komunikacyjnego, wykorzystania potencjału środowiska i jego ochrony (turystyka i ochrona dziedzictwa kulturowego) oraz wzmocnienia rozwoju regionalnych i subregionalnych ośrodków miejskich.

W odniesieniu do ujęcia terytorialnego określono 6 obszarów interwencji, którym przyporządkowane są dostosowane do ich specyfiki przedsięwzięcia strategiczne, grupy zadań strategicznych. Obszary wspomnianej interwencji w wojewódzkim ujęciu terytorialnym: Wrocławski Obszar Funkcjonalny, Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny, Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny, Wałbrzyski Obszar Funkcjonalny, Górski i Przygraniczny Obszar Funkcjonalny, Obszary poza miejskimi obszarami funkcjonalnymi – obszary peryferyjne. Z punktu widzenia rozwoju Powiatu Karkonoskiego największe znaczenia mają Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny, Górski i Przygraniczny Obszar Funkcjonalny, Obszary poza miejskimi obszarami funkcjonalnymi – obszary peryferyjne. Do każdego z obszarów interwencji w strategii wojewódzkiej przyporządkowano cele operacyjne, odpowiadające celom strategicznym strategii wojewódzkiej i nadano im odpowiednie rangi dotyczące istotności realizacji.

Cele operacyjne dotyczące bezpośrednio lub pośrednio Powiatu Karkonoskiego w nawiązaniu do wskazanych wcześniej trzech Obszarów Funkcjonalnych: Wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów; Wzmacnianie innowacyjności, w tym eko-innowacyjności regionu; Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich; Poprawa stanu i dostępności regionalnej infrastruktury technicznej; Rozwój i doskonalenie usług publicznych; Doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy; Poprawa efektywności kształcenia; Poprawa stanu środowiska; Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska; Rozwój regionalnej sieci transportowej; Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej.

Ponadto w strategii regionalnej wyjaśniono, że konsekwencją wyznaczenia Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) będzie terytorialne podejście do Programów Operacyjnych realizowanych przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego. W konsekwencji długookresowym wymiaru SRWD 2030 proces implementacji będzie obejmował ewaluację zakresu przestrzennego OSI.

9. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla powiatu wraz z zakresem planowanych działań

W odniesieniu do Powiatu Karkonoskiego fakultatywne obszary strategicznej interwencji przedstawione zostały w ujęciu problemowym i odnoszą się do terytorium całego powiatu. Zasadniczo wskazać można trzy główne obszary: edukacja; ekologia i środowisko; rewitalizacja, wsparcie turystyki.

Tabela 6. OSI Powiatu Karkonoskiego w ujęciu problemowym

OSI POWIATU KARKONOSKIEGO W UJĘCIU PROBLEMOWYM		
Edukacja	Ekologia i środowisko	Rewitalizacja, wsparcie turystyki
Przykładowe działania	Przykładowe działania	Przykładowe działania
<ul style="list-style-type: none"> Promowanie i upowszechnianie kształcenia ustawicznego ukierunkowanego na podnoszenie kwalifikacji bądź reorientację zawodową (szkolenia i kursy specjalistyczne) 	<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie i wspieranie finansowe działań służących podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców Powiatu Karkonoskiego 	<ul style="list-style-type: none"> Pokonywanie barier architektonicznych w domach pomocy społecznej Powiatu Karkonoskiego, rewitalizacja kostki brukowej na terenie parku w celu zapewnienie bezpieczeństwa podopiecznych
<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie innowacyjnych projektów edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> Współpraca z międzygminnymi ośrodkami prowadzącymi edukację ekologiczną 	<ul style="list-style-type: none"> Rewitalizacja i termomodernizacja budynku nr 2 w Janowicach Wielkich
<ul style="list-style-type: none"> Poprawa stanu bazy infrastrukturalnej i doposażenie ośrodków edukacyjnych w pomoce dydaktyczne i sprzęt multimedialny 	<ul style="list-style-type: none"> Ścieżka edukacyjna z pomnikami przyrody na niebieskim szlaku Miłków Borowice „Edukacyjno-integracyjna przystań przyrodnicza” 	<ul style="list-style-type: none"> Rewitalizacja ogrodu w celu zapewnienie bezpieczeństwa podopiecznych
<ul style="list-style-type: none"> Promowanie i wspieranie uczniów o szczególnych uzdolnieniach poprzez indywidualną pracę z nimi, przyznawanie stypendiów oraz nagród za szczególne osiągnięcia 	<ul style="list-style-type: none"> Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza ze źródeł energetycznych w budynkach będących własnością Powiatu Karkonoskiego 	<ul style="list-style-type: none"> Rewitalizacja budynku nr 11 w Domu Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich
<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie zajęć pozalekcyjnych ukierunkowanych na poprawę wyników matur i egzaminów zawodowych 	<ul style="list-style-type: none"> Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej; Modernizacja kotłowni i wymiana pieca CO 	<ul style="list-style-type: none"> Remont budynków gospodarczych
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój kompetencji kluczowych, dofinansowanie zajęć dodatkowych wzbogacenie oferty edukacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> Ograniczenie transportu samochodowego na rzecz transportu zbiorowego oraz rowerowego: udział w tworzeniu nowych i łączeniu istniejących ścieżek rowerowych 	<ul style="list-style-type: none"> Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego dla dzieci – rozbudowa istniejącego placu zabaw
<ul style="list-style-type: none"> Pomoc profilaktyczno-pedagogiczna dla uczniów (finansowanie dodatkowych zajęć profilaktyczno-pedagogicznych) 	<ul style="list-style-type: none"> Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Szklarskiej Porębie 	<ul style="list-style-type: none"> Rewitalizacja parku zabytkowego przynależnego do Domu Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój współpracy transgranicznej poprzez wymianę młodzieży szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> Budowa biologicznej oczyszczalni ścieków z napowietrzeniem 	<ul style="list-style-type: none"> Rewitalizacja i termomodernizacja budynku „Zameczek”, DPS Sosnówka

-
• Intensyfikacja współpracy z partnerami rynku pracy w zakresie promocji, tworzenia i realizacja programów rozwojowych	• Wspieranie finansowe działań mających na celu usunięcie azbestu na terenie Powiatu Karkonoskiego	• Rewitalizacja i termomodernizacja budynku „Senior”, DPS Sosnówka
• Nawiązanie współpracy szkół z podmiotami gospodarczymi w kraju i zagranicą	• Monitorowanie osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	• Rewitalizacja i termomodernizacja budynku „Fortuna”, DPS Sosnówka
	• Green Power dla Powiatu Karkonoskiego – Klaster Energetyczny	• Rewitalizacja i termomodernizacja budynku „Pawilon”, DPS Sosnówka
	• Zamontowanie fotowoltaiki na terenie DPS Sosnówka w celu ograniczenia zużycia energii	• Rewitalizacja terenu Domu Pomocy Społecznej w Sosnówce
-

10. System realizacji strategii

Proces monitoringu oraz późniejszej oceny stopnia implementacji zapisów programu może być prowadzony w oparciu o zestaw wskaźników monitorujących. Zestawienie wybranych wskaźników zamieszczono w poniższej tabeli. W kontekście ewaluacji należy uwzględnić dynamikę zmian poszczególnych wartości w przekroju badanych lat oraz ich charakter.

Tabela 7. Zestawienie wskaźników monitorujących i ewaluacyjnych w przyporządkowaniu do poszczególnych celów strategicznych

Wskaźniki	Oczekiwany kierunek zmian 2027r., źródło danych	Cel strategiczny 1.	Cel strategiczny 2.	Cel strategiczny 3.	Cel strategiczny 4.	Cel strategiczny 5.
Liczba osób objętych wsparciem pomocy społecznej (os.)	Spadek, GUS					
Liczba projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (szt.)	Wzrost, Starostwo					
Liczba projektów przy udziale organizacji pozarządowych (szt.)	Wzrost, Starostwo					
Liczba organizacji pozarządowych na mieszkańca	Wzrost, Starostwo					
Biblioteki (liczba czytelników) (os.)	Wzrost, GUS					
Liczba osób uczestniczących w lokalnych imprezach (os.)	Wzrost, Starostwo					
Liczba przestępstw ogółem	Spadek, GUS					
Wskaźnik salda migracji	Wzrost, GUS					
Poziom tożsamości lokalnej (badania ankietowe)	Wzrost, Starostwo					
Liczba mieszkańców powiatu (os.)	Wzrost, GUS					
Korzystający z instalacji wodnej w % ogółu ludności powiatu	Wzrost, GUS					
Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności powiatu	Wzrost, GUS					
Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności powiatu	Wzrost, GUS					
Liczba obiektów objętych termomodernizacją (ob.)	Wzrost, Starostwo					
Liczba instalacji OZE (szt.)	Wzrost, Starostwo					
Stopień emisji dwutlenku węgla (t/r)	Spadek, GUS					
Powierzchnia terenów zielonych (ha)	Wzrost, GUS					
Powierzchnia gruntów leśnych (ha)	Wzrost, GUS					

Liczba projektów z zakresu edukacji ekologicznej (szt.)	Wzrost, Starostwo			
Liczba projektów z zakresu promocji dziedzictwa kulturowego (szt.)	Wzrost, Starostwo			
Stopa bezrobocia (%)	Spadek, GUS			
Liczba bezrobotnych (os.)	Spadek, GUS			
Wskaźnik przedsiębiorczości (liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw na 10 tys. mieszkańców)	Wzrost, GUS			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN)	Wzrost, GUS			
Liczba nowych miejsc pracy	Wzrost, GUS			
Liczba nowopowstałych przedsiębiorstw (szt.)	Wzrost, GUS			
Liczba projektów transgranicznych (szt.)	Wzrost, Starostwo			
Liczba zgłoszonych ofert pracy (szt.)	Wzrost, PUP			
Powierzchnia terenów inwestycyjnych (ha)	Wzrost, Starostwo			
Liczba turystów (os.)	Wzrost, Starostwo			
Liczba miejsc noclegowych	Wzrost, GUS			
Liczba projektów promujących powiat (szt.)	Wzrost, Starostwo			
Liczba gospodarstw agroturystycznych (ob.)	Wzrost, Starostwo			
Liczba wejść na stronę internetową powiatu	Wzrost, Starostwo			
Poziom jakości obsługi klienta (badania ankietowe)	Wzrost, Starostwo			
Wartość umów o dofinansowanie projektów ze środków UE (PLN)	Wzrost, GUS			
Liczba projektów z zakresu e-administracji publicznej (szt.)	Wzrost, Starostwo			
Liczba lekarzy i dentystów (os.)	Wzrost, GUS			
Liczba wydanych pozwoleń na budowę (szt.)	Wzrost, GUS			
Powierzchnia zrewitalizowanych terenów (ha)	Wzrost, Starostwo			
Liczba zrewitalizowanych obiektów (ob.)	Wzrost, Starostwo			
Długość nowych dróg (km)	Wzrost, Starostwo			
Długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (km)	Wzrost, Starostwo			
Powierzchnia gmin objęta MPZP (ha)	Wzrost, GUS			
Liczba projektów edukacyjnych (szt.)	Wzrost, Starostwo			
Liczba szkoleń kompetencyjnych dla kadry nauczycielskiej (szt.)	Wzrost, Starostwo			

Część wskaźników przyporządkowano do więcej niż jednego celu strategicznego programu. W procesie wdrażania dopuszczalna jest sytuacja modyfikacji, aktualizacji listy wskaźników.

Dane do monitoringu, ewaluacji pozyskiwane będą z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu statystycznego oraz Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze. W przypadku poziomu jakości obsługi klienta oraz poziomu tożsamości lokalnej zalecane są badania ankietowe mieszkańców powiatu. Zmiany poszczególnych wskaźników można obliczać zgodnie z formułą (wartość wskaźnika w bieżącym roku – wartość wskaźnika w roku poprzednim)/wartość wskaźnika w poprzednim roku)*100%. Ewaluacja zakłada badanie dynamiki zmian oraz ich kierunku. Raport z ewaluacji programu można opracowywać w odstępach dwuletnich.

Podmioty odpowiedzialne za monitoring i ewaluację wskazane zostały w planie operacyjnym realizacji Programu Rozwoju Powiatu Karkonoskiego na lata 2021-2017 (ujęcie tabelaryczne).

Pod pojęciem dokumentów wykonawczych względem Programu Rozwoju Powiatu Karkonoskiego na lata 2021-2027 należy rozumieć wszystkie obligatoryjne lub fakultatywne plany, strategie, programy funkcjonujące w powiecie. W poniższej tabeli wyszczególniono dokumenty, których implementacja ma bezpośredni lub pośredni wpływ na realizację celów programu rozwoju.

Tabela 8. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Przykładowy obszar tematyczny	Dokument samorządowy (wykonawczy)	Wytyczne wynikające z działań planu operacyjnego
Planowanie przestrzenne	<ul style="list-style-type: none"> Zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego gmin z terenu Powiatu Karkonoskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja planów zagospodarowania przestrzennego przez poszczególne gminy Powiatu Karkonoskiego
Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem	<ul style="list-style-type: none"> Przewiduje się zlecenie opracowania Programu ochrony zabytków w Powiecie Karkonoskim (w roku 2021) 	<ul style="list-style-type: none"> Przy założeniu opracowania programu, wdrażanie jego założeń oraz bieżący monitoring i ewaluacja osiągniętych rezultatów. W miarę potrzeb możliwa jest aktualizacja zapisów dokumentu
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	<ul style="list-style-type: none"> Program ochrony środowiska na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 Program usuwania azbestu z terenu Powiatu Jeleniogórskiego na lata 2012-2032 	<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie założeń programów oraz bieżący monitoring i ewaluacja osiągniętych rezultatów. W miarę potrzeb możliwa jest aktualizacja zapisów dokumentu
Transport	<ul style="list-style-type: none"> Publiczny transport zbiorowy na terenie Powiatu Karkonoskiego 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości publicznego transportu zbiorowego na terenie Powiatu Karkonoskiego
Polityka społeczna	<ul style="list-style-type: none"> Powiatowa Strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2021-2026 Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2026 Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2026 Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-2023 Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania 	<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie założeń strategii oraz bieżący monitoring i ewaluacja osiągniętych rezultatów. W miarę potrzeb możliwa jest aktualizacja zapisów strategii Wdrażanie założeń programów oraz bieżący monitoring i ewaluacja osiągniętych rezultatów. W miarę potrzeb możliwa jest aktualizacja zapisów dokumentu

	<p>prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2021-2026</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompleksowa koncepcja organizacji usług transportowych door-to-door na terenie Powiatu Karkonoskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie kompleksowej koncepcja organizacji usług transportowych door-to-door na terenie Powiatu Karkonoskiego. Monitoring i ewaluacja zakładanych rezultatów
Rozwój lokalny	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2019-2021 • Program I formy współpracy Powiatu Karkonoskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami (corocznie) • Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego południowej części Dolnego Śląska „SUDETY 2030” 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie założeń planu oraz programu oraz bieżący monitoring i ewaluacja osiągniętych rezultatów. W miarę potrzeb możliwa jest aktualizacja zapisów dokumentów • Wdrażanie założeń strategii oraz bieżący monitoring i ewaluacja osiągniętych rezultatów. W miarę potrzeb możliwa jest aktualizacja zapisów strategii
Edukacja	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalny program wspierania edukacji dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie założeń programu oraz bieżący monitoring i ewaluacja osiągniętych rezultatów. W miarę potrzeb możliwa jest aktualizacja zapisów dokumentu

Tabela 9. Plan operacyjny realizacji Programu Rozwoju Powiatu Karkonoskiego

CELEM HORYZONTALNY: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ POWIATU KARKONOSKIEGO			
Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału ludzkiego, współpraca z organizacjami pozarządowymi			
Cel operacyjny	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
1.1. Rozwój systemu kształcenia dostosowanego do potrzeb edukacyjnych i rynku pracy	Wydział Oświaty i Zdrowia	Wydział Oświaty i Zdrowia/jednostki oświatowe	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
1.2. Pokonywanie barier architektonicznych w domach pomocy społecznej Powiatu Karkonoskiego	PCPR (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie)	PCPR/DPS (Domy Pomocy Społecznej)	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
1.3. Skuteczna pomocy społeczna, perspektywa Domu Pomocy Społecznej	PCPR/DPS	PCPR/DPS	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
1.4. Zapewnienie wszechstronnego rozwoju dzieciom przebywającym w instytucjonalnej pieczy zastępczej	PCPR/ Starosta	PCPR Centrum Opieki Nad Dzieckiem	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
1.5. Zapewnienie bezpiecznych i godnych warunków do nauki, zabawy i codziennego życia dla dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej	PCPR/ Starosta	PCPR Centrum Opieki Nad Dzieckiem	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju

1.6. Poprawa dostępności i sprawności służby zdrowia	Wydział Oświaty i Zdrowia	Wydział Oświaty i Zdrowia	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
1.7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	Powiat Karkonoski	Powiat Karkonoski	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
1.8. Zwiększenie bazy pieczy zastępczej	PCPR/ Starosta	PCPR	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
1.9. Rozwój infrastruktury w oświacie (baza obiektów sportowych)	Wydział Oświaty i Zdrowia	Wydział Oświaty i Zdrowia	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
Cel strategiczny 2. Poprawa atrakcyjności turystycznej Powiatu Karkonoskiego, wsparcie przedsiębiorczości			
Cel operacyjny	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
2.1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy	Powiatowy Urząd Pracy	Powiatowy Urząd Pracy	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
2.2. Rozwijanie współpracy z samorządami gminnymi i innymi podmiotami w zakresie rozwoju gospodarczego	Powiatowy Urząd Pracy/ Wydział Organizacyjny	Powiatowy Urząd Pracy/ Wydział Organizacyjny	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
Cel strategiczny 3. Poprawa jakości środowiska			
Cel operacyjny	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
3.1. Wzrost świadomości ekologicznej społeczności Powiatu Karkonoskiego	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa/ Wydział Oświaty i Zdrowia	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
3.2. Poprawa jakości powietrza	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	Jednostki Organizacyjne/ Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
3.3. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
3.4. Ochrona powierzchni ziemi i gleby	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
3.5. Podjąć działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju

Cel strategiczny 4. Poprawa dostępności komunikacyjnej, zagospodarowanie przestrzeni			
Cel operacyjny	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
4.1. Uzyskanie wysokiego poziomu skomunikowania wewnątrzregionalnego i ponadregionalnego, rozwój sieci komunikacyjnej	Zarząd Powiatu Karkonoskiego/Wydział Dróg Powiatowych	Wydział Dróg Powiatowych	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
4.2. Rewitalizacja zabytkowych przestrzeni	Wydział Architektury, Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej	Wydział Architektury, Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
4.3. Inwestycje w budynki użyteczności publicznej	Jednostki Organizacyjne/ Wydział Organizacyjny	Jednostki Organizacyjne/ Wydział Organizacyjny	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
4.4. Rozwój infrastruktury poprawiającej funkcjonowanie gospodarki i jakość życia mieszkańców	Zarząd Powiatu Karkonoskiego/ Wydział Dróg Powiatowych	Wydział Dróg Powiatowych	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
Cel strategiczny 5. Poprawa infrastruktury publicznej oraz dostępności usług			
Cel operacyjny	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
5.1. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego oraz dostępności usług	Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych	Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
5.2. Współpraca międzynarodowa	Zarząd Powiatu Karkonoskiego/ Wydział Promocji, Kultury i Sportu	Wydział Promocji, Kultury i Sportu/ Wydział Oświaty i Zdrowia/PCPR/ PUP	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju
5.3. Promocja powiatu	Zarząd Powiatu Karkonoskiego/ Wydział Promocji, Kultury i Sportu	Wydział Promocji, Kultury i Sportu/ Wydział Oświaty i Zdrowia/ PCPR/ PUP	Organy Powiatu/ Zespół monitorujący realizację Programu Rozwoju

Cele rozwojowe Polski, które w założeniach Umowy Partnerstwa wskazano do finansowania z funduszy unijnych 2021-2027 to:

- zwiększenie konkurencyjności gospodarki,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń,
- dobry stan środowiska naturalnego, zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- wzmocnienie cyfrowego rozwoju kraju,
- przejście na gospodarkę niskoemisyjną,
- zrównoważenie systemu energetycznego,
- poprawa stabilności dostaw paliw i energii,
- dobry stan środowiska naturalnego, zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- zwiększanie efektywności funkcjonowania instytucji państwa,
- wzmocnienie połączeń komunikacyjnych, w tym transeuropejskich,
- poprawa warunków świadczenia usług związanych z przewozem towarów i pasażerów,
- zwiększenie dostępności transportowej kraju,
- poprawa jakości kapitału ludzkiego oraz zwiększenie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju,
- ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego,

- zwiększanie efektywności funkcjonowania instytucji państwa,
- poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Przykładowe źródła finansowania projektów, zadań zapisanych w strategii (opracowaniach strategicznych) wskazywane dla samorządów przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej:

- środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym regionalne, powiatowe oraz środki własne gminy,
- środki pochodzące z budżetu państwa (pozostające w dyspozycji poszczególnych ministerstw, dedykowane fundusze i programy),
- środki funduszy celowych, np. pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz Wspólnej Polityki Rolnej (obecne i przyszłe programy operacyjne na poziomie krajowym i regionalnym),
- inne fundusze ze źródeł europejskich jak np. fundusze norweskie i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego oraz
- fundusze sektora pozarządowego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe,
- dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych, np. tarczy antykryzysowych.

11. Spis map

Mapa 1. Powiat Karkonoski	26
Mapa 2. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Powiatu Karkonoskiego – Sfera wsparcia społecznego	27
Mapa 3. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Powiatu Karkonoskiego – Sfera rozwoju edukacji.....	28
Mapa 4. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Powiatu Karkonoskiego – Sfera turystyki i dziedzictwa kulturowego.	29
Mapa 5. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Powiatu Karkonoskiego – Sfera rozwoju rynku pracy	30
Mapa 6. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Powiatu Karkonoskiego – Sfera sportu i promocji.....	31

12. Spis tabel

Tabela 1. Cele strategiczne, priorytety rozwojowe gmin powiatu karkonoskiego.....	3
Tabela 2. Analiza SWOT Powiatu Karkonoskiego	8
Tabela 3. Uproszczona tablica analizy SWOT dotycząca określonej strategii działania Powiatu Karkonoskiego.....	9
Tabela 4. Cele strategiczne i operacyjne, zadania Powiatu Karkonoskiego.....	16
Tabela 5. Zbieżność założeń programu z kluczowymi opracowaniami strategicznymi.....	20
Tabela 6. OSI Powiatu Karkonoskiego w ujęciu problemowym.....	34
Tabela 7. Zestawienie wskaźników monitorujących i ewaluacyjnych w przyporządkowaniu do poszczególnych celów strategicznych	36
Tabela 8. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	38
Tabela 9. Plan operacyjny realizacji Programu Rozwoju Powiatu Karkonoskiego	39

Załączniki

Załącznik 1. Analiza społeczno-ekonomiczna powiatu

Załącznik 2. Analiza sytuacji Powiatu Karkonoskiego na tle innych dolnośląskich powiatów

Załącznik nr 1. Analiza społeczno-ekonomiczna powiatu

Sfera społeczna

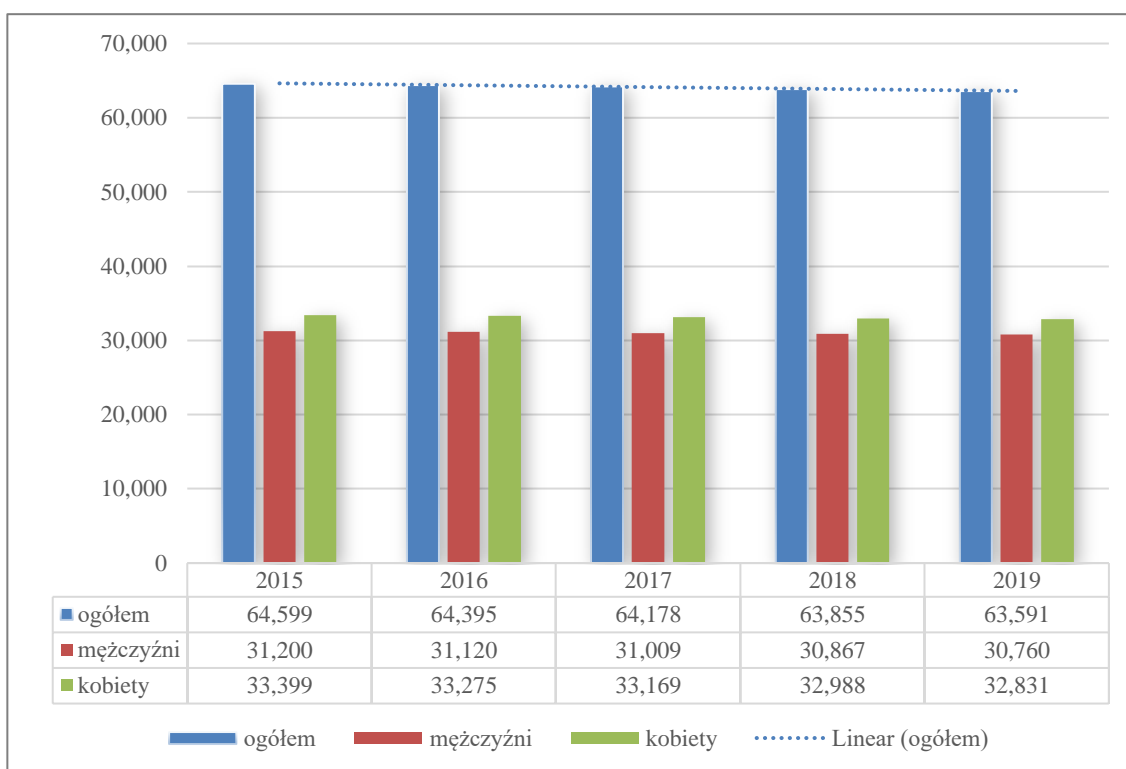
Wziąwszy pod uwagę liczbę ludności powiatu można stwierdzić, że charakteryzuje się ona stabilnością. W badanym okresie spadek liczby mieszkańców wyniósł 1008 osób. Mając na uwadze wszechobecne zjawisko depopulacji w ujęciu krajowym jest to wynik akceptowalny. Można założyć z dużą dozą prawdopodobieństwa, że względnie stabilna liczba mieszkańców jest również częściowo konsekwencją zjawiska suburbanizacji, w tym wypadku przenoszenia się mieszkańców miasta Jelenia Góra do ościennych gmin. Poza tym Powiat Karkonoski jest miejscem atrakcyjnym do zamieszkania i przyciąga nowych rezydentów. Zjawisko to może przybrać na sile, gdy mieszkańcy największych dolnośląskich miast, ze szczególnym uwzględnieniem Wrocławia oraz sąsiednich województw zaczną częściej wybierać powiat na swój second home. Powoli, aczkolwiek konsekwentnie zmniejsza się udział ludności w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem. Wzrasta natomiast udział ludności w wieku poprodukcyjnym. Związane z tymi procesami zjawisko starzenia się społeczeństwa jest raczej nieuniknione i można tylko starać się ograniczyć jego skalę oraz być przygotowanym na wspieranie osób starszych, których będzie coraz więcej.

Bezrobotni zarejestrowani pozostający bez pracy dłużej niż rok stanowią 44,4% bezrobotnych ogółem, proporcja ta nie zmieniła się znacząco w badanym okresie. W kwestii liczby zarejestrowanych bezrobotnych trend jest korzystny, ale tutaj wyraźniej widać odbicie w roku 2020. Największą grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. W dalszej kolejności są to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i średnim. W najmniejszym stopniu bezrobocie dotyka osoby z wykształceniem wyższym. Z kolei w odniesieniu do struktury wiekowej najliczniej reprezentowaną grupą są osoby w przedziale wiekowym 35-44, najmniej jest ludzi młodych poniżej 24 roku życia ale część z nich wciąż się jeszcze uczy. Z pozytywnych zjawisk wyróżnić można konsekwentnie spadającą stopę napływu bezrobotnych.

W kontekście dalszych analiz społecznych zauważalny jest spadek liczby małżeństw, liczba rozwodów w analizowanym okresie utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Na tej podstawie można przyjąć zasadność wszelkich działań, programów wspierających politykę prorodzinną. Zaobserwowane saldo migracji jest dodatnie co jest częściowo konsekwencją wcześniej omawianej liczby ludności powiatu. Niepokojący jest fakt, że przyjmuje ono coraz mniejsze wartości. Współczynnik feminizacji pozostaje praktycznie na niezmiennym poziomie, analizując wskaźniki obciążenia demograficznego wyraźnie widać zwiększającą się liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym w relacji do liczby osób w wieku przedprodukcyjnym.

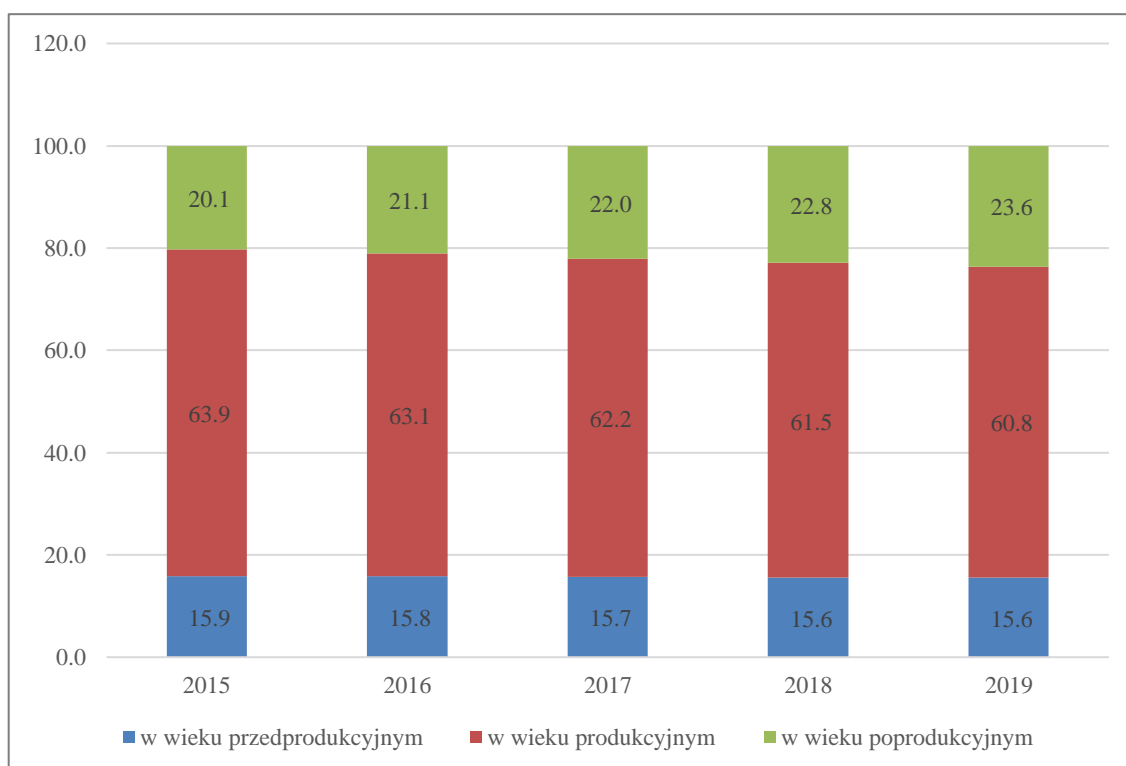

Wykres 1. Liczba ludności Powiatu Karkonoskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

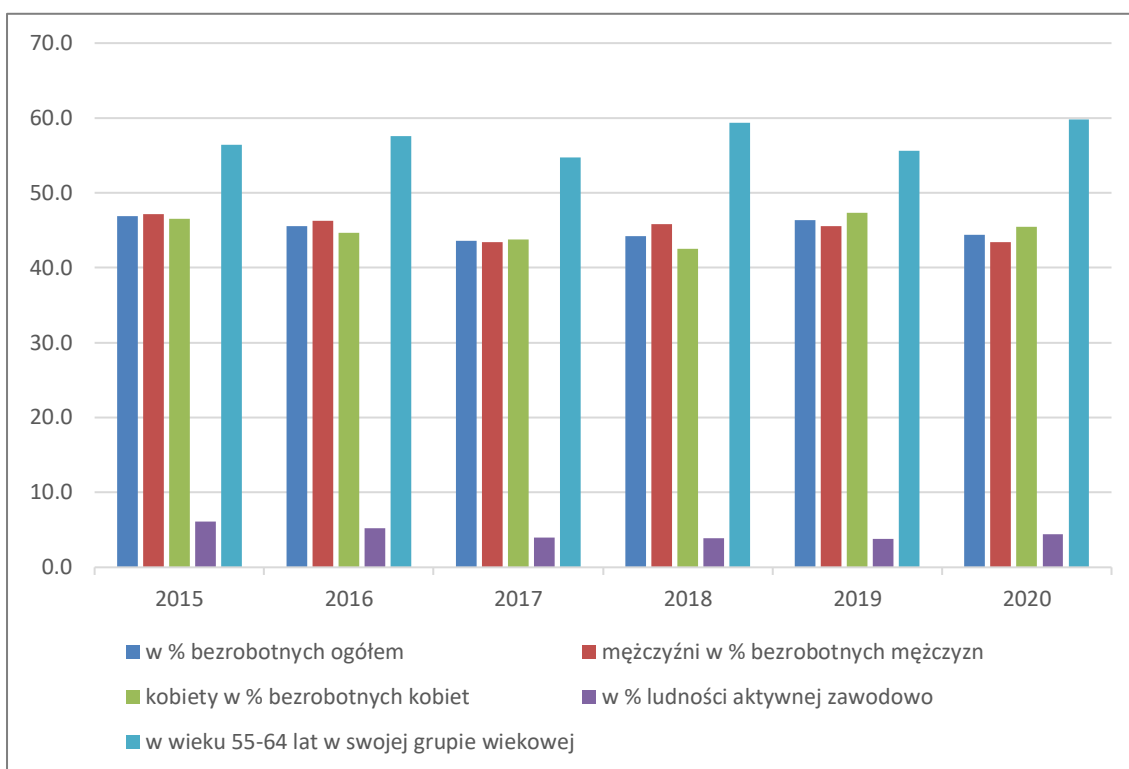
Wykres 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

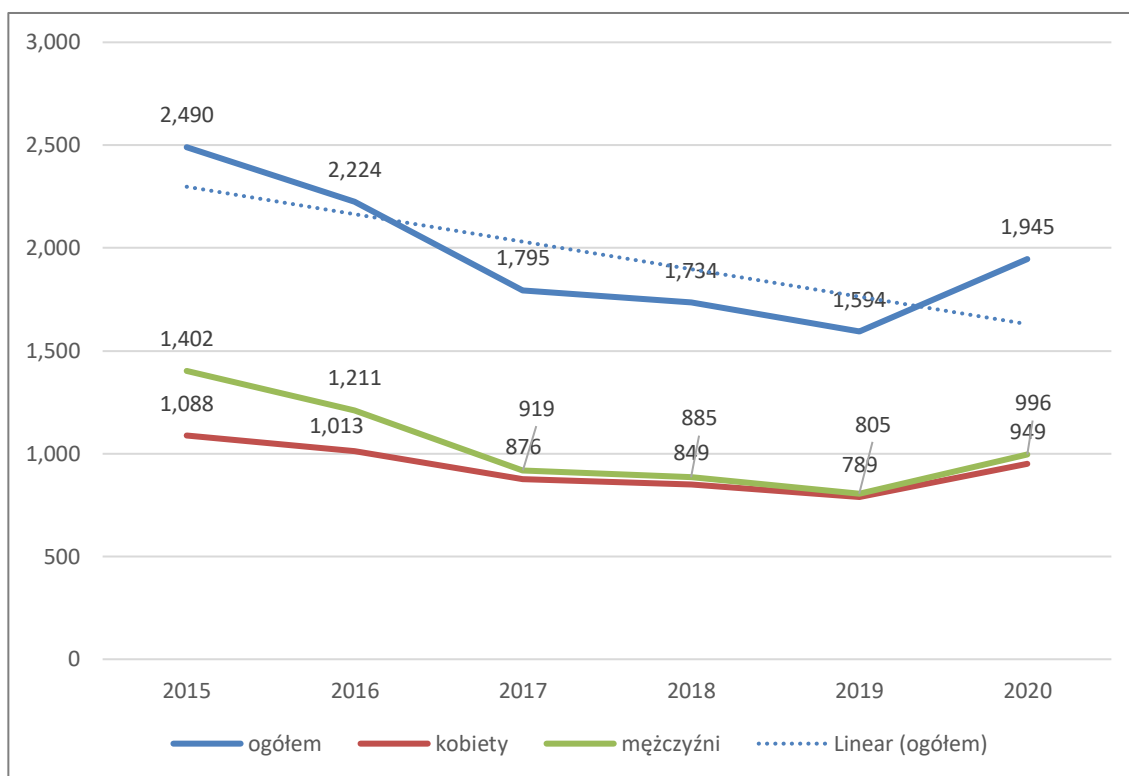

Wykres 3. Bezrobotni zarejestrowani pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

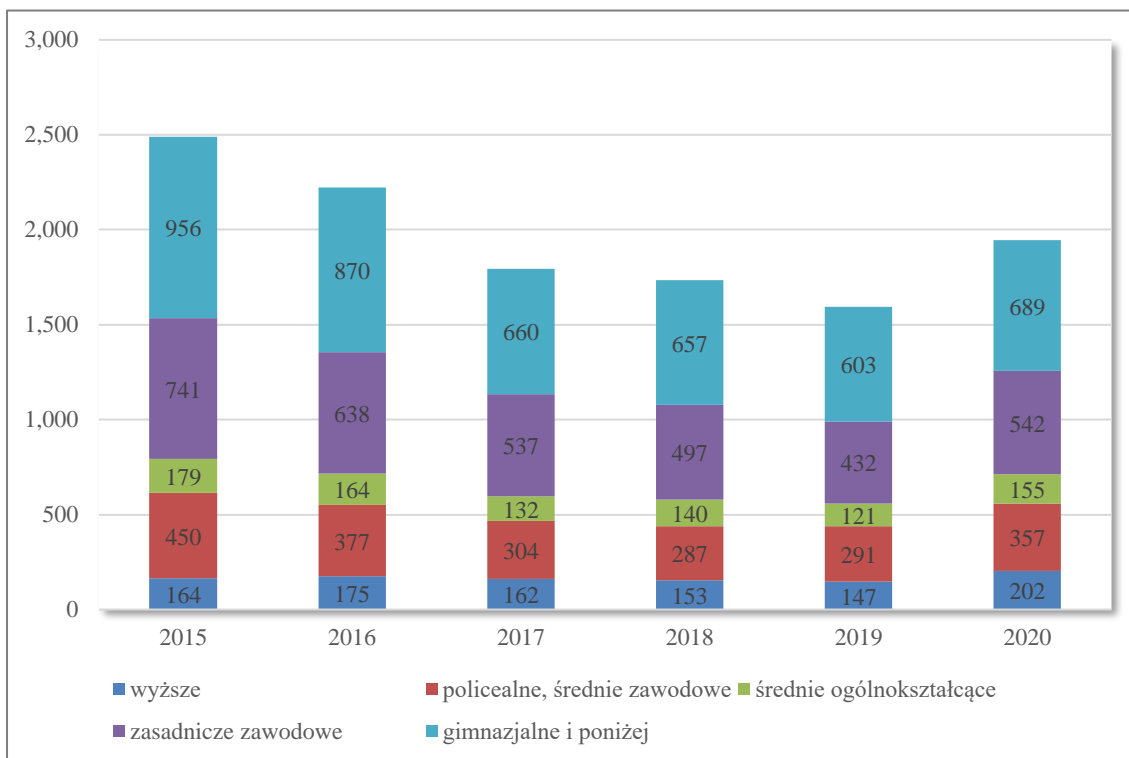
Wykres 4. Bezrobotni zarejestrowani

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

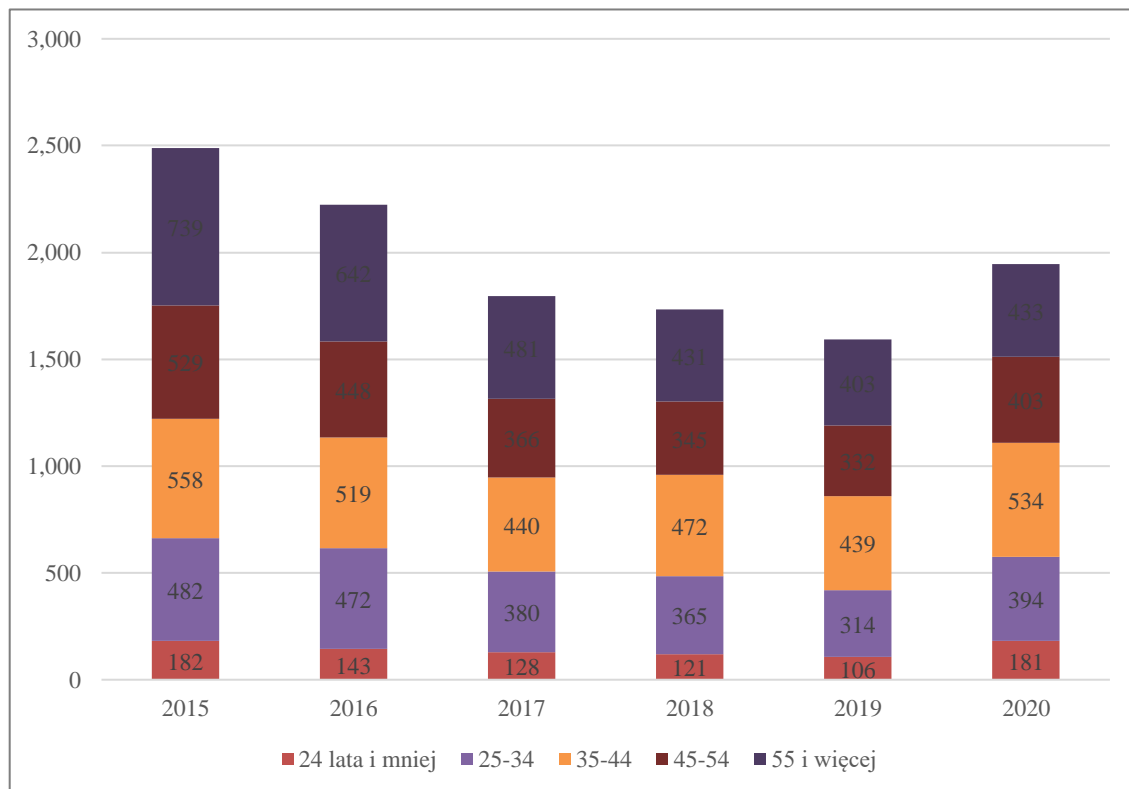

Wykres 5. Bezrobotni zarejestrowani wg poziomu wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

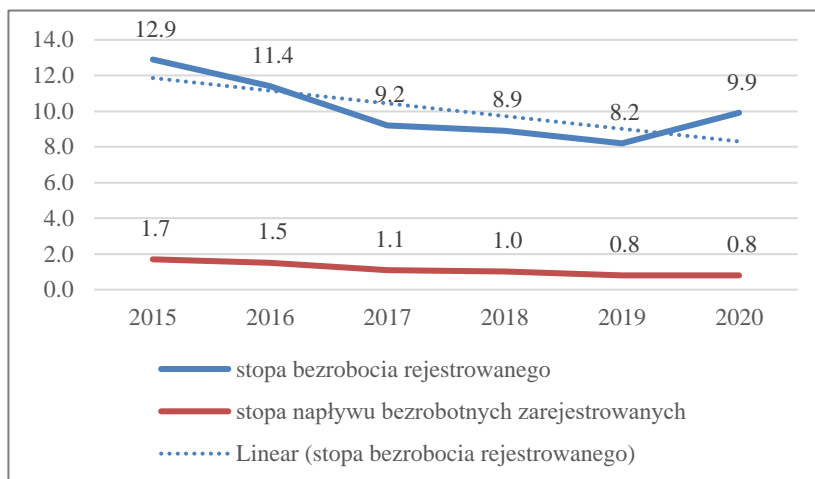
Wykres 6. Bezrobotni zarejestrowani wg wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

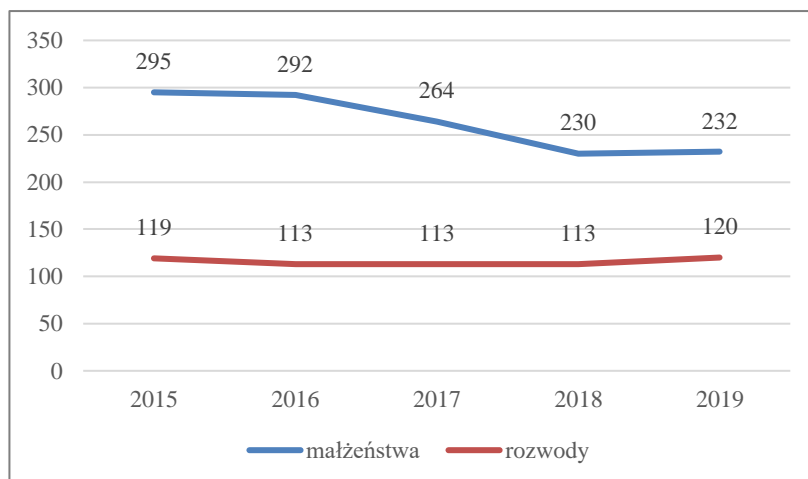

Wykres 7. Stopa bezrobocia rejestrowanego i stopa napływu bezrobotnych zarejestrowanych

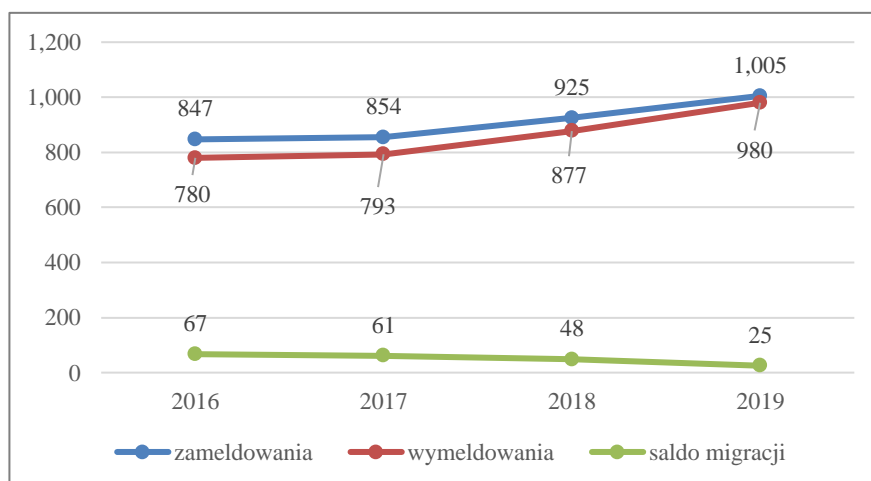
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 8. Liczba małżeństw i rozwodów

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

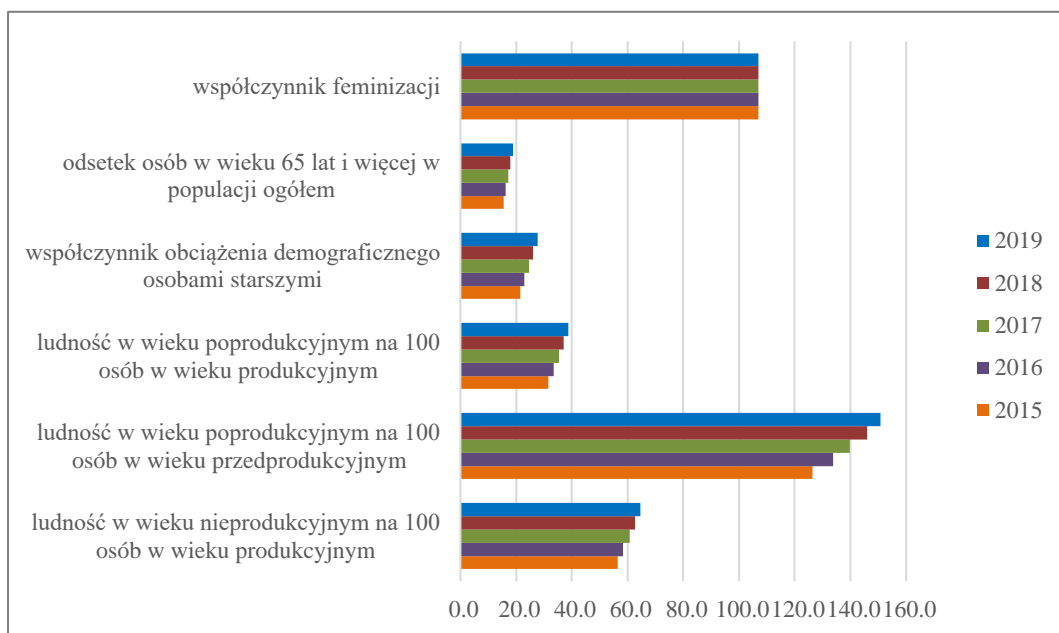
Wykres 9. Zameldowania i wymeldowania ogółem (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

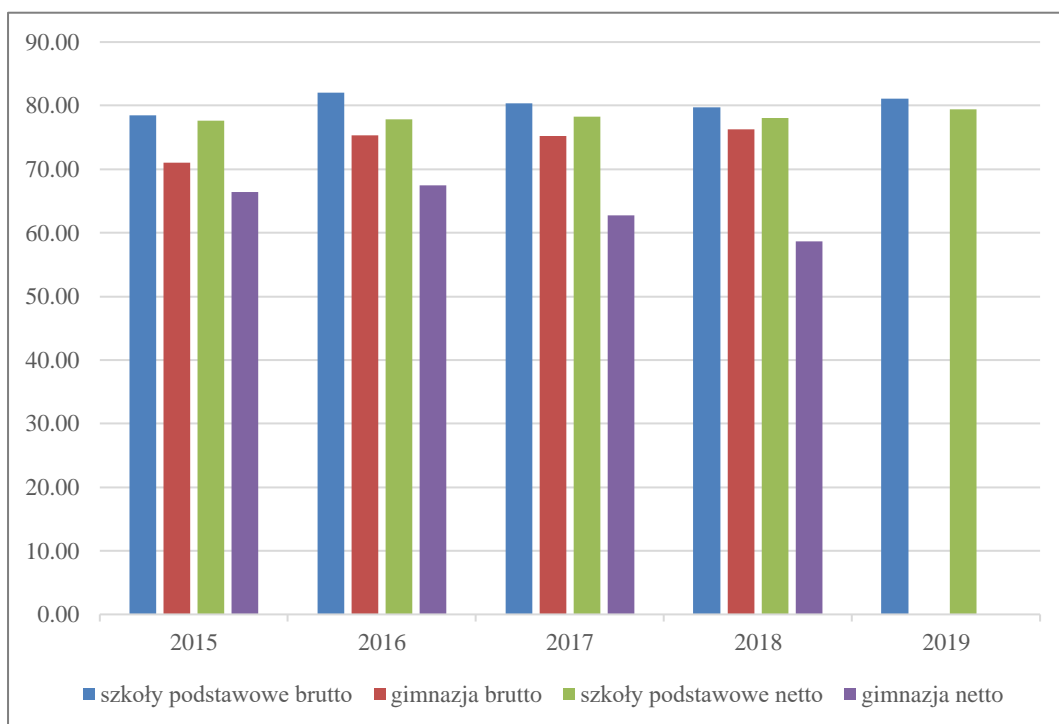

Wykres 10. Wskaźniki obciążenia demograficznego i współczynnik feminizacji (osoby)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 11. Współczynniki skolaryzacji (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

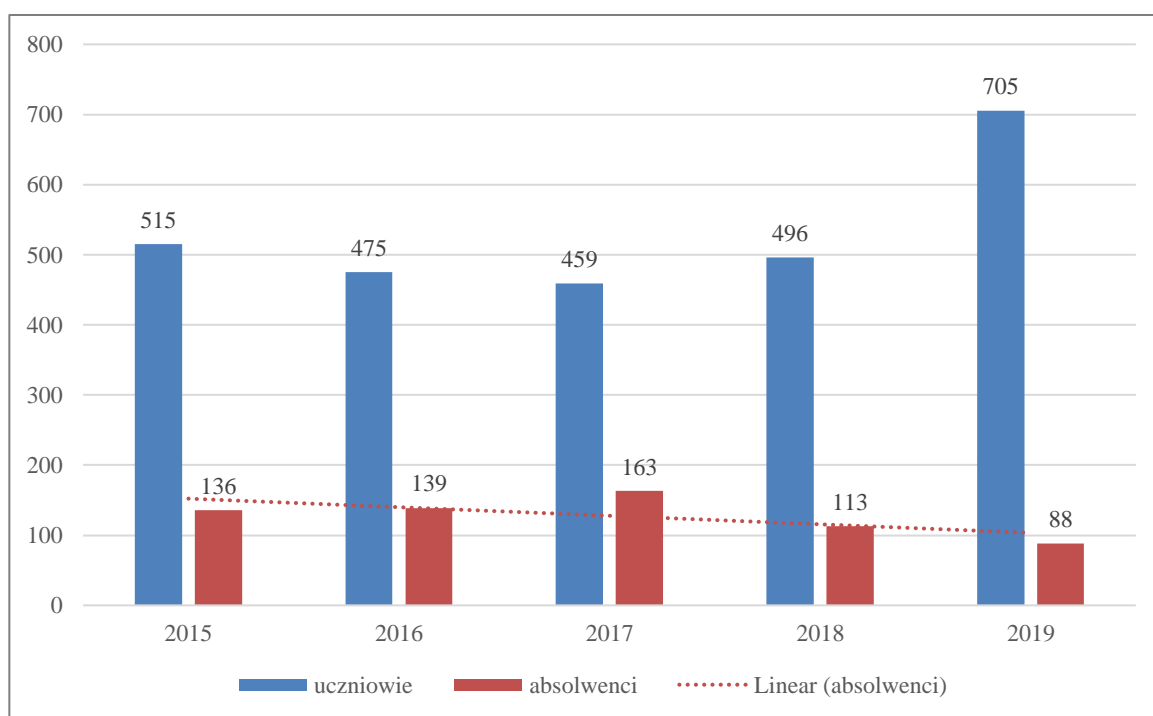
Współczynniki skolaryzacji dotyczące szkół podstawowych pozostawały na zbliżonym poziomie w badanych latach. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych z policealnymi odnotowano wzrost liczby uczniów, w odniesieniu do liczby absolwentów zauważalny jest trend spadkowy. Kluczowy w kontekście demograficznym przyrost naturalny jest cały czas ujemny w badanym okresie z negatywnie zarysowanym trendem. Najgorzej sytuacja wygląda w miastach

powiatu. Takie wyniki stanowią kolejny sygnał do promowania polityki prorodzinnej celem wyhamowania niekorzystnych procesów.

Pozytywne wyniki przynosi analiza liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, która sukcesywnie spada (z 4254 w roku 2015 do 2874 w roku 2019). Z jednej strony taki wynik świadczy o wzroście jakości życia mieszkańców powiatu, z drugiej o pewnym wzroście poziomu zamożności społeczności lokalnej. Najmniej z pomocy społecznej korzystają osoby z grupy wiekowej poprodukcyjnej, najwięcej z grupy osób produkcyjnych niemobilnych. Liczba rodzin zastępczych w powiecie pozostaje na prawie niezmiennym poziomie, z wyraźną przewagą wspomnianych rodzin na wsiach (88 do 32 w roku 2019). Odnośnie placówek stacjonarnej pomocy społecznej można zauważyć, że są one w ostatnim czasie wykorzystane praktycznie w 100% (relacja liczby dostępnych miejsc do liczby mieszkańców). Interesujących wyników dostarcza analiza przyczyn, na podstawie których przyznano rodzinom pomoc społeczną. Okazuje się, że obecnie jest to ubóstwo natomiast kilka lat wcześniej była to długotrwała lub ciężka choroba. Z pewną dozą ostrożności można na tej podstawie wysnuć wniosek o poprawie dostępności i jakości służby zdrowia na terenie powiatu oraz panującej modzie na zdrowy styl życia. Z pewnością warto utrzymywać oraz promować takie wzorce zachowań. We wcześniej opisane zjawiska wpisuje się znaczący spadek kwoty wypłacanych dodatków mieszkaniowych ogółem na przestrzeni badanych lat. Wzrosły natomiast zaległości w opłatach za mieszkania w zasobach gmin powiatu. Niepokojący jest fakt nieznacznej obniżki liczby lekarzy w powiecie oraz znaczącego spadku liczby dentystów. Można założyć, że część z tych osób pracuje w sąsiedniej Jeleniej Górze. Udzielone porady w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej są na praktycznie niezmiennym poziomie, porady w ramach opieki podstawowej obniżyły się nieznacznie. Liczba przestępstw, po przejściowym spadku w 2017 roku, finalnie lekko wzrosła. Wykrywalność przestępstw ogółem wykazuje lekki trend wzrostowy, co jest jednoznacznie pozytywne i bardzo ważne dla mieszkańców powiatu.

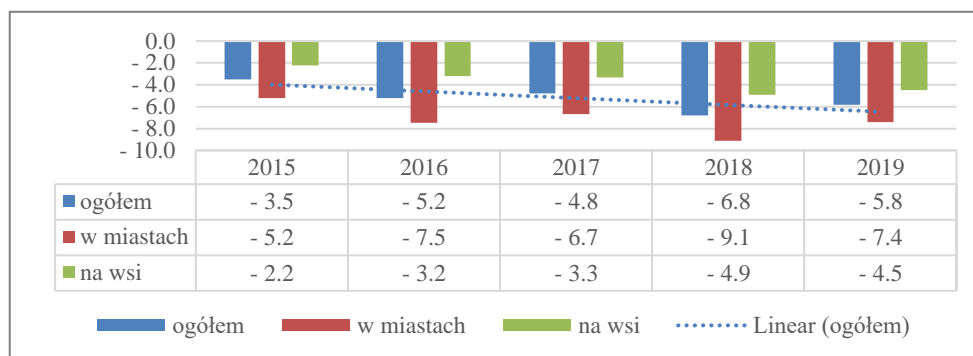
Wykres 12. Szkoły ponadgimnazjalne z policealnymi

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

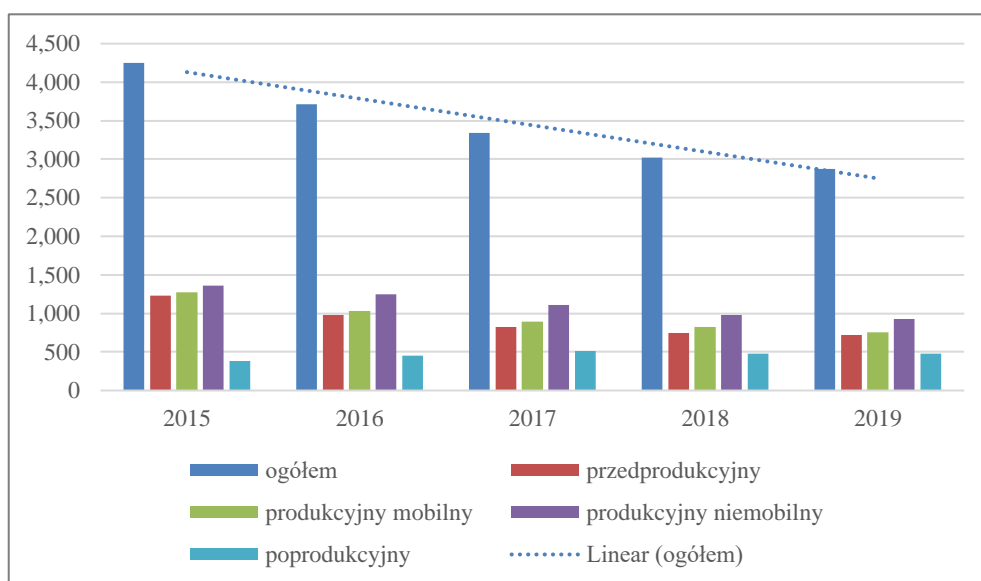

Wykres 13. Przyrost naturalny na 1000 ludności wg miejsca zamieszkania

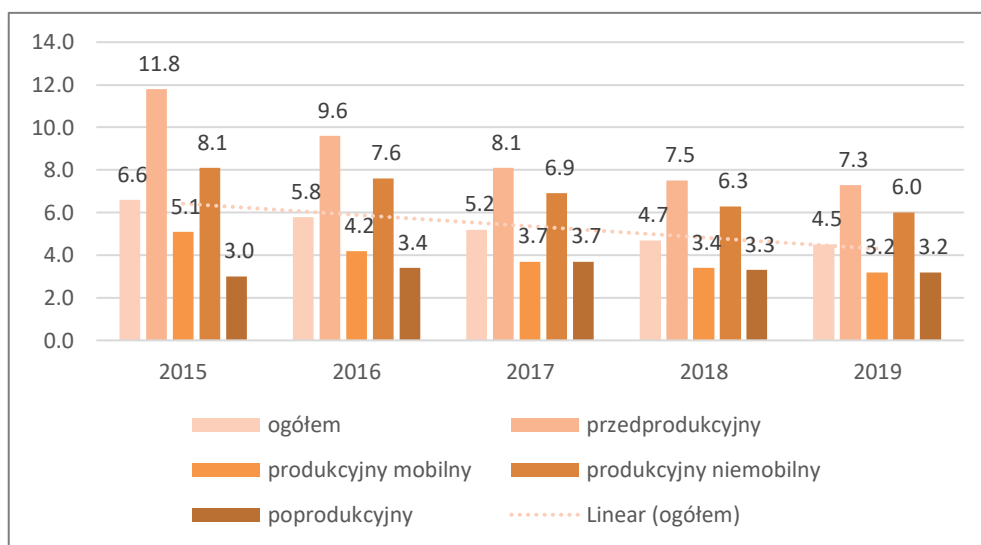
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 14. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej (ogółem i grupy wiekowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

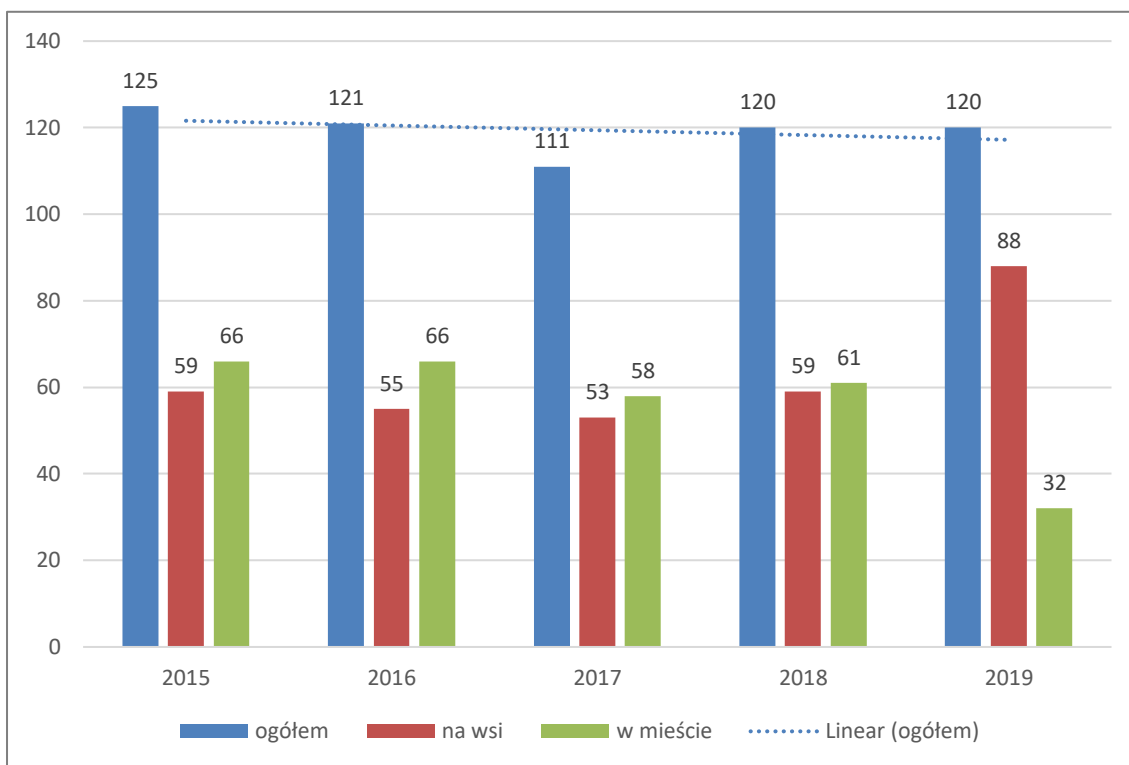
Wykres 15. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

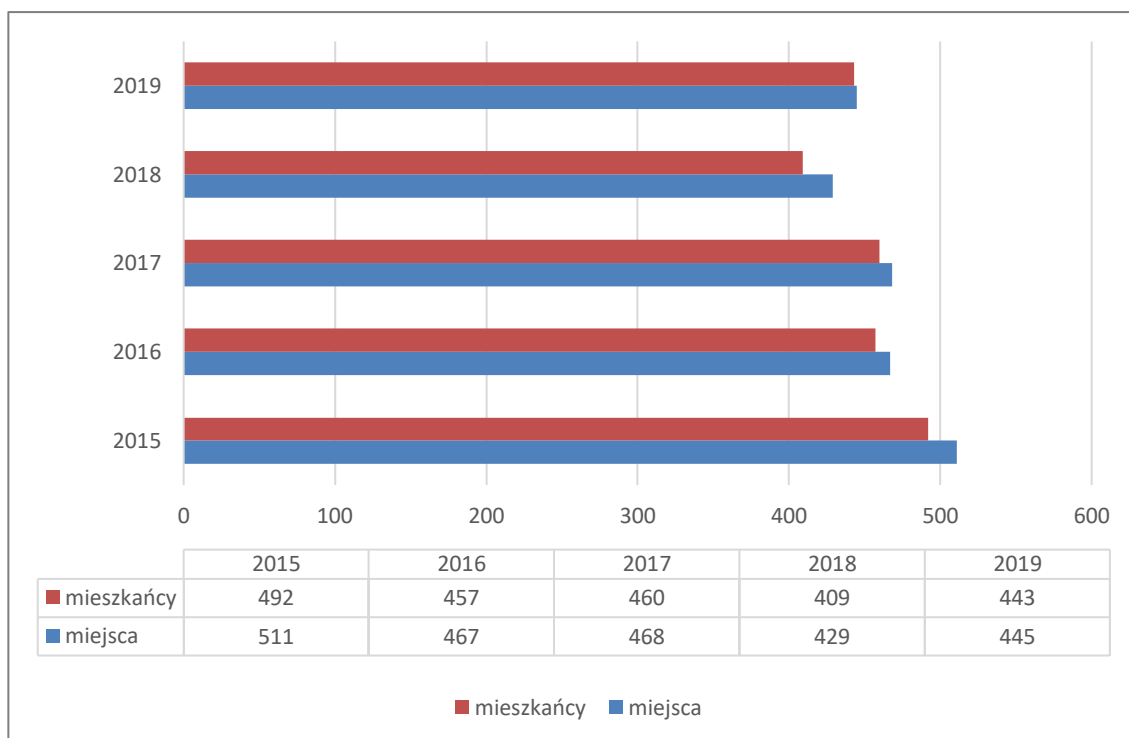

Wykres 16. Rodziny zastępcze

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

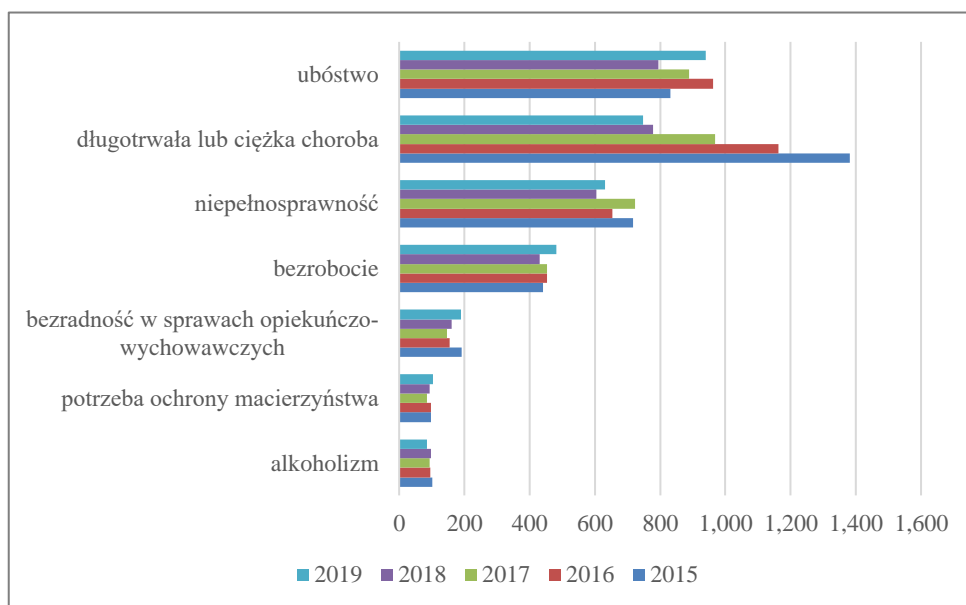
Wykres 17. Placówki stacjonarnej pomocy społecznej, miejsca i mieszkańcy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

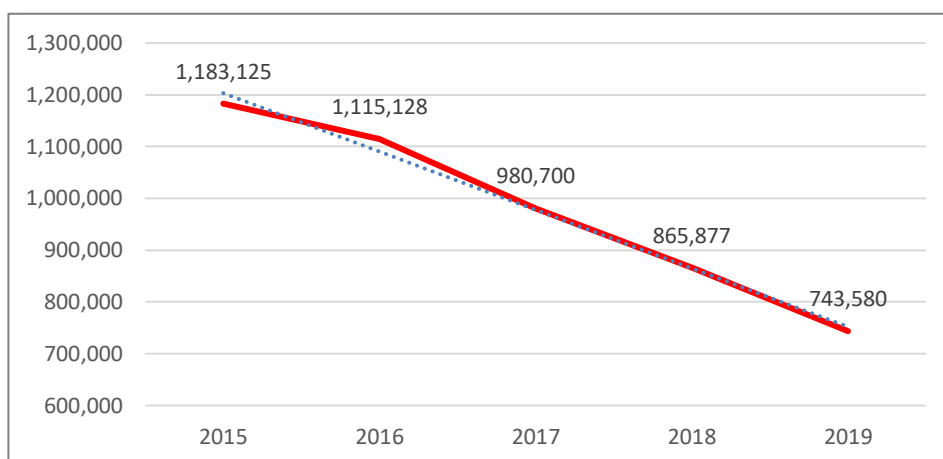

Wykres 18. Najczęstsze przyczyny, na podstawie których przyznano rodzinom pomoc społeczną

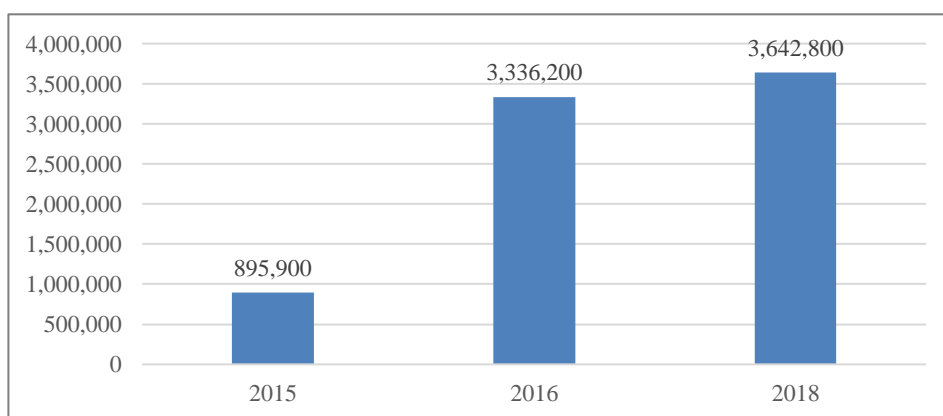
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 19. Kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

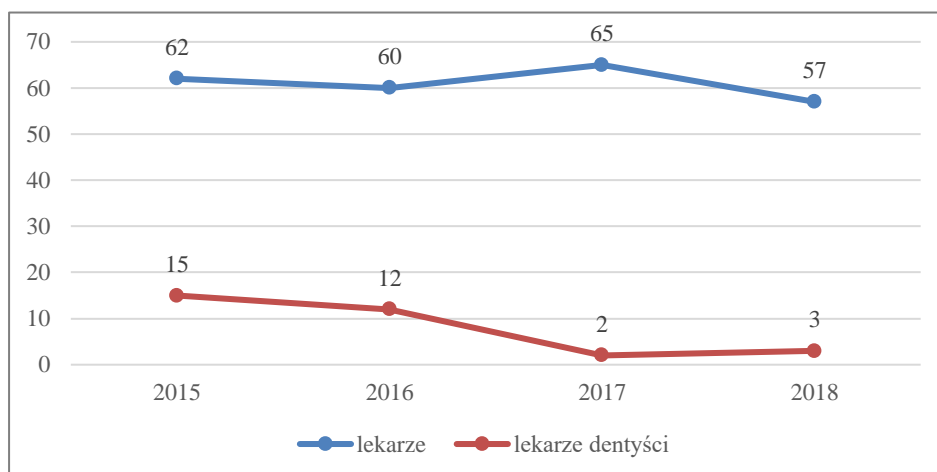
Wykres 20. Zaległości w opłatach za mieszkania w zasobach gminnych (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

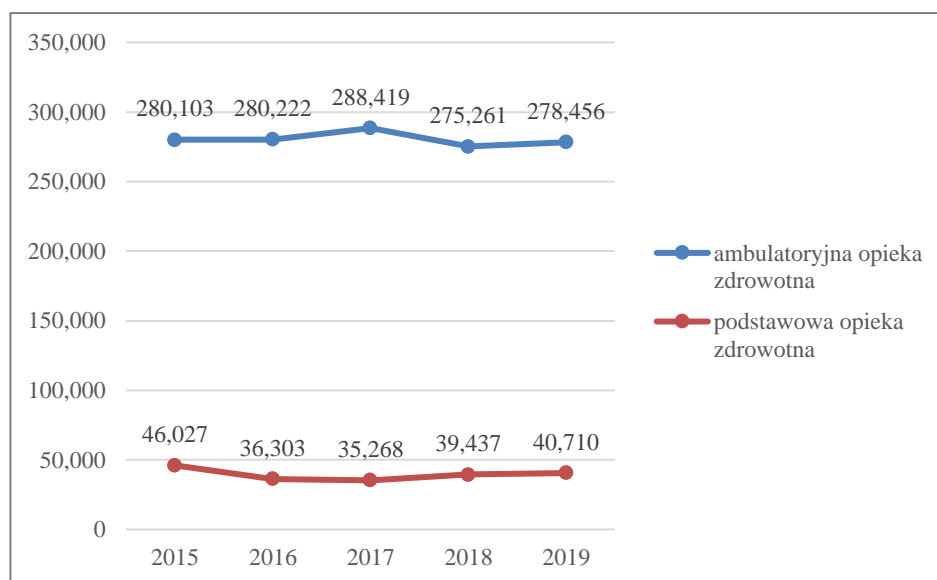

Wykres 21. Kadra medyczna, lekarze i lekarze dentyści

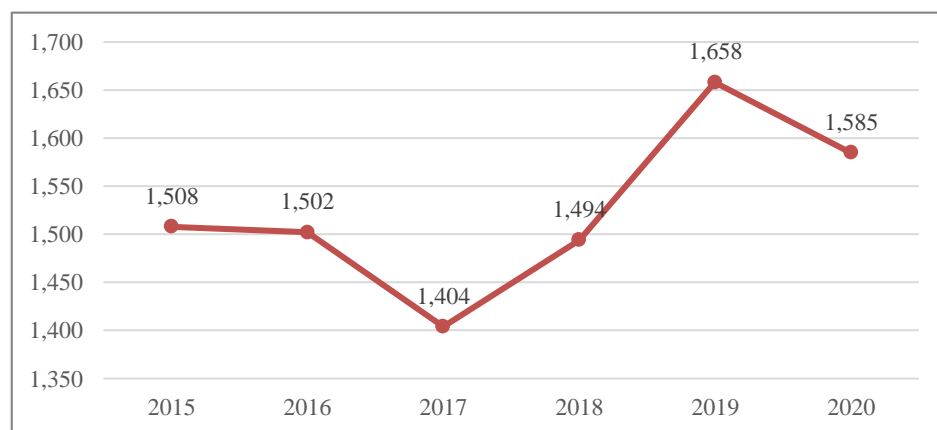
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 22. Porady lekarskie ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

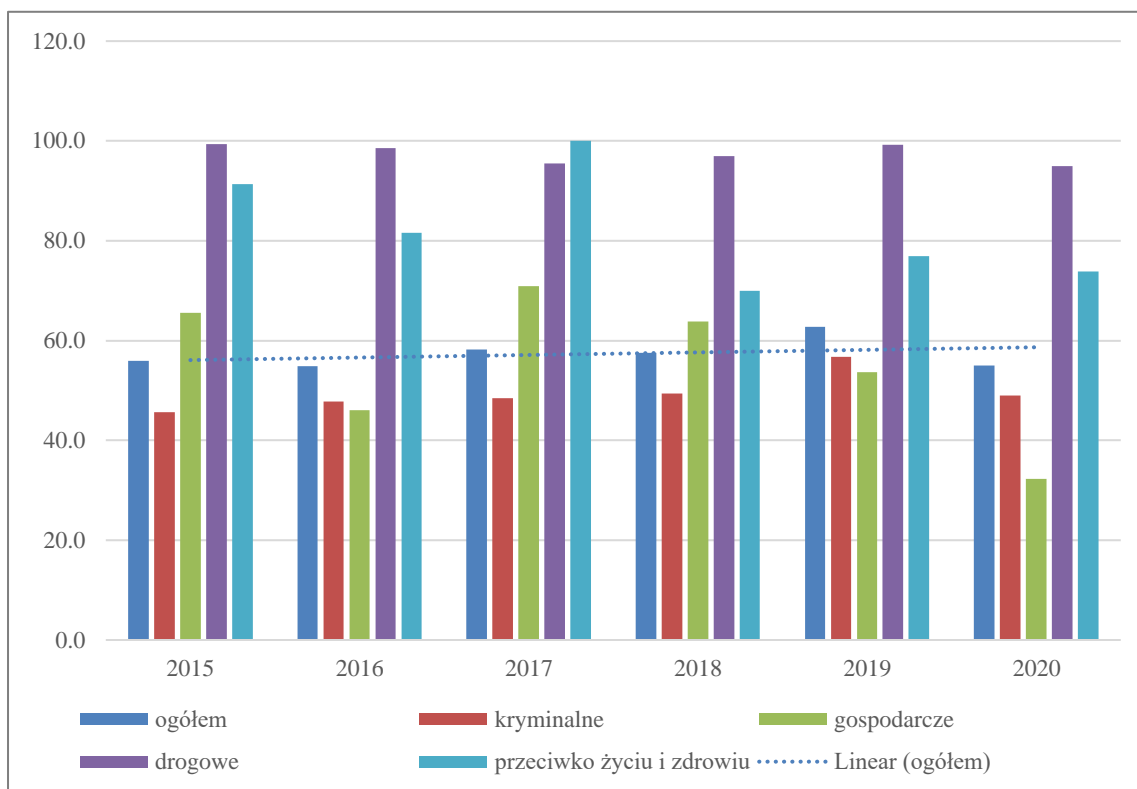
Wykres 23. Liczba przestępstw ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

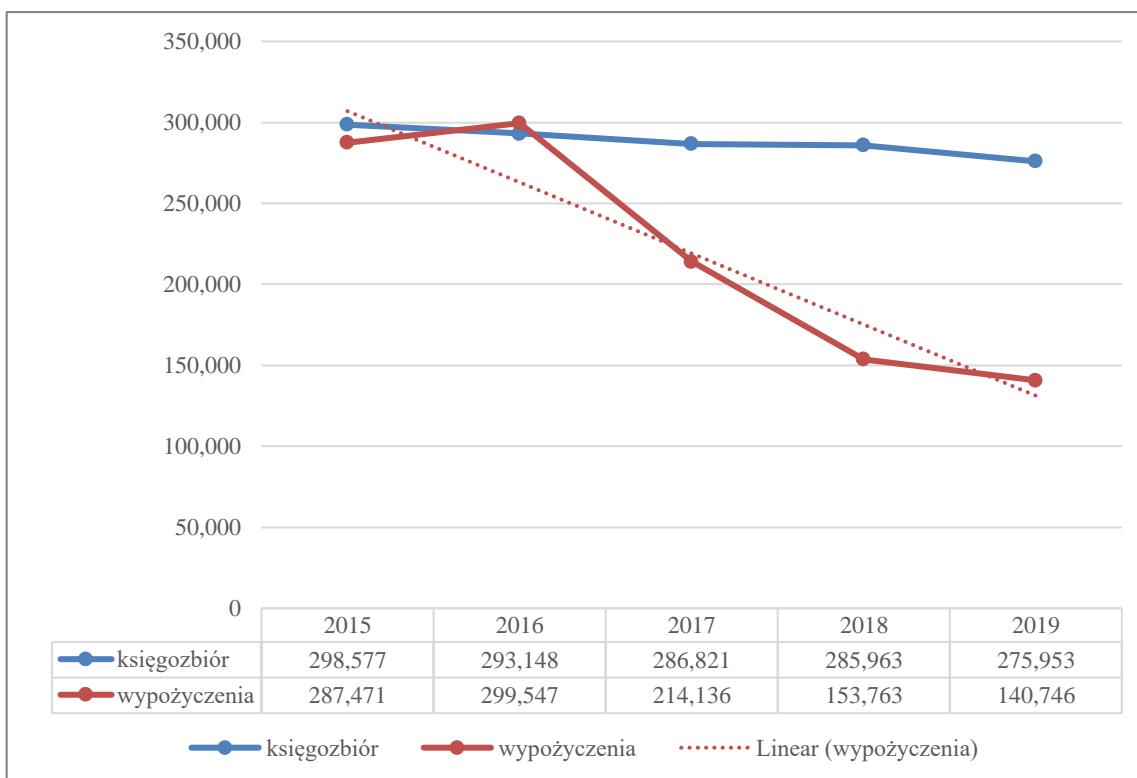

Wykres 24. Wybrane wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 25. Biblioteki publiczne, księgozbiór i wypożyczenia

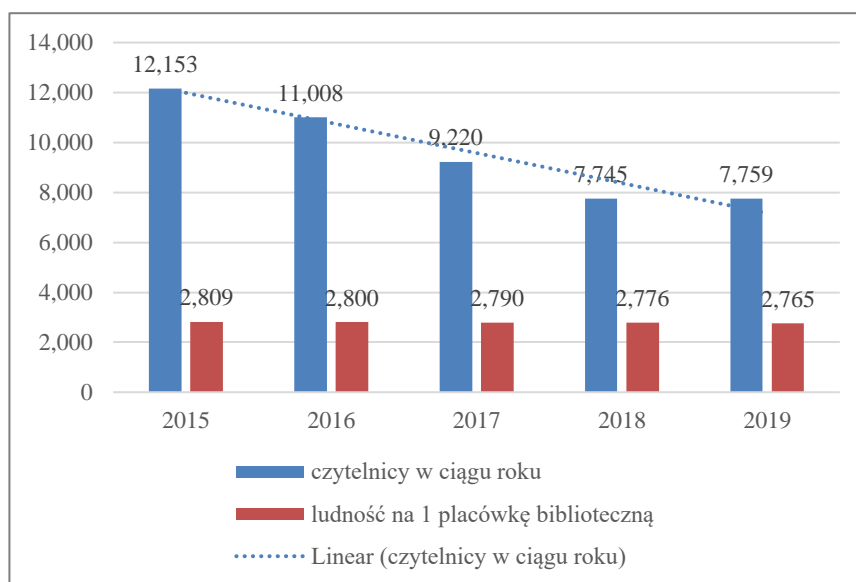
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Księgozbiór bibliotek na terenie powiatu uległ lekkiemu uszczupleniu natomiast dramatycznie spadła liczba wypożyczeń w badanym okresie. Z 287471 w roku 2015 do 140746 w roku 2019. W tak krótkim czasie jest to wynik dalece niepokojący w kontekście promocji czytelnictwa książek oraz rozwoju szeroko rozumianego sektora kultury. Wyraźnie spadła również liczba samych czytelników, o blisko 36%. Dostępność placówek bibliotecznych nie uległa większym zmianom. Można jedynie mieć nadzieję, że część z czytelników przeniosła się do mediów elektronicznych oraz wykorzystuje e-booki.

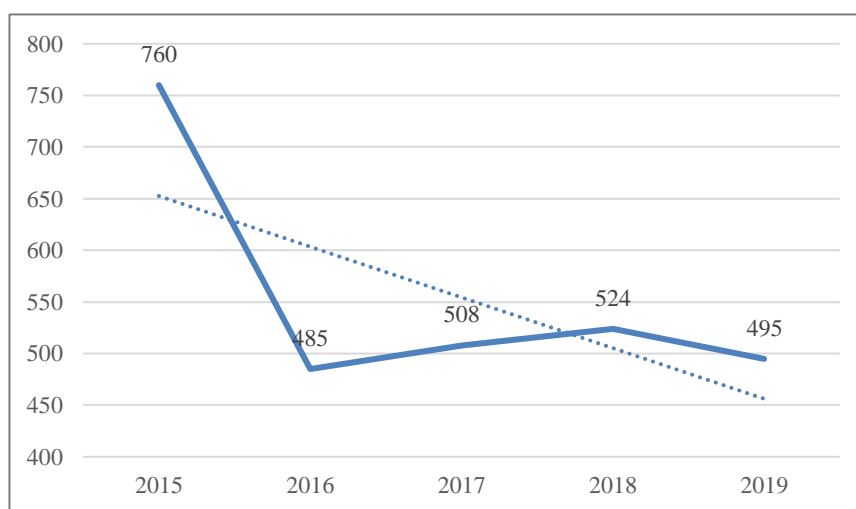
Liczba imprez organizowanych w powiecie, po spadku w 2016 r., utrzymuje się na podobnym poziomie. Sama liczba uczestników imprez wykazuje tendencję wzrostową. Należy zauważyć jednak, że dane statystyczne obejmują w tym wypadku okres sprzed wybuchu pandemii koronawirusa. Jednoznacznie pozytywnym zjawiskiem jest wzrastająca sukcesywnie liczba zwiedzających muzea na terenie powiatu. W 2015 r. odwiedzających było 76190, a w 2019r. było to już 86797, co stanowi wzrost o blisko 14%.

Wykres 26. Biblioteki publiczne, czytelnictwo

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

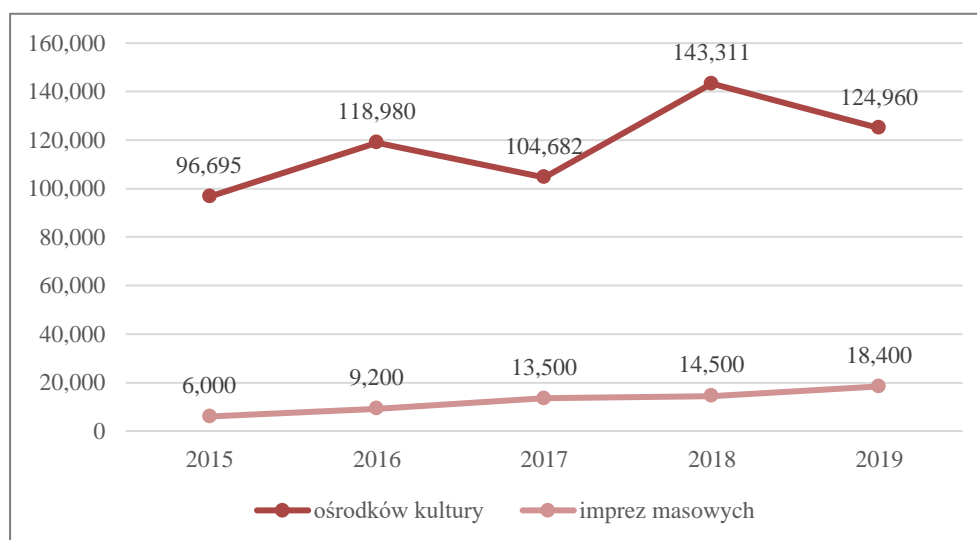
Wykres 27. Liczba imprez organizowanych w powiecie ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

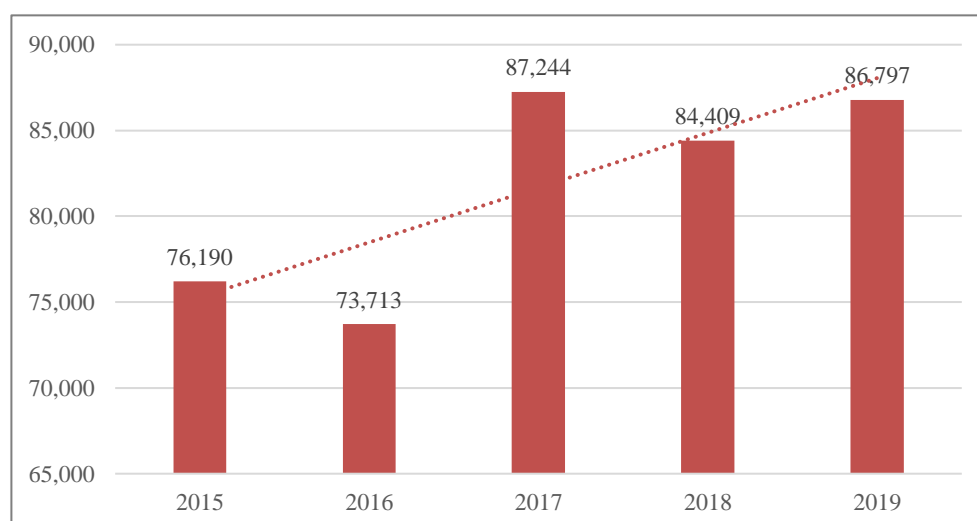

Wykres 28. Liczba uczestników imprez organizowanych w powiecie

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 29. Zwiedzający muzeum

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym zawarte w art. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Część z tych zadań realizowanych jest we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Organizacje te skupiają aktywnych obywateli, którzy znając potrzeby i problemy mieszkańców na danym terenie podejmują ukierunkowane działania na rzecz społeczności lokalnej. W związku z powyższym aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami pożytku publicznego jest nie tylko jednym z elementów efektywnego kierowania powiatem, współpraca ta wpływa przede wszystkim na rozwój powiatu oraz na jakość życia jego mieszkańców. W powiecie jest zarejestrowanych ok. 300 organizacji pozarządowych, są to: stowarzyszenia wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, stowarzyszenia zwykłe, fundacje, ochotnicze straże pożarne, kluby sportowe nieprowadzące działalności gospodarczej, terenowe jednostki organizacji ogólnopolskich. Powiat wspiera

finansowo lub powierza wspomnianym organizacjom realizację zadań publicznych. Zlecenie organizacjom realizacji zadań publicznych odbywa się w trybie konkursowym oraz pozakonkursowym. Zarząd Powiatu Karkonoskiego co roku ogłasza otwarte konkursy na realizację zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, turystyki i krajoznawstwa, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

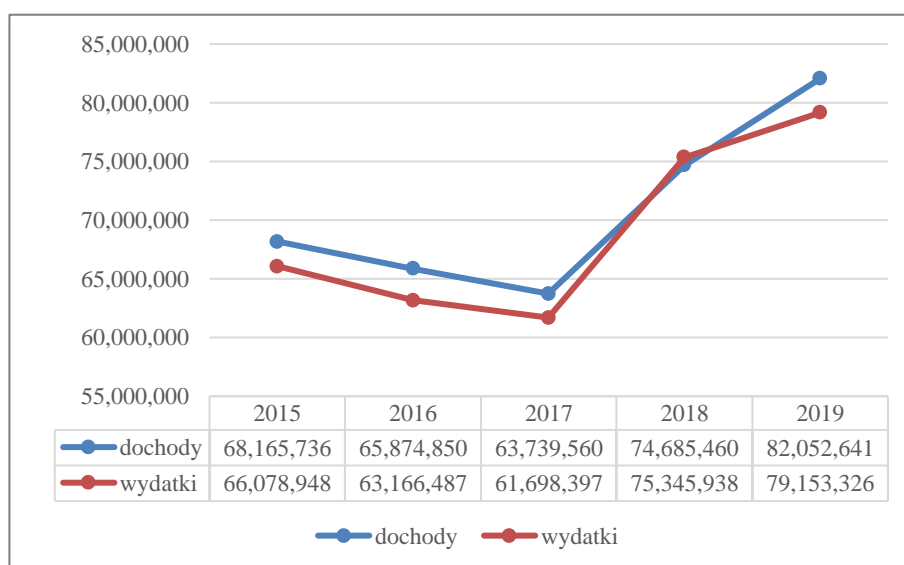
Starosta Karkonoski jest organem nadzorującym organizacje pozarządowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach. W powiecie prowadzone jest zestawienie, wykaz organizacji pozarządowych na stronie Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze.

W tym miejscu można dodać, że działalność organizacji pozarządowych ma istotne znaczenie w procesie rozwoju lokalnego oraz kształtowaniu kreatywnego kapitału ludzkiego. Wynika to, m.in. ze stymulowania endogenicznego potencjału rozwojowego lokalnej przestrzeni. Wśród obszarów, w których wspomniane organizacje wzmacniają kapitał kreatywny wymienić można przykładowo promocję powiatu, turystykę, pomoc społeczną, włączenie społeczne, aktywność fizyczną, kulturę i sztukę, tożsamość lokalną, innowacyjność, relacje interpersonalne, konsensus społeczny.

Sfera gospodarcza

Dochody i wydatki powiatu począwszy od 2017 r. wyraźnie wzrosły, przy czym występuje nadwyżka dochodów nad wydatkami. W ogólnym rozrachunku zaobserwowane wzrosty są pozytywne i świadczą po części o poprawie ogólnej sytuacji gospodarczej. W badanych latach znacząco wzrosła również wartość umów o dofinansowanie projektów ze środków europejskich, co częściowo jest wynikiem cyklu programowania wspomnianych funduszy, w tym wypadku na okres 2014-2020. Najczęściej wykorzystywane programy to Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego. Liczba nowo rejestrowanych przedsiębiorstw jest stabilna w badanych latach i wynosi około 800 rocznie. Zwiększa się liczba podmiotów należących do sektora prywatnego, zmniejsza należących do sektora publicznego.

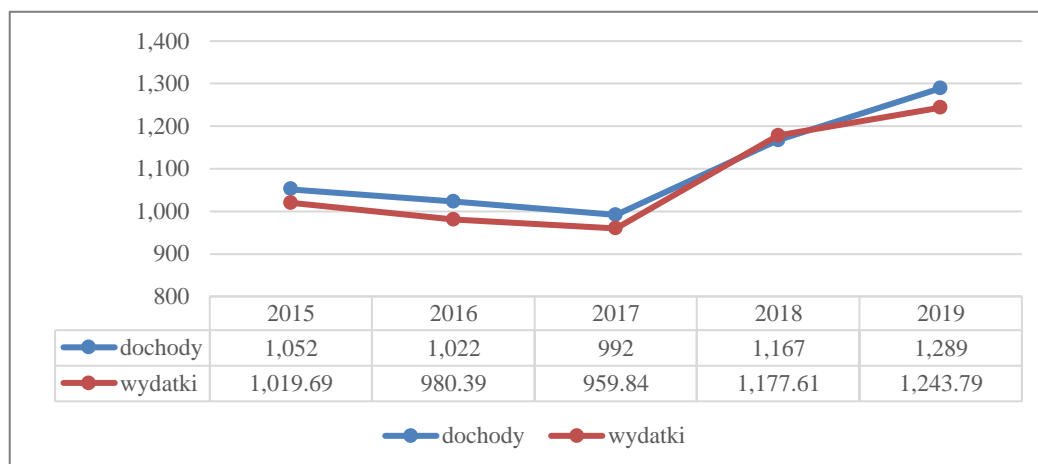
Wykres 30. Dochody i wydatki Powiatu Karkonoskiego ogółem (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

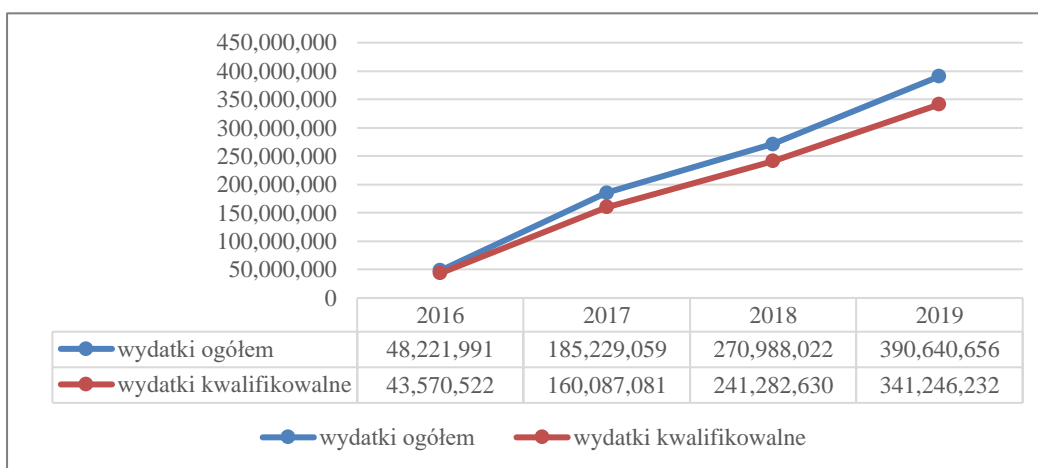

Wykres 31. Dochody i wydatki na mieszkańca ogółem (PLN)

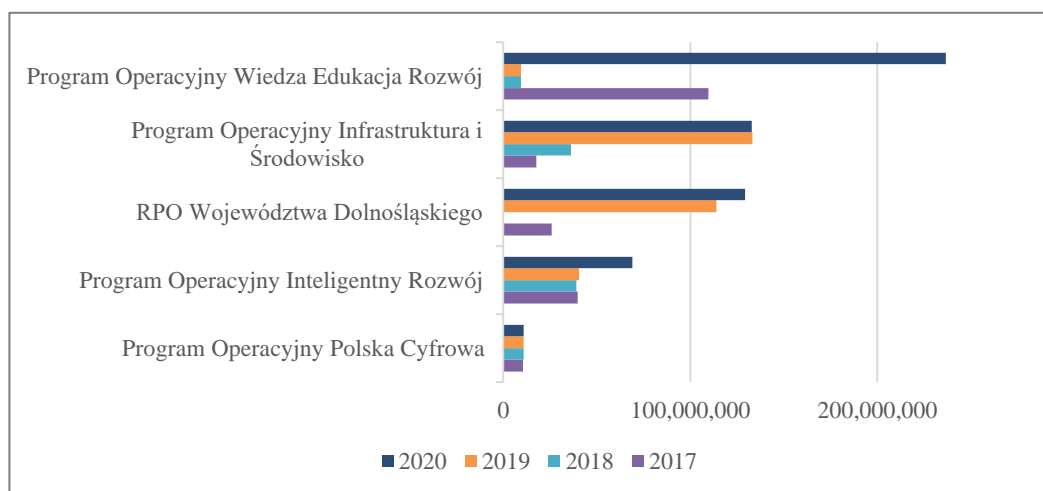
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 32. Wartość umów o dofinansowanie projektów ze środków europejskich (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

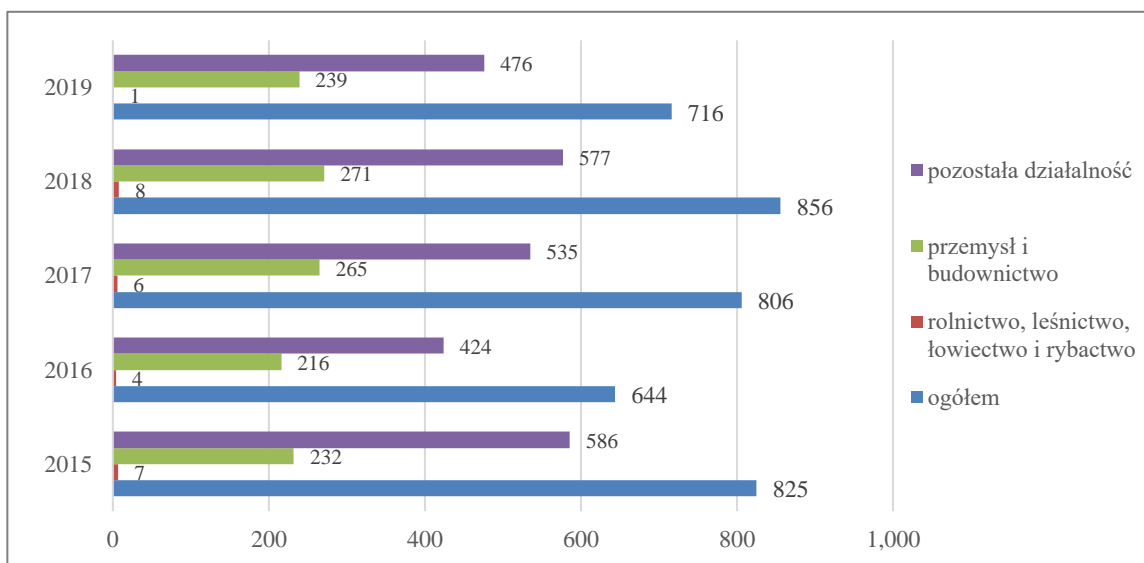
Wykres 33. Wartość umów o dofinansowanie projektów ze środków europejskich w podziale na programy operacyjne, wydatki ogółem (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

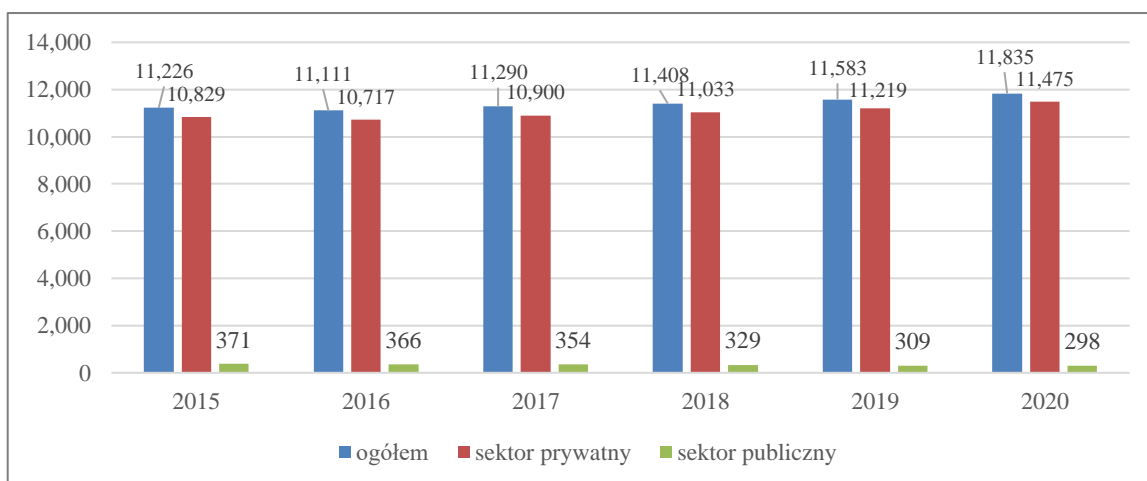

Wykres 34. Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007

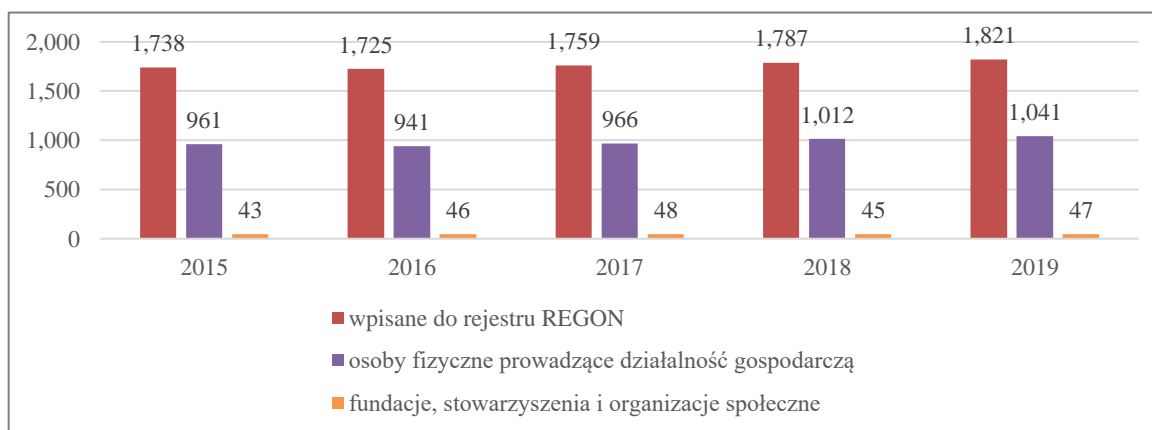
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 35. Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 36. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. mieszkańców

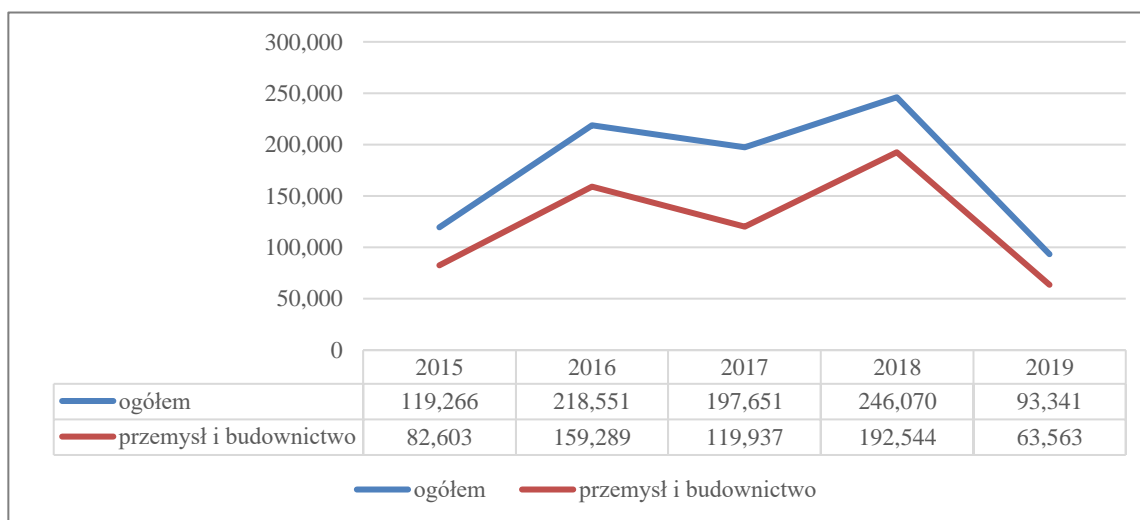
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego bardzo ważny jest tzw. wskaźnik przedsiębiorczości, czyli w tym przypadku liczba podmiotów gospodarki narodowej na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym. W Powiecie Karkonoskim wskaźnik ten wykazuje trend wzrostowy co jest jednoznacznie korzystne. Istnieje zbadana zależność pomiędzy wartością wskaźnika przedsiębiorczości, a poziomem bezrobocia i zatrudnieniem. Wskaźnik oddziałuje na te wartości pozytywnie. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach, po okresach wzrostów, w roku 2019 powróciły do poziomów z roku 2015. Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach sukcesywnie rosła w badanych latach, zarówno ogółem jak i w przemyśle i budownictwie, co potwierdza dobrą koniunkturę gospodarczą w powiecie. Podobnie trend wzrostowy odnotowano w przypadku produkcji sprzedanej przemysłu na mieszkańca. Liczba sklepów i targowisk na terenie powiatu nie uległa praktycznie zmianie, co sugerować może równowagę popytu i podaży w tym zakresie.

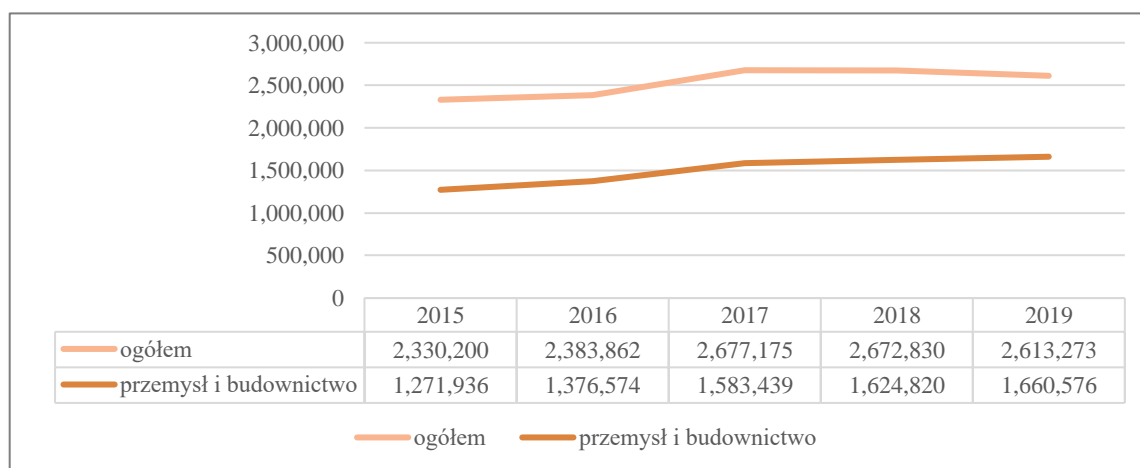
Istotne informacje przynosi analiza miejsc noclegowych ogółem na terenie powiatu. Odnotowano wzrost o blisko 30%, co w tak krótkim okresie potwierdza dynamiczny rozwój sektora turystycznego.

Wykres 37. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (tys. PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

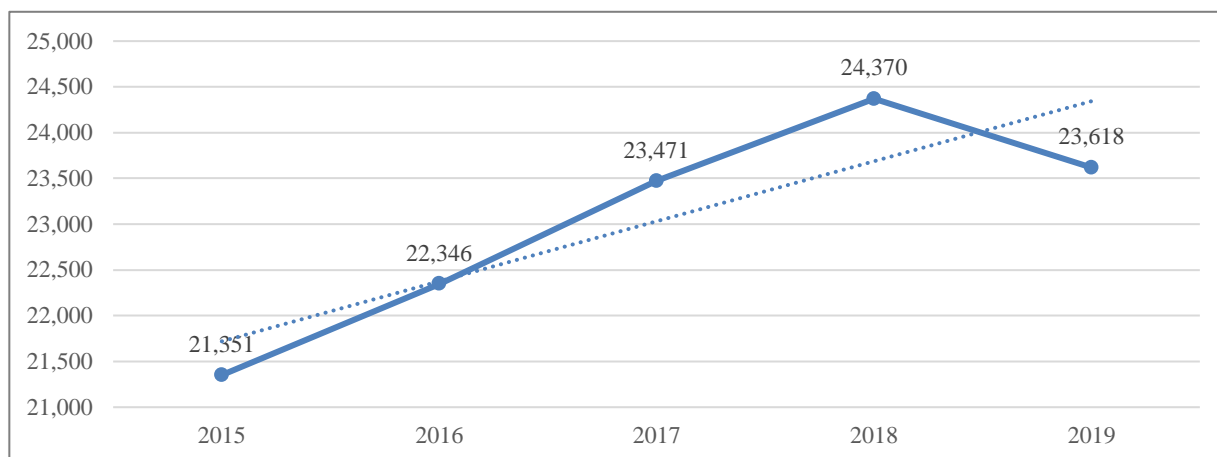
Wykres 38. Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (tys. PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

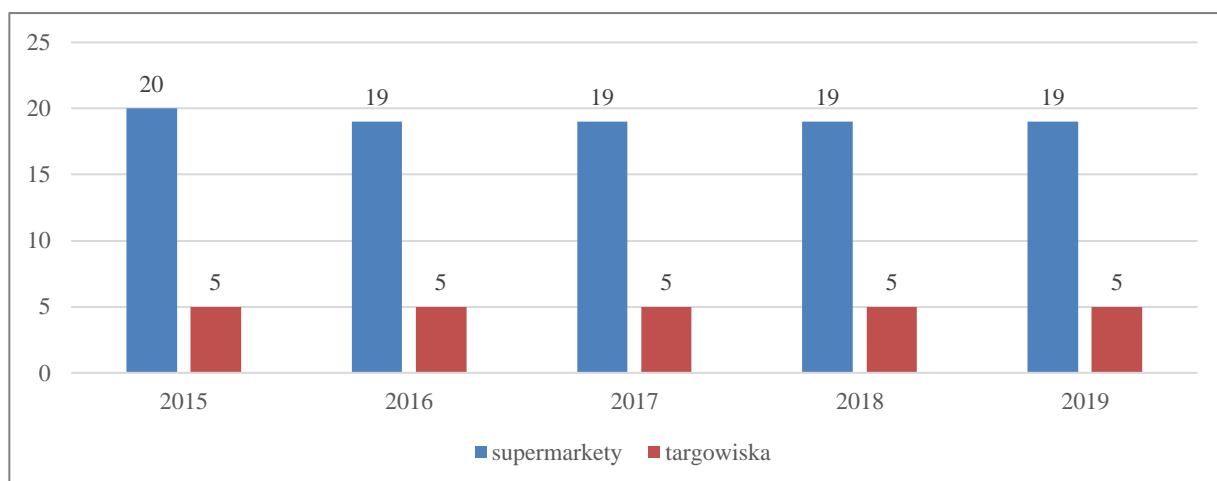

Wykres 39. Produkcja sprzedana przemysłu na mieszkańca (PLN)

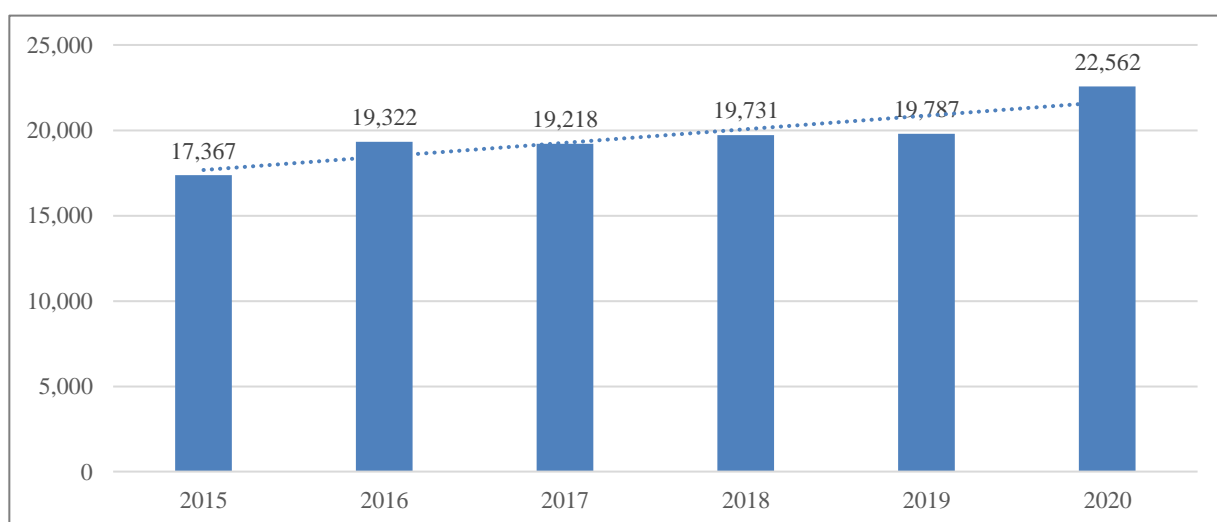
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 40. Sklepy i targowiska (liczba obiektów)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 41. Miejsca noclegowe ogółem

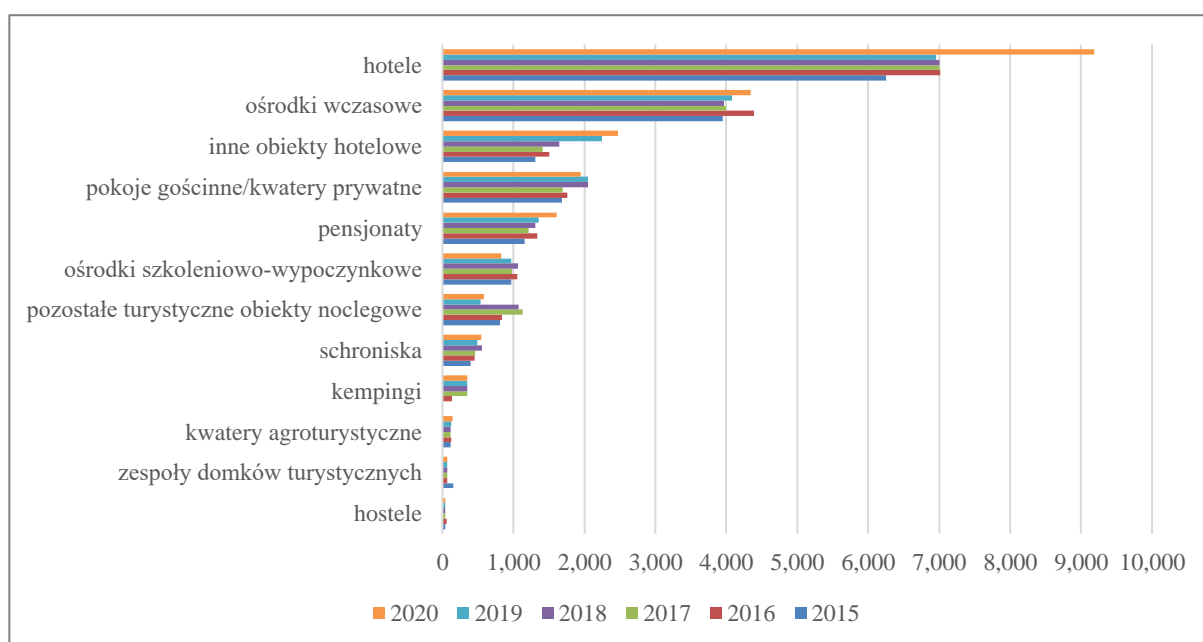
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Zdecydowanie najwięcej miejsc noclegowych na terenie powiatu dostępnych jest w hotelach. W dalszej kolejności są to ośrodki wczasowe, pozostałe obiekty hotelowe, kwatery prywatne, pensjonaty. Kolejnym potwierdzeniem dobrej koniunktury w sektorze turystycznym na przestrzeni badanych lat jest wzrastający stopień wykorzystania miejsc noclegowych ogółem, z 24,9% do 32%.

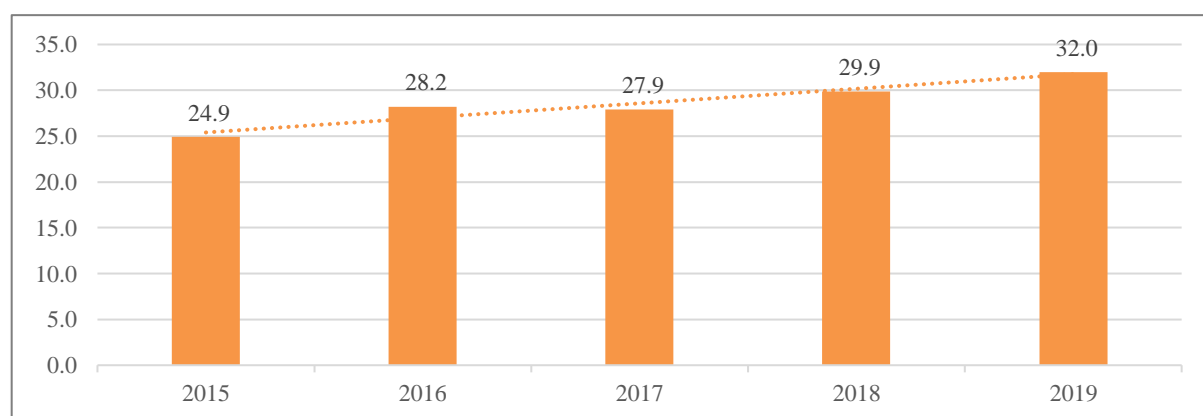
Analizując strukturę turystów zagranicznych przebywających na terenie powiatu w 2019 roku, zdecydowanie najwięcej było ich z Niemiec (75%). Pokazuje to wyraźniej najważniejszy dla powiatu rynek docelowy. Na dalszych miejscach znaleźli się Czesi (12%) oraz Ukraińcy (4%). W ramach stwierdzonej dobrej koniunktury wzrasta również liczba samych noclegów udzielonych turystom, zarówno krajowym, jaki i zagranicznym. W przypadku turystów zagranicznych w analizowanych latach odnotowano wzrost o 71%. Wzrosło również przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na terenie powiatu i w 2019 roku wyniosło ponad 4000 PLN. W latach 2015-2019 procentowy wzrost wynagrodzeń wyniósł 18%.

Wykres 42. Miejsca noclegowe w obiektach wybranych kategorii

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

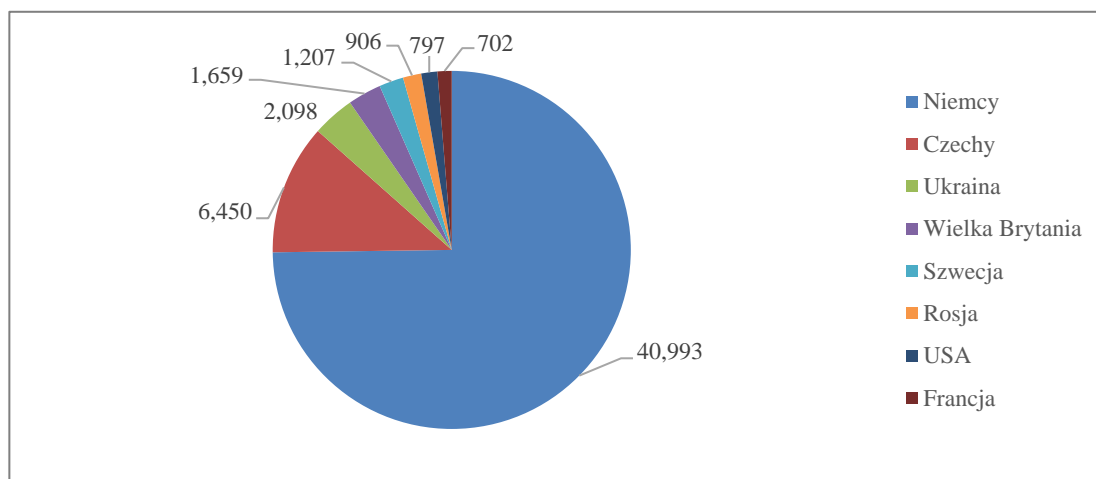
Wykres 43. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych ogółem (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

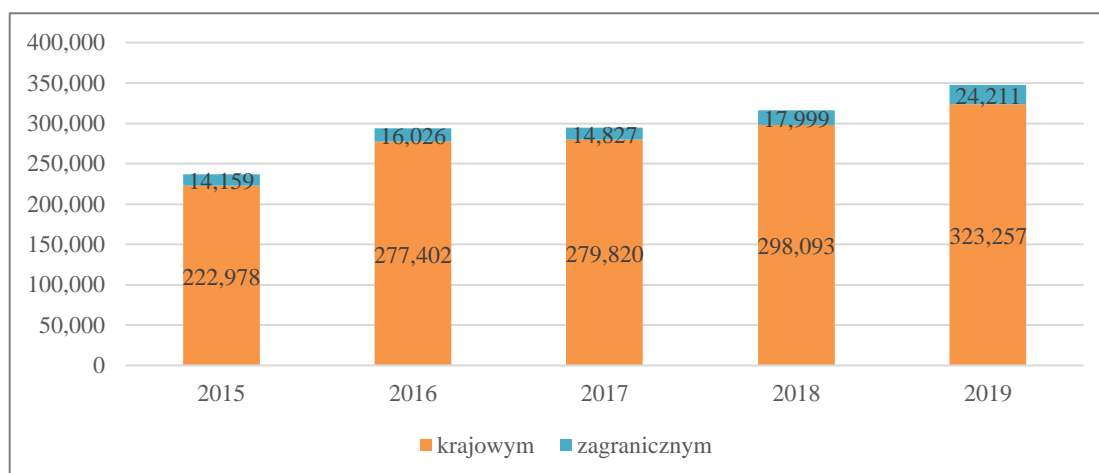

Wykres 44. Turyści zagraniczni w 2019 r. (wybrane kraje)

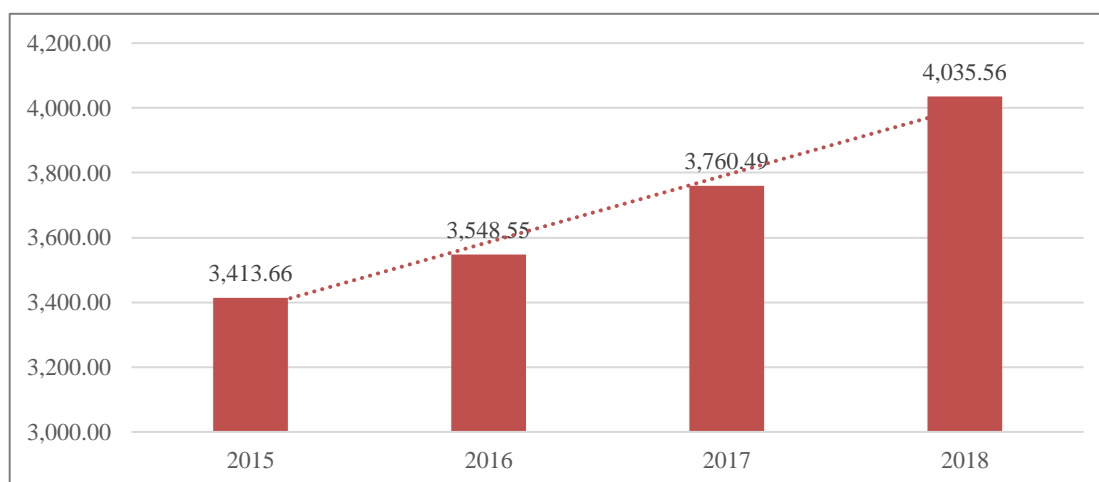
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 45. Noclegi udzielone turystom krajowym i zagranicznym w turystycznych obiektach noclegowych ogółem na 10 tys. mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

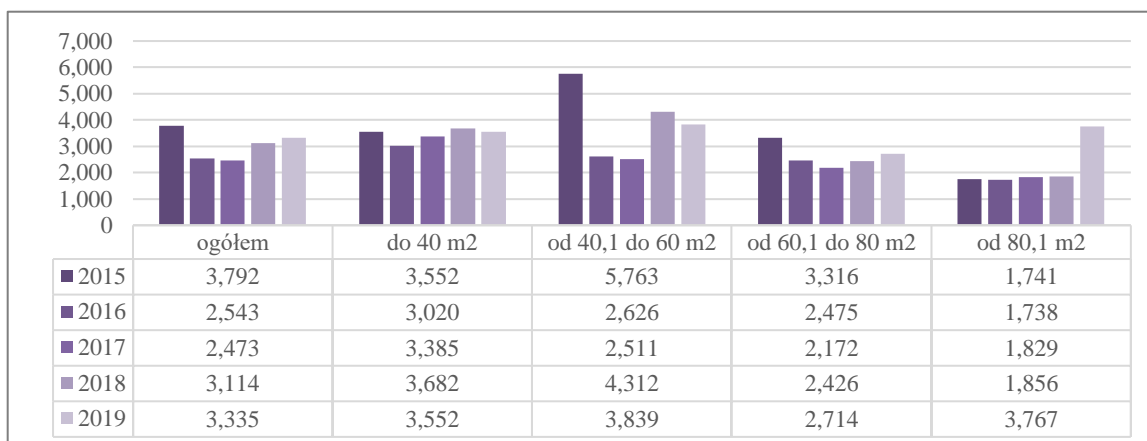
Wykres 46. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

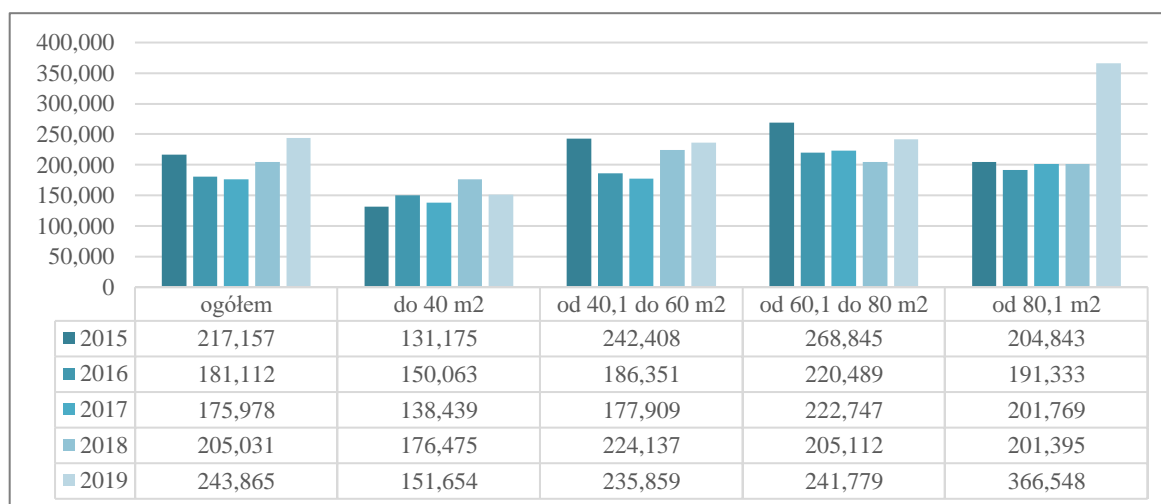

Wykres 47. Mediana cen za m2 lokali mieszkalnych sprzedanych w ramach transakcji rynkowych (rynek pierwotny i wtórny) (PLN)

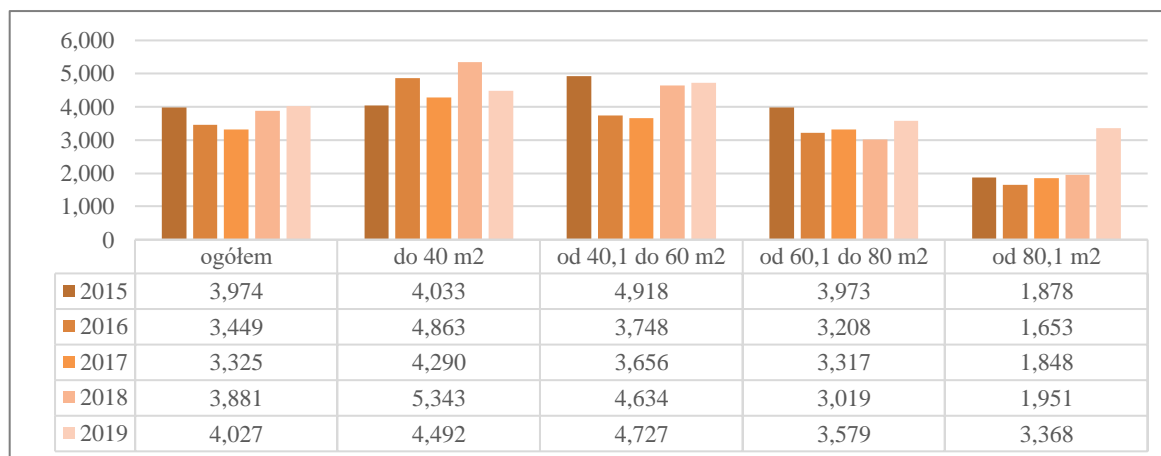
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 48. Średnia cena lokali mieszkalnych sprzedanych w ramach transakcji rynkowych (rynek pierwotny i wtórny) (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 49. Średnia cena za m2 lokali mieszkalnych sprzedanych w ramach transakcji rynkowych ogółem (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

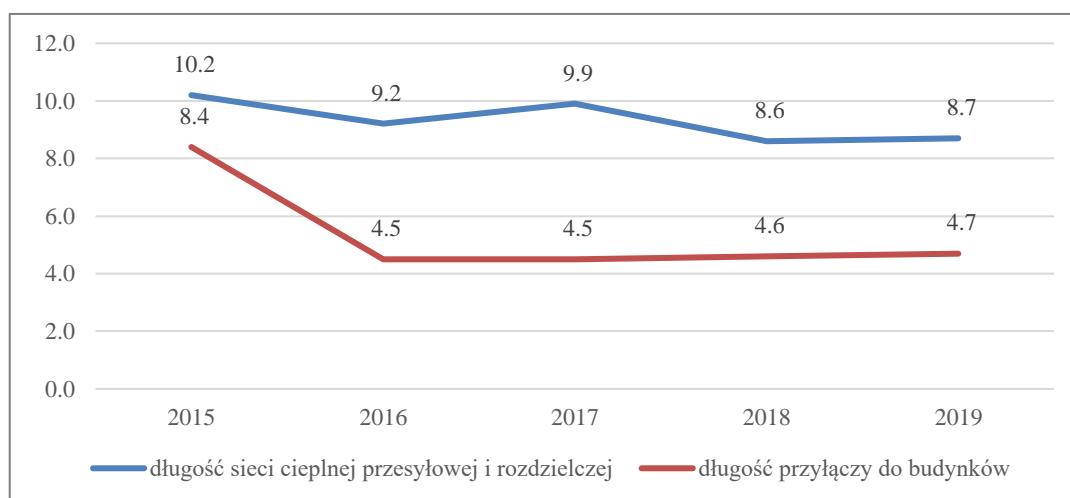

W ramach analizy cen na rynku mieszkaniowym powiatu można stwierdzić, że mieszkania zdrożały, nie były to jednak bardzo duże wzrosty i nie dotyczyły wszystkich mieszkań. Zdecydowanie najbardziej zdrożały mieszkania duże, ponad 80 m². Zważywszy na ogólnopolską sytuację na rynku nieruchomości, sytuacja w Powiecie Karkonoskim wydaje się dość konserwatywna, przykładowo, spadła średnia cena za m² mieszkania o powierzchni 40-60 m².

Sfera przestrzenno-środowiskowa

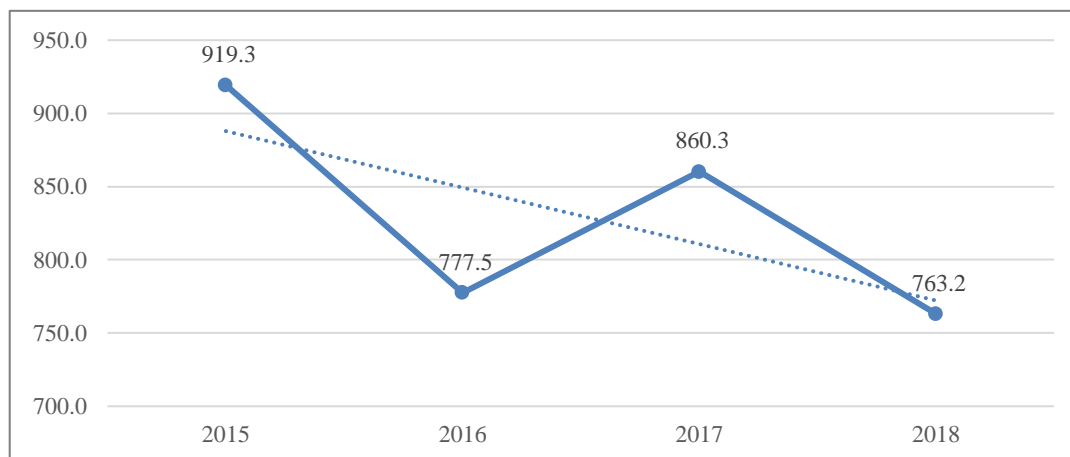
Sieć ciepła będąca częścią powiatowej infrastruktury technicznej uległa skróceniu zarówno w odniesieniu do długości sieci przesyłowej, jak i długości przyłączy do budynków. Ponadto spadła kubatura budynków ogrzewanych centralnie. Sprzedaż energii ciepłej w ciągu roku wykazuje natomiast trend wzrostowy, w większości jest on powodowany sprzedażą do urzędów oraz instytucji. Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do wodociągów na terenie powiatu praktycznie nie zmienił się na przestrzeni badanych lat. W miastach uległ lekkiej poprawie do poziomu 98,1%, na obszarach wiejskich jest to 74,2% i w tym zakresie można oczekiwać poprawy ze strony władz lokalnych.

Wykres 50. Sieć ciepła (km)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

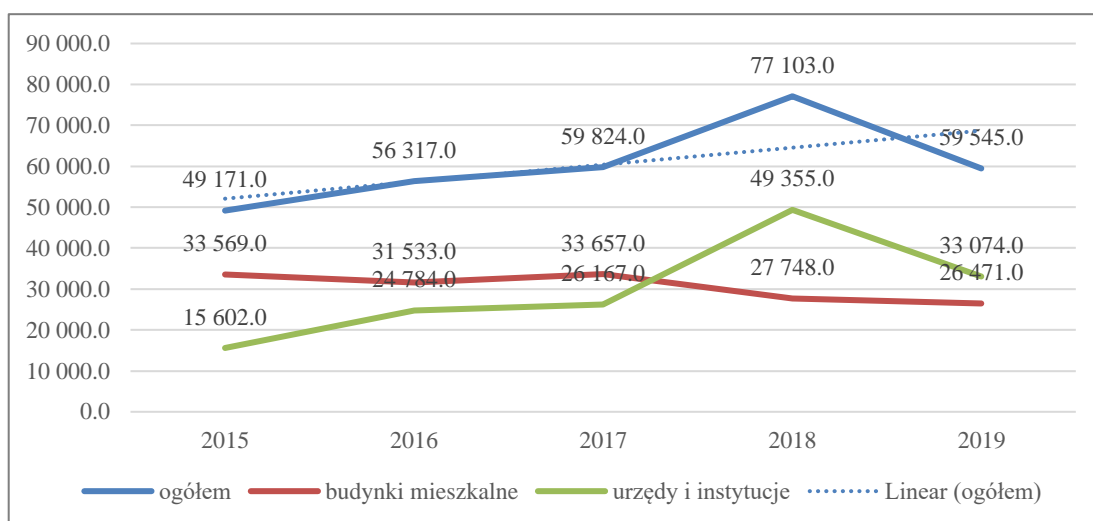
Wykres 51. Kubatura budynków ogrzewanych centralnie ogółem (dam³)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

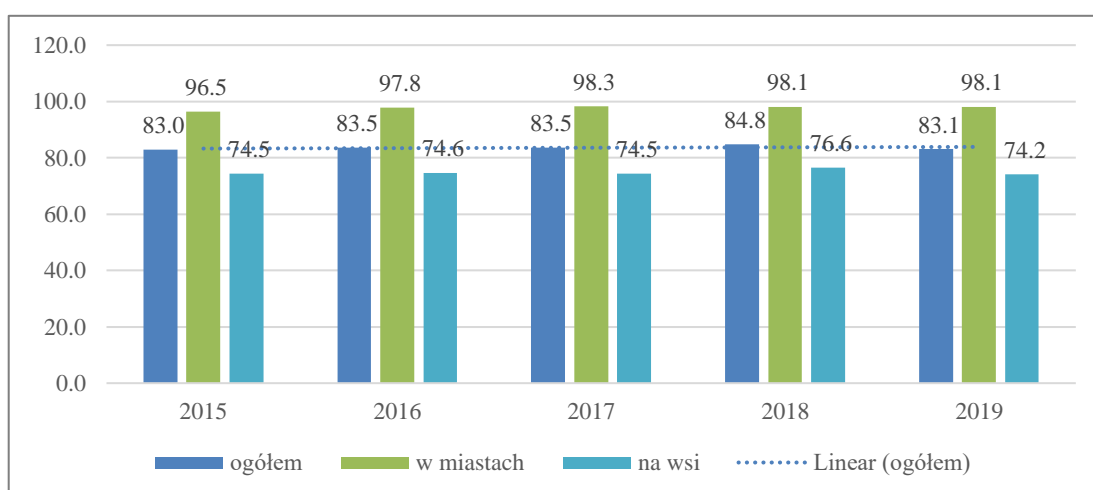

Wykres 52. Sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku (GJ)

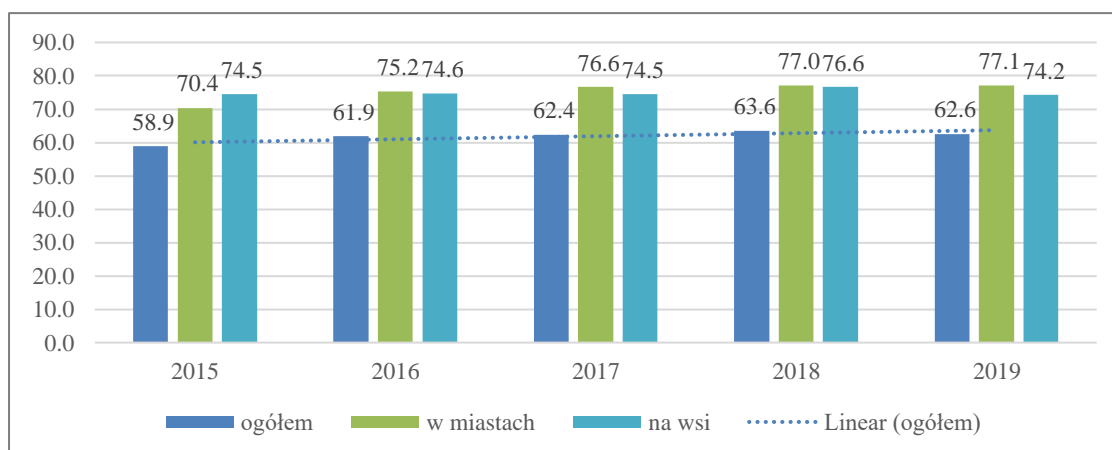
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 53. Budynki mieszkalne podłączone do wodociągów w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 54. Budynki mieszkalne podłączone do kanalizacji w %

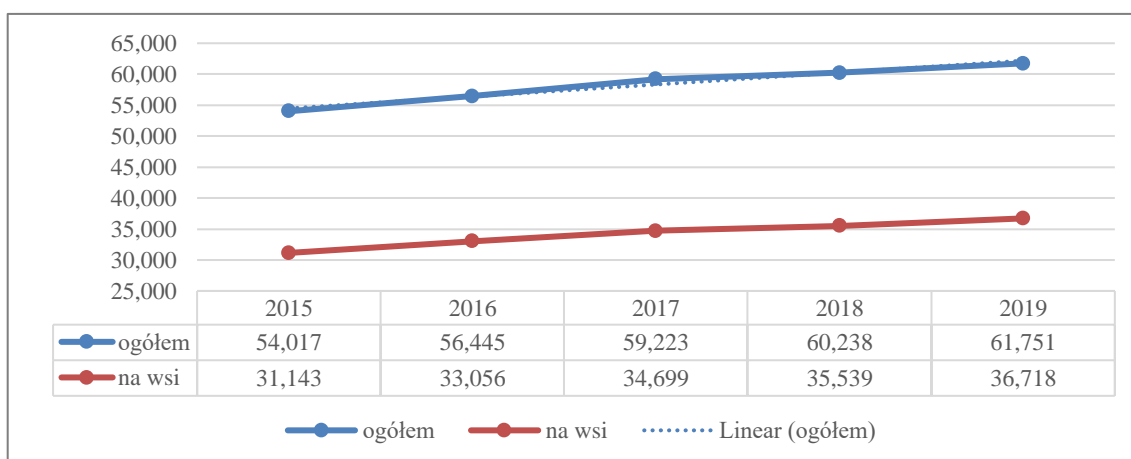
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W przypadku budynków mieszkalnych podłączonych do kanalizacji sytuacja wygląda już mniej korzystnie, aczkolwiek ogółem odnotowano poprawę (z 58,9% do 62,6%). Obecnie odsetek podłączonych budynków to 77,1% w miastach oraz 74,2% na wsiach. W miarę dostępnych środków rozwój infrastruktury powinien być zatem kontynuowany w następnych latach. Sukcesywnie wzrasta zużycie energii elektrycznej na terenie powiatu, w tym na obszarach wiejskich. Po części wynika to z rozwoju społeczno-ekonomicznego oraz większej energochłonności wszelkich urządzeń wykorzystywanych przez społeczność lokalną. Ponieważ liczba ludności powiatu nie zmieniła się znacząco (lekki spadek), wzrost zużycia wspomnianej energii na mieszkańca prezentuje się dynamicznie.

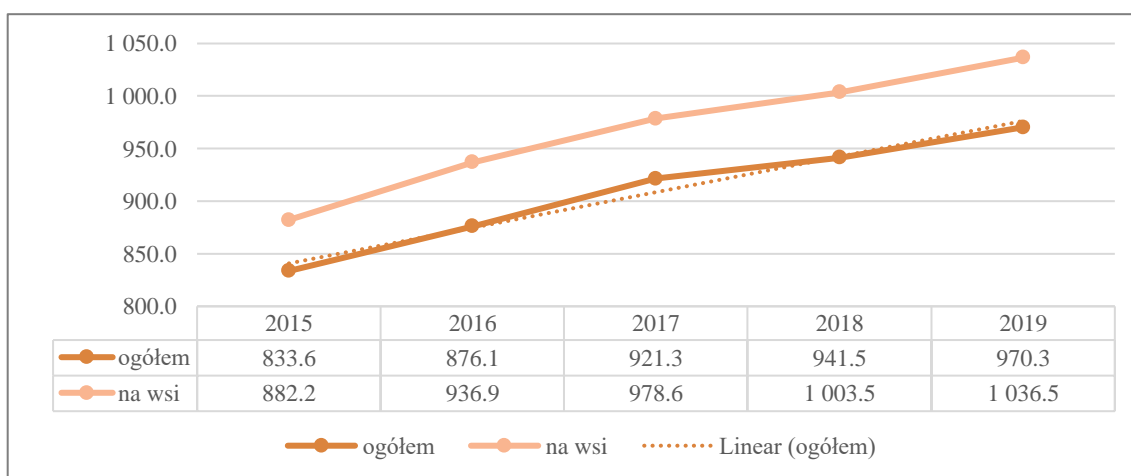
Analizując odsetek korzystających z poszczególnych instalacji infrastruktury technicznej widać, że na przestrzeni badanych lat nie zaszły większe zmiany. W roku 2019 wyglądało to następująco: wodociąg 84,5%; kanalizacja 64,5%; dostęp do przyłączy gazowych 49,9%, to właśnie ten obszar wymaga największego rozwoju infrastrukturalnego. Z pozytywów można odnotować, że liczba odbiorców gazu ogółem uległa lekkiemu zwiększeniu, z 11471 w roku 2015 do 12121 w roku 2019. Kolejnym pozytywnym zjawiskiem, w tym w odniesieniu do ochrony środowiska, jest większa liczba odbiorców ogrzewających mieszkania gazem.

Wykres 55. Zużycie energii elektrycznej (MWh)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

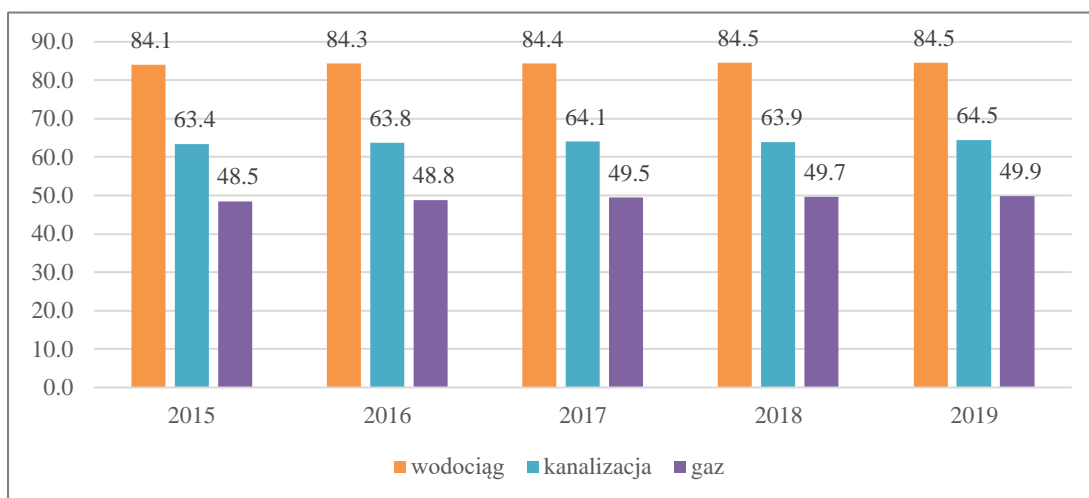
Wykres 56. Zużycie energii elektrycznej na mieszkańca (kWh)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

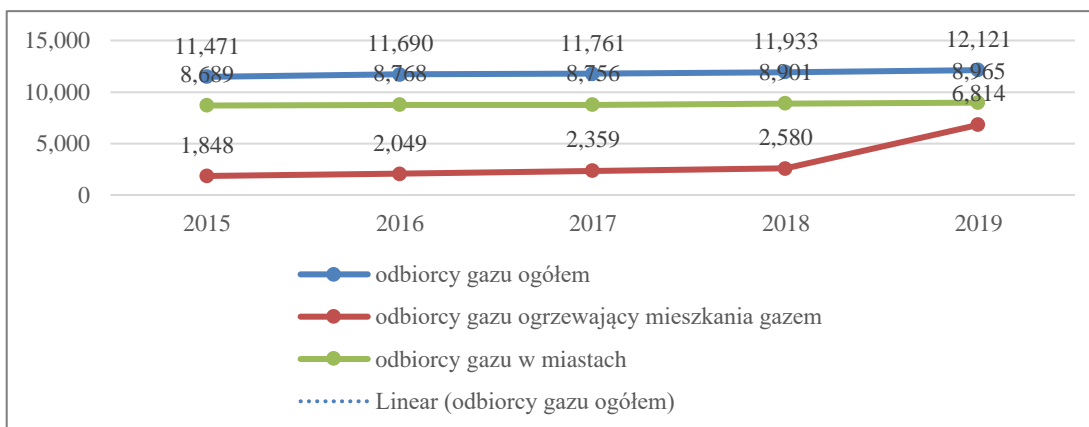

Wykres 57. Korzystający z poszczególnych instalacji w % ogółu ludności powiatu

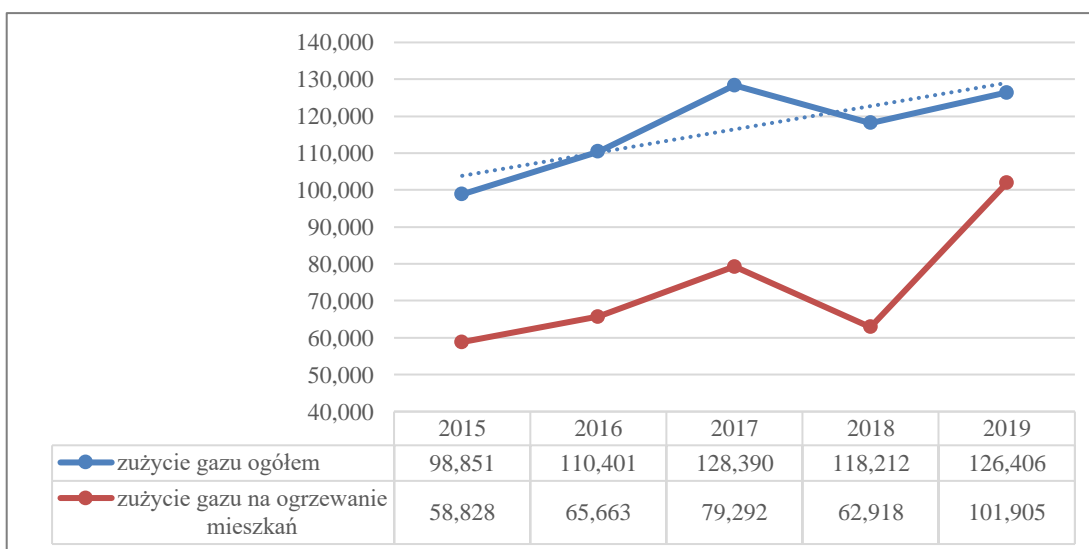
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 58. Sieć gazowa w gospodarstwach domowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 59. Sieć gazowa, zużycie gazu w MWh

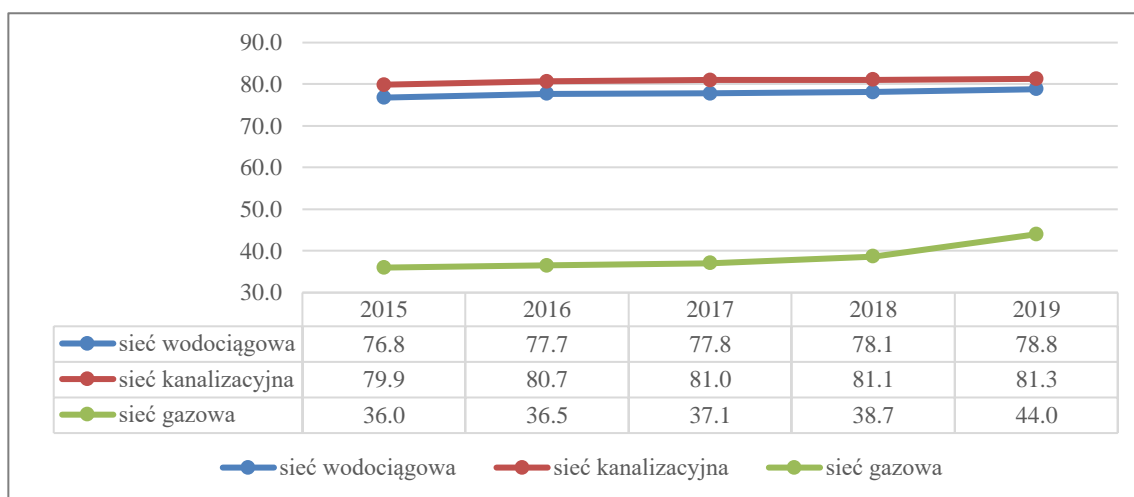

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

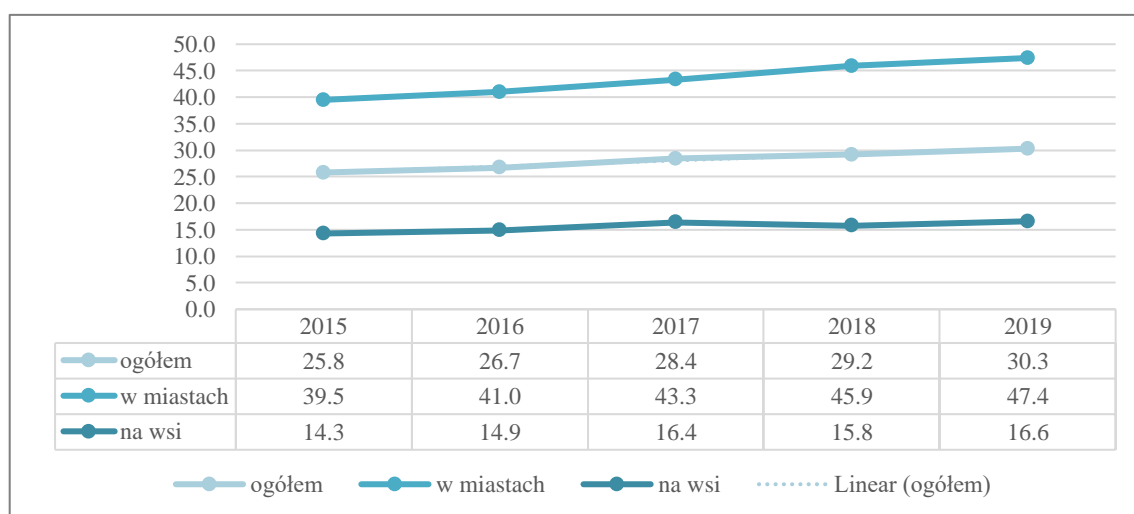
Można odnotować, że zużycie gazu zwiększa się sukcesywnie, zarówno w ujęciu ogółem, jak i w przypadku zużycia na potrzeby ogrzewania gospodarstw domowych. Gęstość sieci rozdzielczej, wodociągowej oraz kanalizacyjnej, nie uległa zmianom. Poprawę odnotowano tylko w przypadku sieci gazowej, co jest zjawiskiem jednoznacznie pozytywnym. Podobnie jak w przypadku energii elektrycznej i gazu wzrasta również zużycie wody w gospodarstwach domowych w ujęciu na mieszkańca. Pominąwszy kwestie związane z procesami rozwojowymi w powiecie, zużycie mediów powinno być w miarę możliwości ograniczane z uwagi na czynniki ekologiczne, proces implementacji koncepcji zrównoważonego rozwoju. Analiza odsetka mieszkań wyposażonych w poszczególne instalacje infrastruktury technicznej przyniosła następujące wyniki: wodociąg miasto (99,3%), wieś (96,2%); łazienka miasto (93,5%), wieś (87,8%); centralne ogrzewanie miasto (84,1%), wieś (72%). Największe braki są zatem w zakresie dostępu do instalacji centralnego ogrzewania na obszarach wiejskich. Zasoby mieszkaniowe Powiatu Karkonoskiego uległy zwiększeniu w badanych latach, przybyło 1354 mieszkań. W konsekwencji zwiększyła się powierzchnia użytkowa mieszkań. W miastach o 5,5%, na obszarach wiejskich o 5,6%.

Wykres 60. Sieć rozdzielcza na 100 km² (km)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

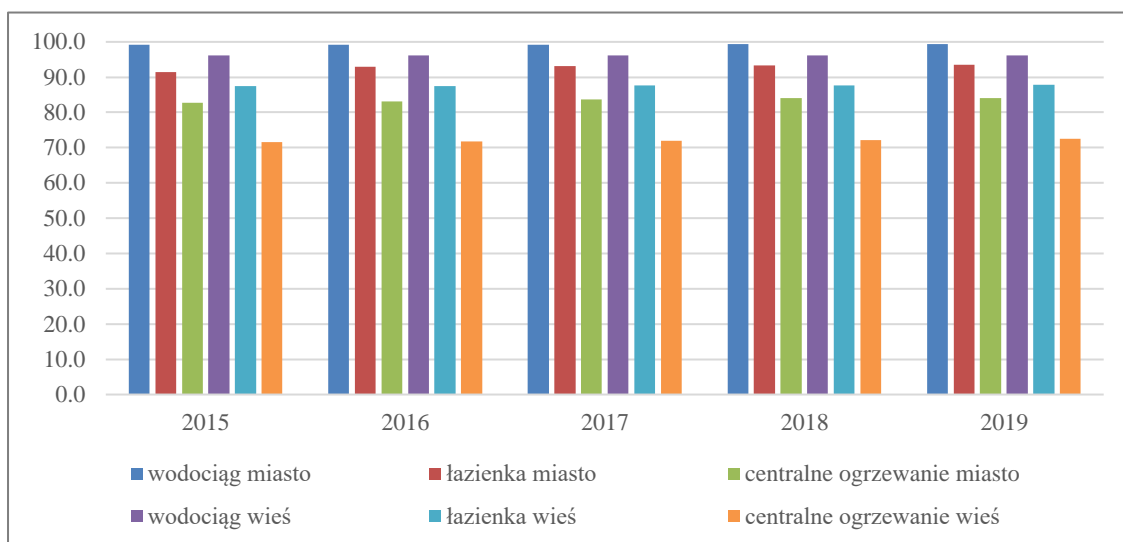
Wykres 61. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na mieszkańca (m³)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

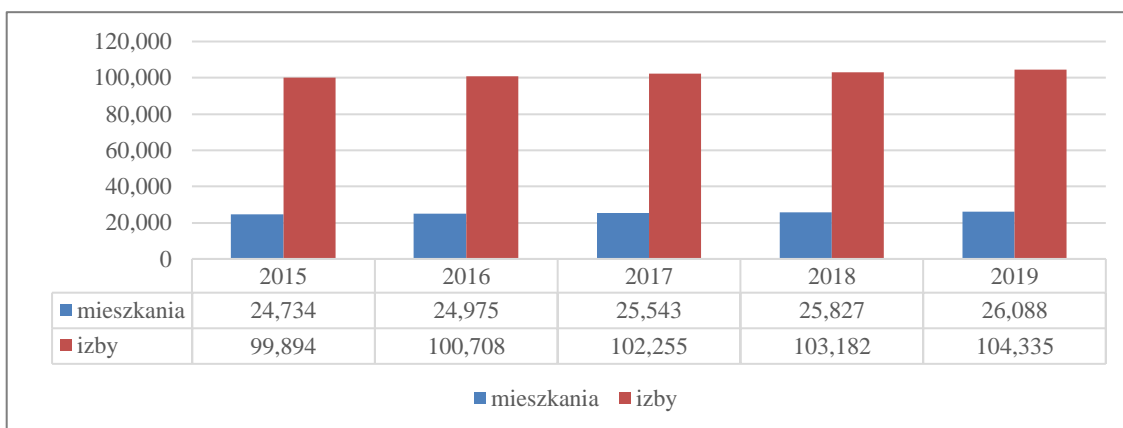

Wykres 62. Mieszkania wyposażone w poszczególne instalacje w % ogółu mieszkań

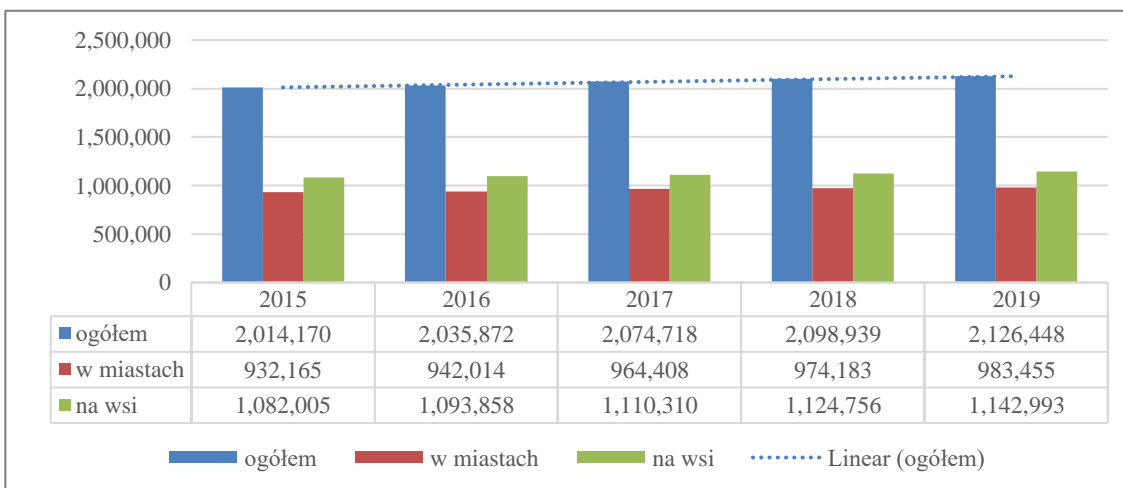
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 63. Zasoby mieszkaniowe Powiatu Karkonoskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

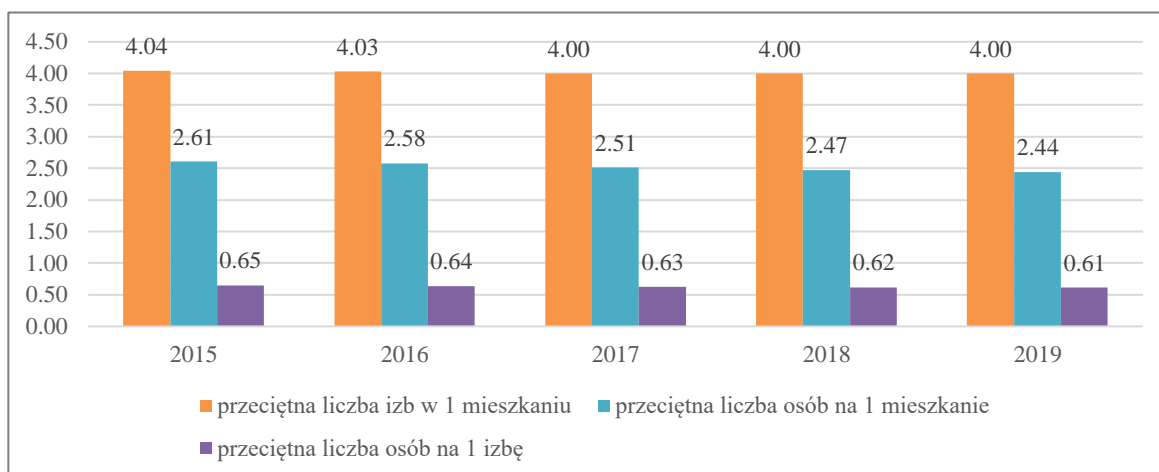
Wykres 64. Zasoby mieszkaniowe, powierzchnia użytkowa mieszkań (m2)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

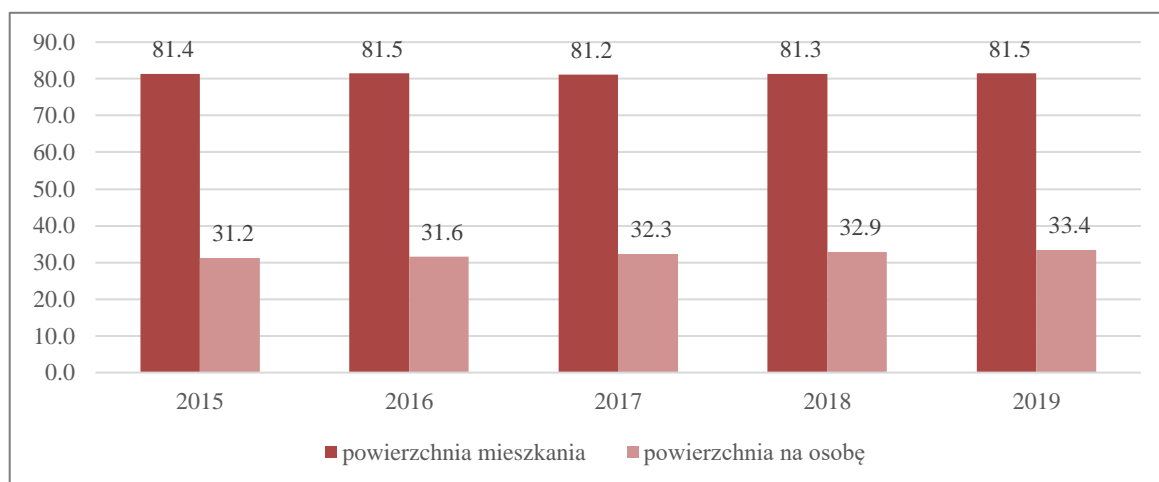

Wykres 65. Zasoby mieszkaniowe, podstawowe wskaźniki

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 66. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (m²)

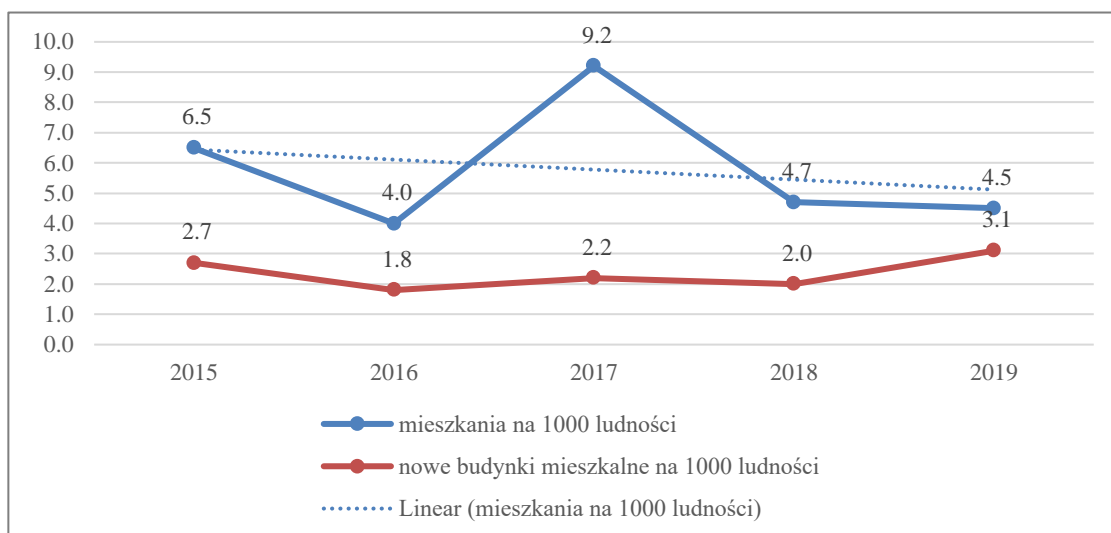

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Podstawowe wskaźniki dotyczące zasobów mieszkaniowych nie uległy znaczącym zmianom, podobnie jak przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania. Można zauważyć, że lekkoj poprawie uległa przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę (z 31,2 do 33,4 m²), która jest wyższa niż średnia krajowa (28,2 m² w 2018 r.). Powoli wzrasta liczba nowych budynków mieszkalnych w relacji do liczby mieszkańców powiatu. W badanym okresie wzrosła powierzchnia użytkowa budynków niemieszkalnych, co potwierdza wcześniejsze wskazania dotyczące rozwoju gospodarczego powiatu. Sukcesywnie i wyraźnie rośnie liczba pozwoleń wydanych na budowę, zarówno w ujęciu budynków mieszkalnych jednorodzinnych (wzrost o 9,3%), jak i budynków wielomieszkaniowych (wzrost 25,5%). Zmniejszyła się powierzchnia gruntów komunalnych, w tym z wyłączeniem gruntów przekazanych na użytkowanie wieczyste. Pozytywne wyniki przynosi analiza powierzchni gmin objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W badanym okresie nastąpił wzrost z 35846 ha do 38948 ha. Emisja zanieczyszczeń gazowych (dwutlenek węgla), po przejściowym wzroście wróciła do poziomu zbliżonego do roku 2015. Zwiększała się przepustowość projektowa oczyszczalni (wzrost o 34%). Zwiększyła się przepustowość oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych ogółem.

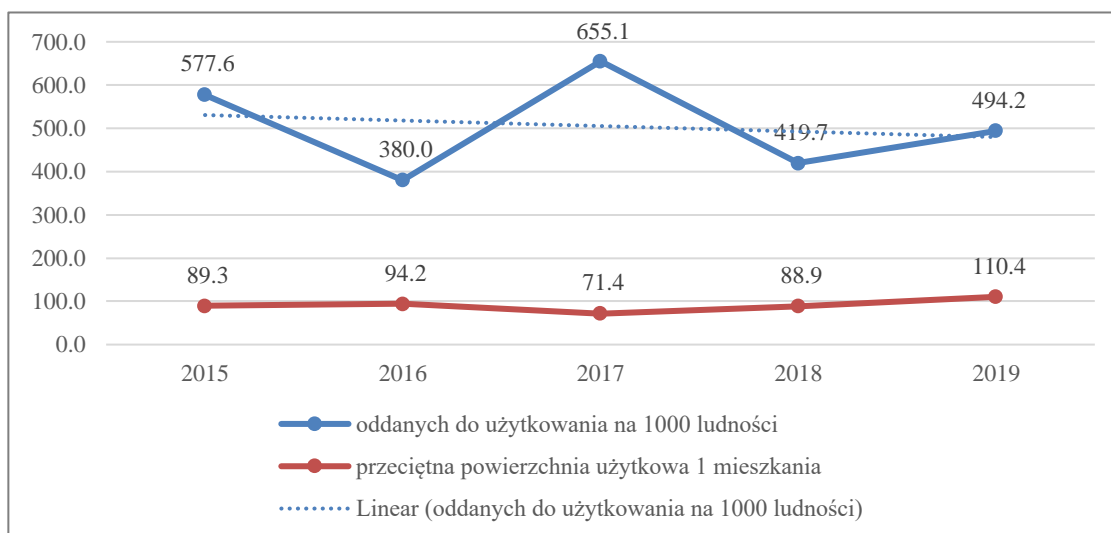

Wykres 67. Mieszkania i nowe budynki mieszkalne

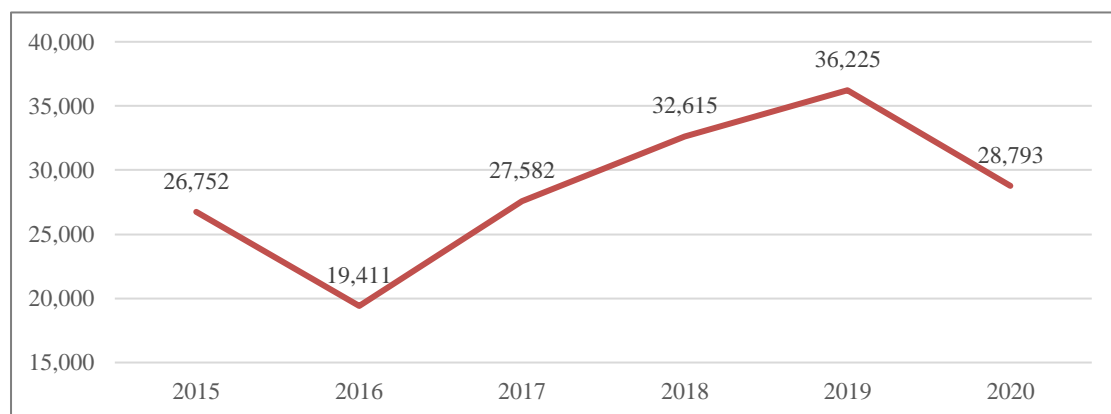
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 68. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań (m2)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

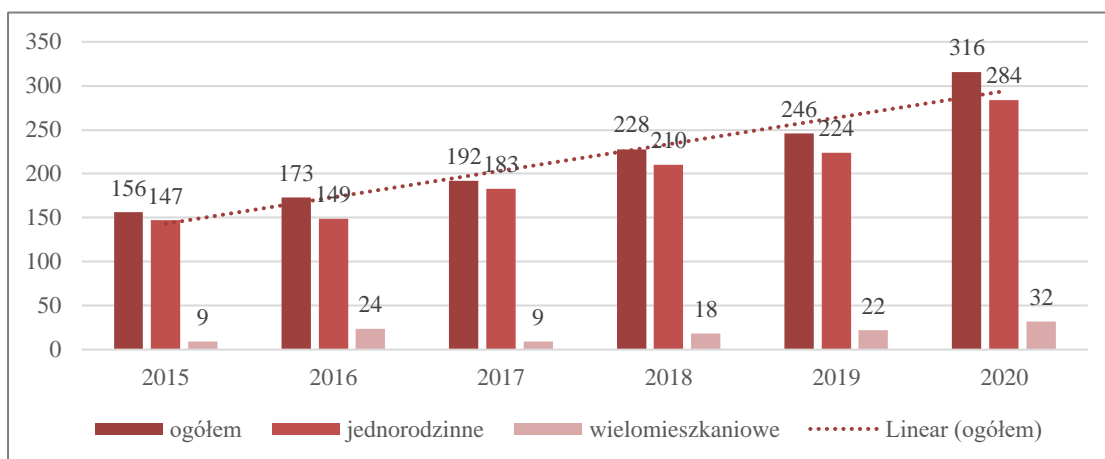
Wykres 69. Budynki niemieszkalne ogółem, powierzchnia użytkowa (m2)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

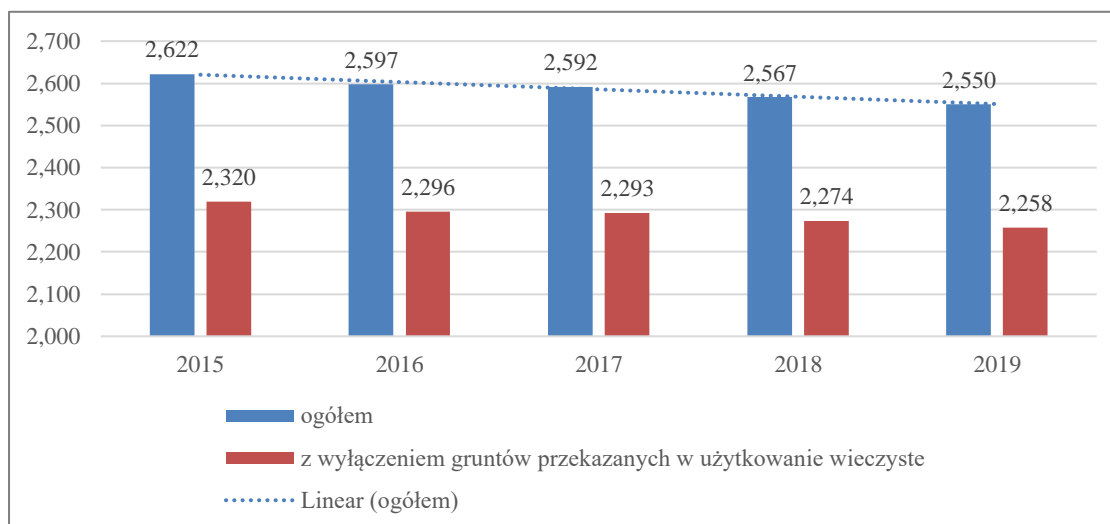

Wykres 70. Pozwolenia wydane na budowę, nowe budynki mieszkalne

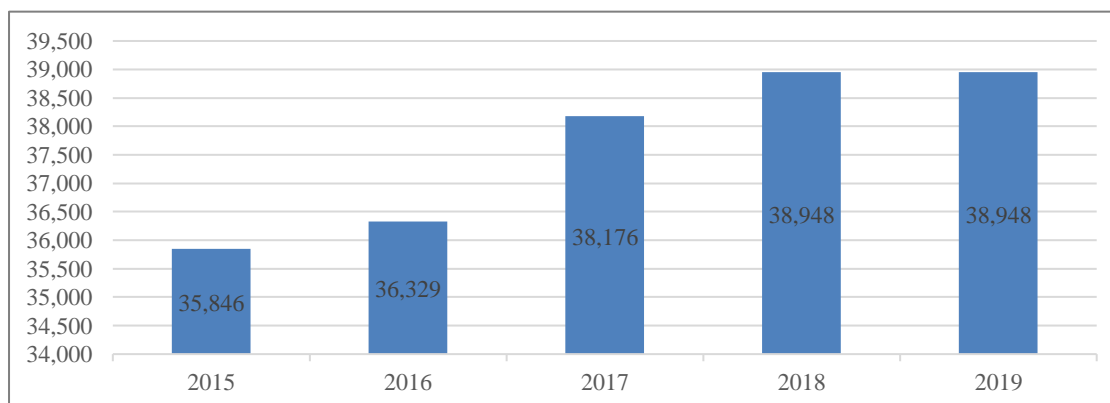
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 71. Powierzchnia gruntów komunalnych (ha)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

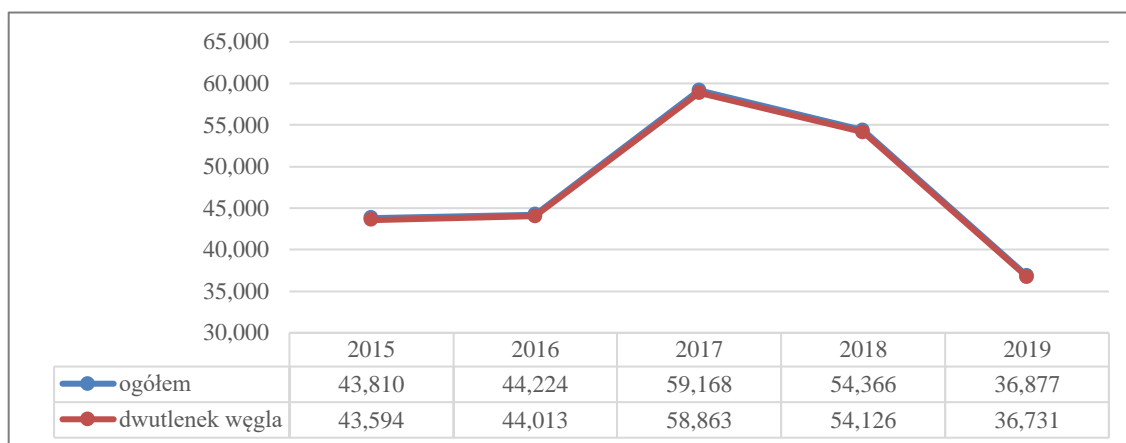
Wykres 72. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, powierzchnia gmin objęta obowiązującymi planami (ha)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

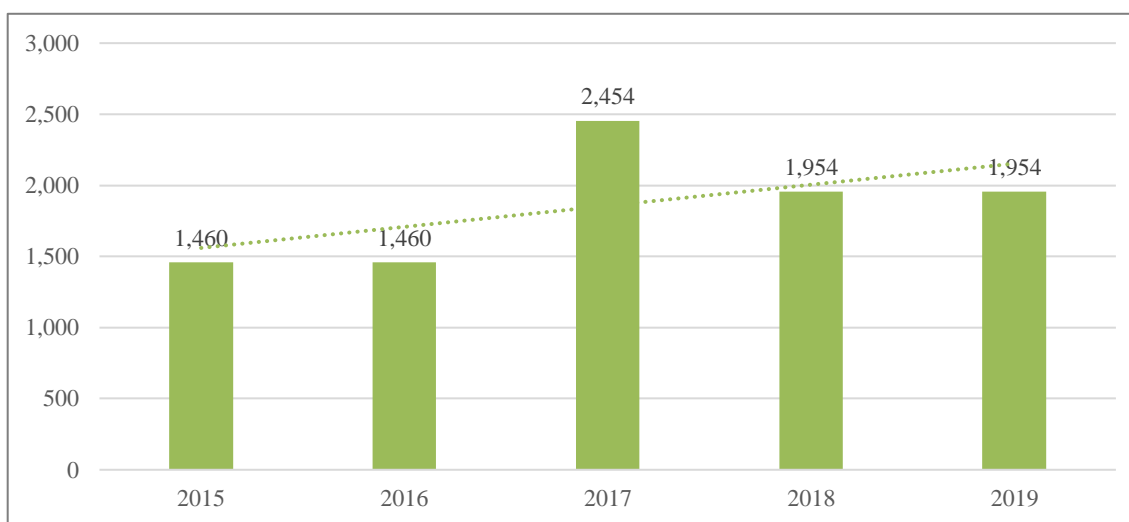

Wykres 73. Emisja zanieczyszczeń gazowych (t/r)

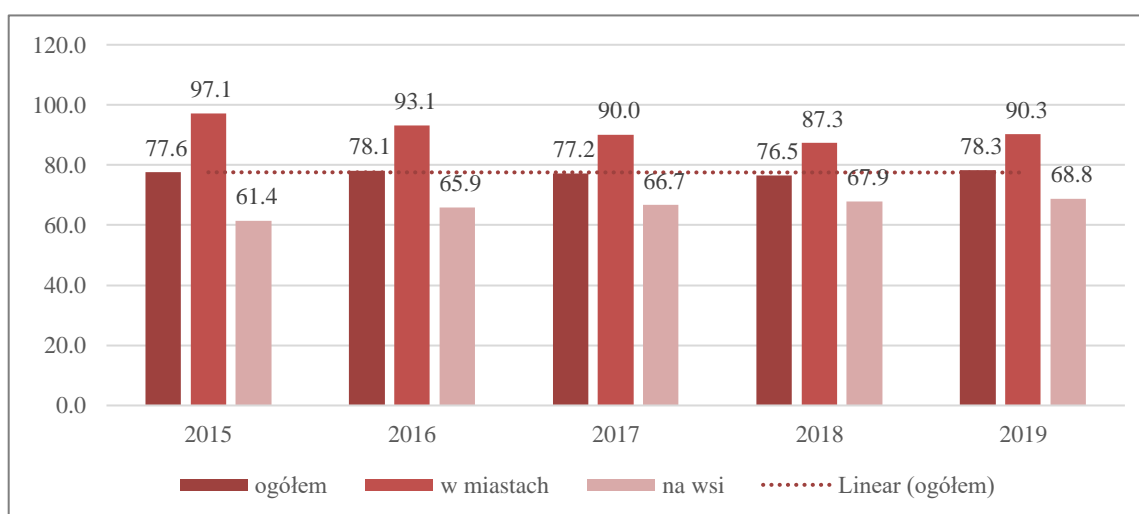
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 74. Oczyszczalnie przemysłowe, przepustowość projektowa oczyszczalni (m3/dobę)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

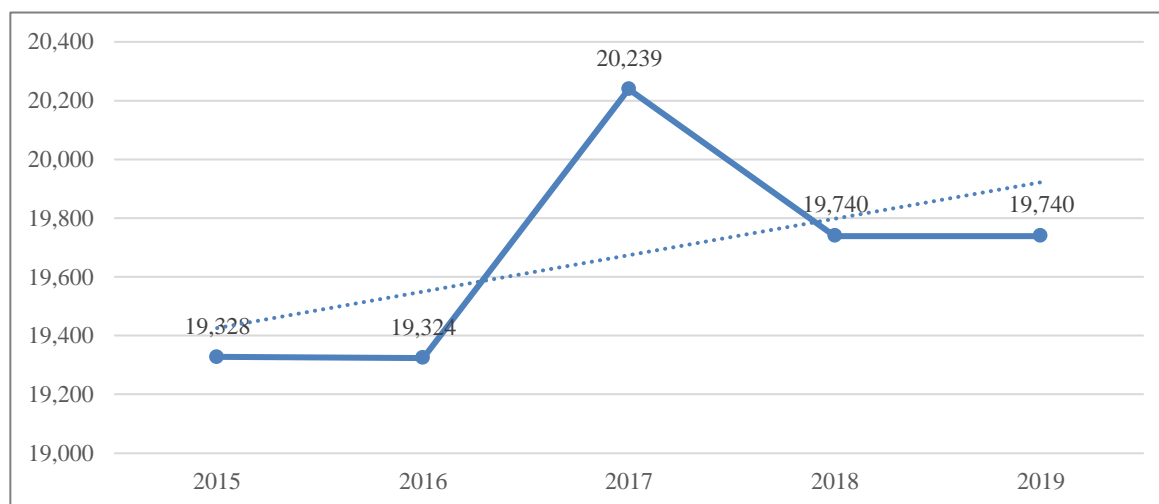
Wykres 75. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

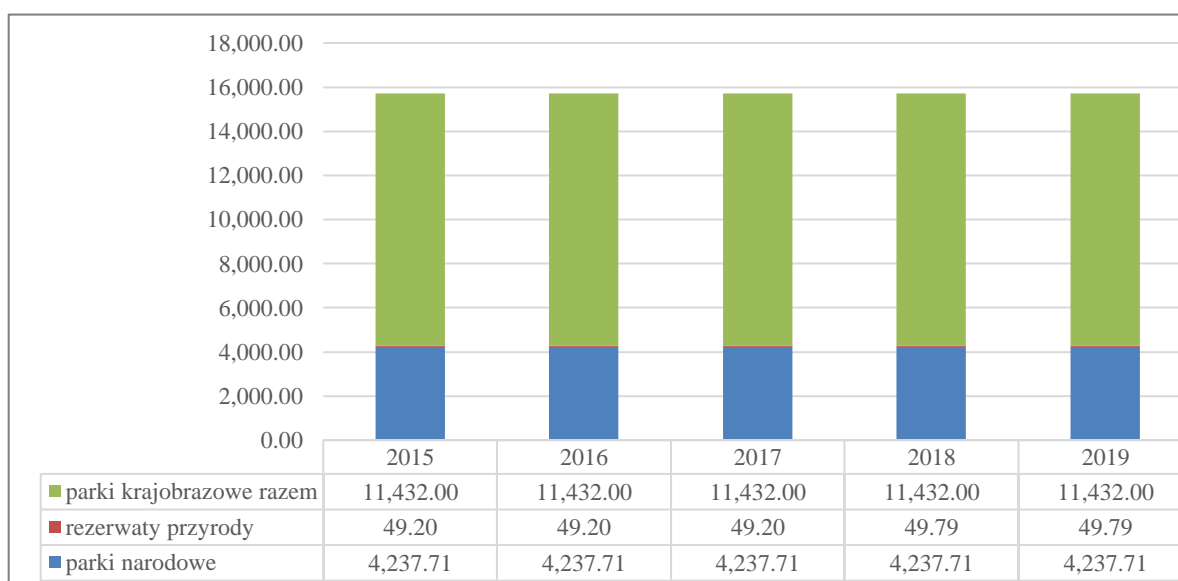
Wykres 76. Przemysłowe i komunalne oczyszczalnie ścieków, przepustowość ogółem (m3/dobę)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Zwiększył się lekko odsetek ludność korzystającej z oczyszczalni ścieków w relacji do ludności powiatu ogółem, wzrost z 77,6% do 78,3%. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych nie uległa zmianie w badanych latach. Znacząco zwiększyła się ilość zmieszanych odpadów zebranych w ciągu roku, co jest ważnym wskazaniem w kontekście rozwiązań związanych z ochroną środowiska. Dotyczy to zarówno odpadów ogółem, jak i z gospodarstw domowych. Ubytki drzew cały czas znacząco przewyższają liczbę nasadzeń, dysproporcja powiększa się co wymaga działań naprawczych w skali całego powiatu. Tereny zielni zwiększyły się znacząco za sprawą parków spacerowo-wypoczynkowych. Zwiększała się również powierzchnia zieleni ulicznej. Powierzchnia gruntów leśnych nie uległa zmianom w analizowanym okresie. W latach 2015-2019 długość dróg powiatowych nie zmieniła się. Zwiększyła się natomiast liczba wszystkich pojazdów w powiecie. Procentowe wzrosty kształtują się następująco: motorowery (10,3%), ciągniki rolnicze (10,9%), samochody ciężarowe (16%), samochody osobowe (16,8%), motocykle (49,3%).

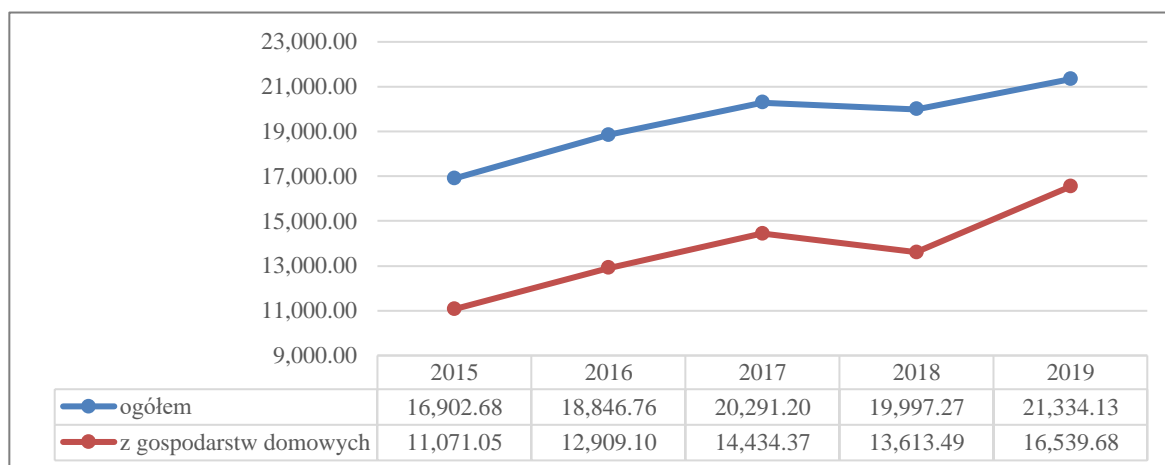
Wykres 77. Obszary prawnie chronione (ha)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

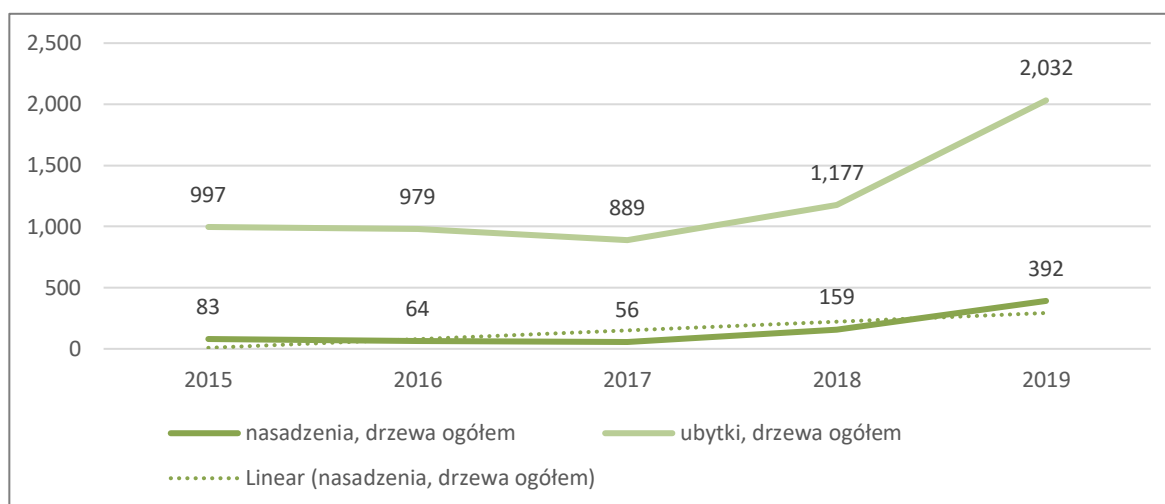

Wykres 78. Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku (t)

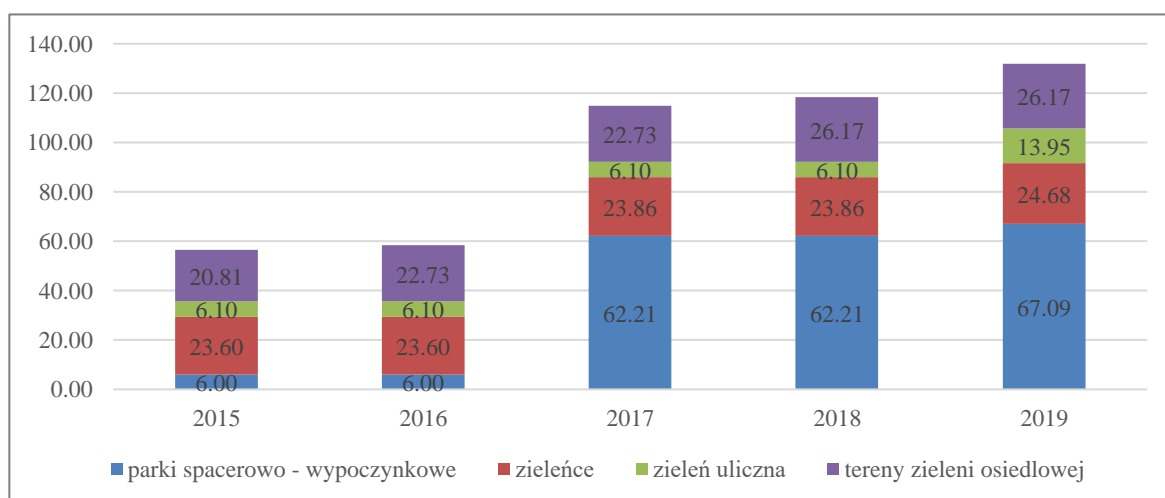
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 79. Tereny zieleni, nasadzenia i ubytki (szt.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

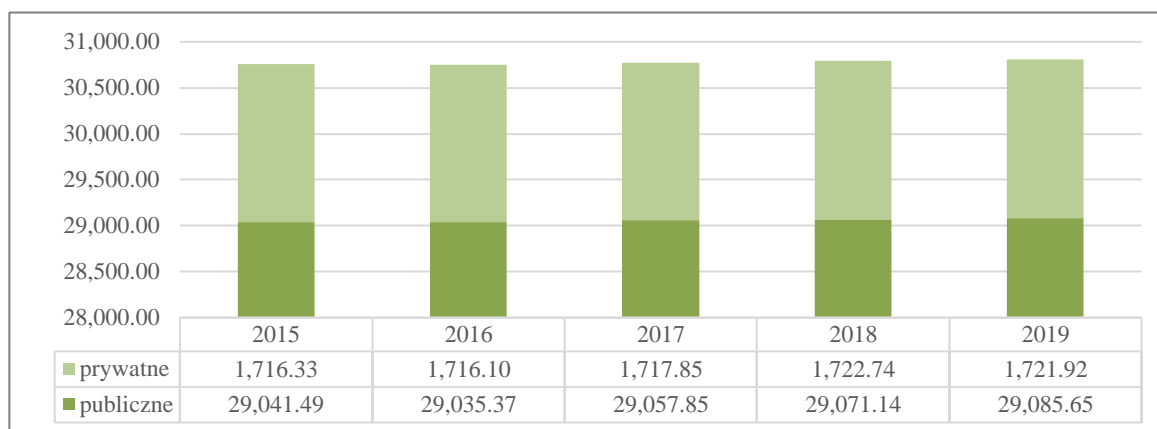
Wykres 80. Tereny zieleni, powierzchnia (ha)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

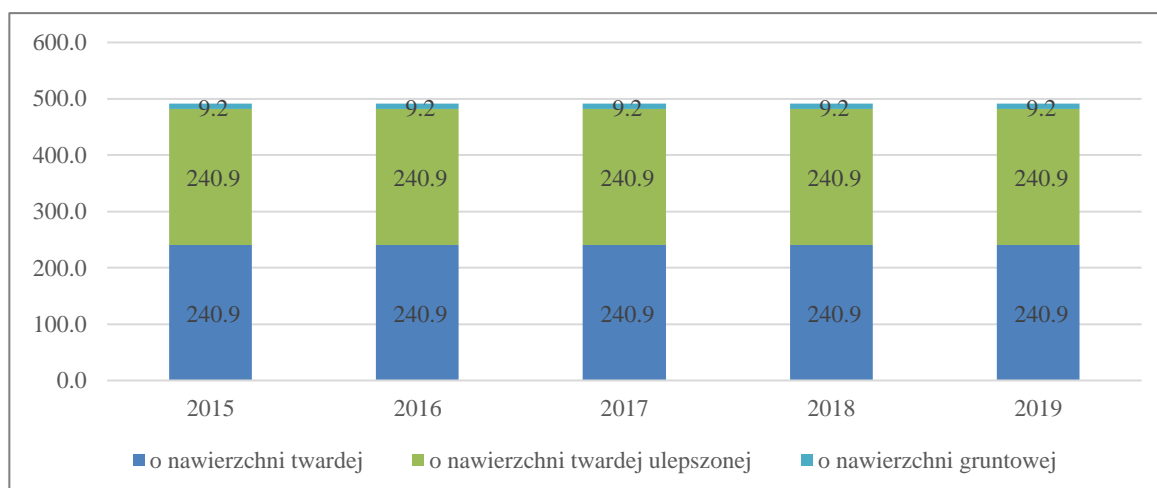

Wykres 81. Powierzchnia gruntów leśnych (ha)

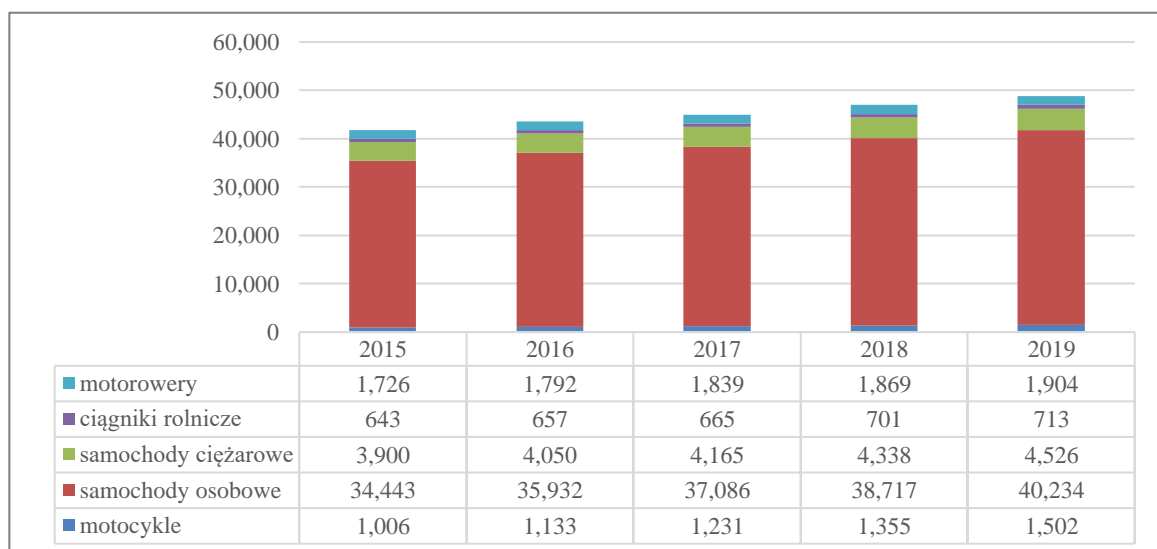
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 82. Drogi powiatowe (km)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 83. Pojazdy w powiecie

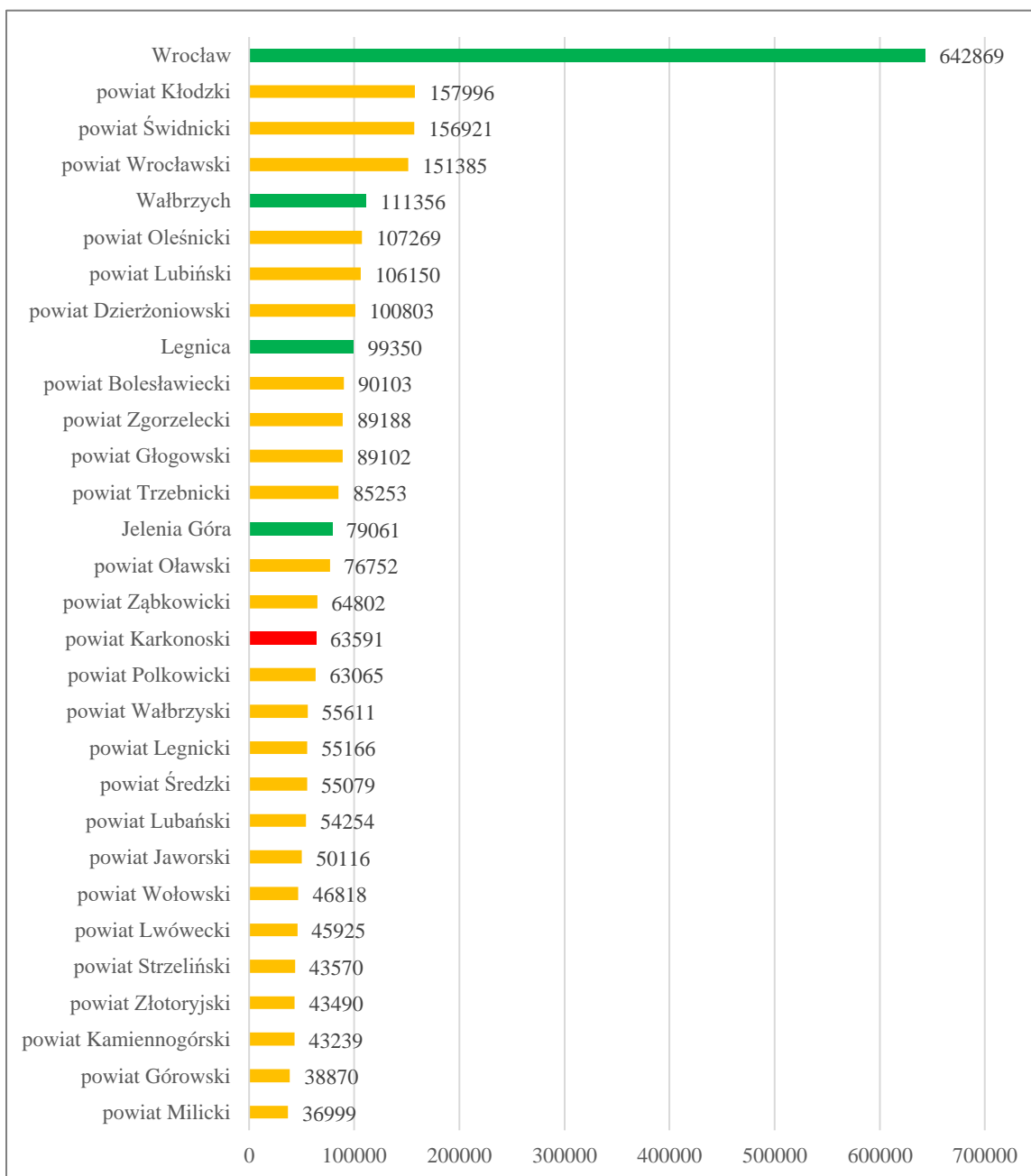
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Załącznik nr 2. Analiza sytuacji Powiatu Karkonoskiego na tle innych dolnośląskich powiatów

Przedstawione poniżej analizy dotyczą roku 2019, źródłem danych był Główny Urząd Statystyczny. Pod uwagę wzięto wszystkie 30 dolnośląskich powiatów, w tym 4 miasta na prawach powiatu (Wrocław, Wałbrzych, Jelenia Góra, Legnica).

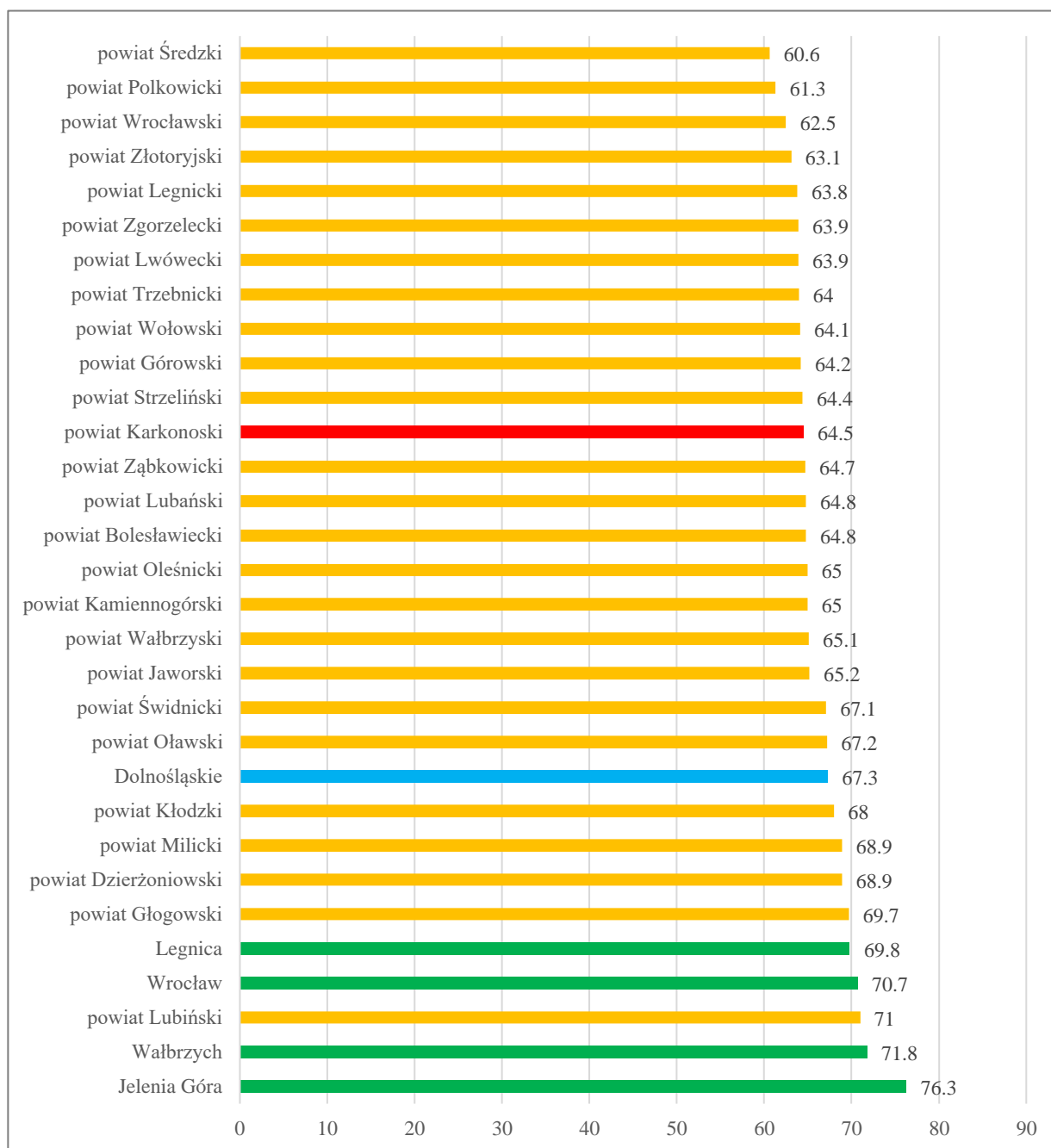
Wykres 84. Ludność

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 85. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

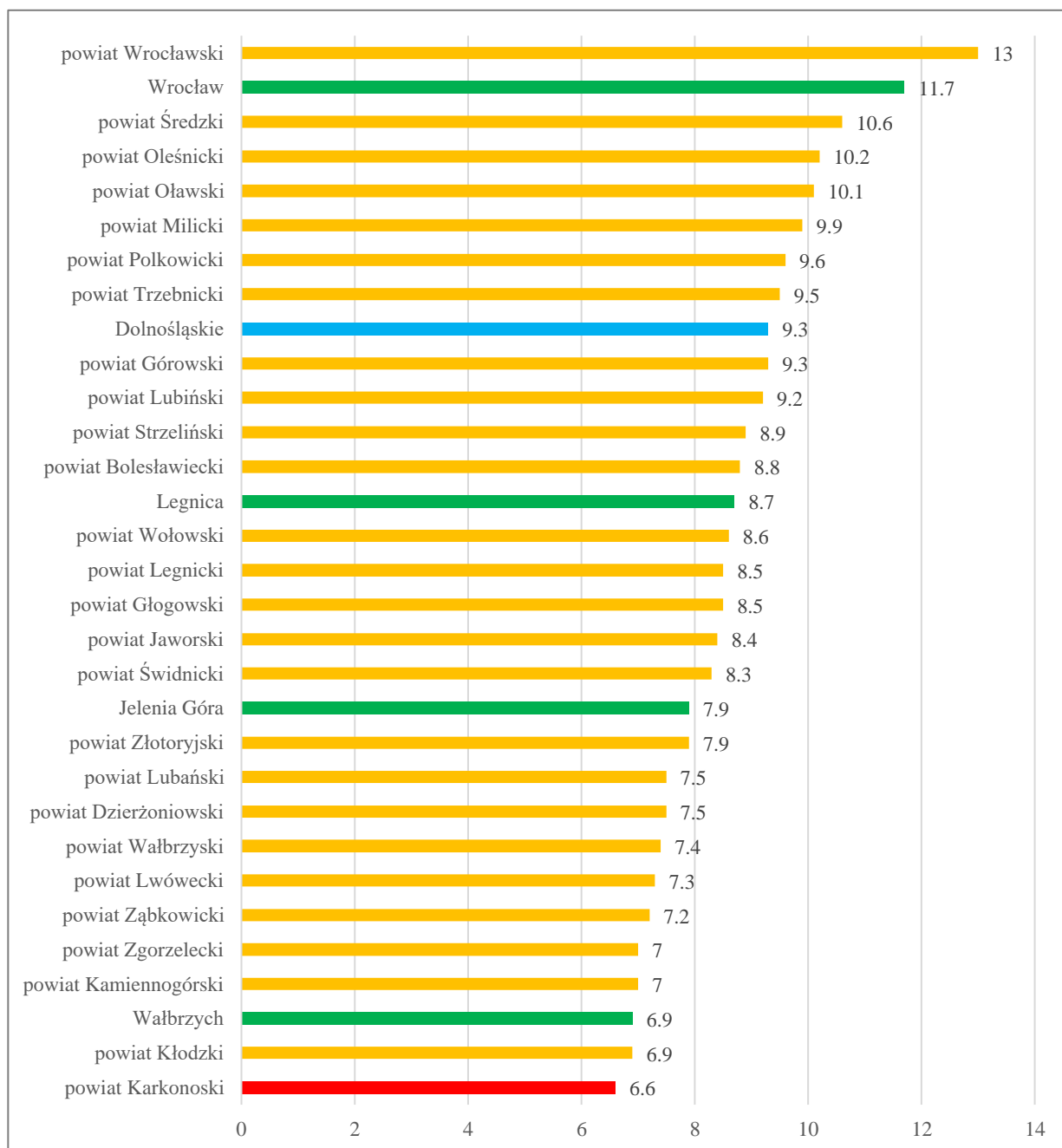
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Na Dolnym Śląsku liderem w zakresie liczby mieszkańców jest Wrocław (642869), którego obszar metropolitalny, w zależności od przyjętych kryteriów delimitacji, zamieszkuje ponad 1,1 mln mieszkańców. W odniesieniu do powiatów na dalszych miejscach za Wrocławiem znajdują się powiat kłodzki, świdnicki i wrocławski. Powiat Karkonoski znajduje się pośrodku stawki (63591), najmniej zaludniony jest powiat milicki (36999). W odniesieniu do udziału ludności w wieku nieprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym na końcu zestawienia są powiat lubiński, Wałbrzych i Jelenia Góra. Powiat Karkonoski ponownie ze średnim wynikiem, na pierwszym miejscu powiat średzki. Pod względem liczby urodzeń zdecydowanie najlepiej wypadły obszary

aglomeracji wrocławskiej (powiat wrocławski, średzki, Wrocław). Powiat Karkonoski na ostatnim miejscu, podobnie trudna sytuacja w tym zakresie jest w Wałbrzychu oraz powiecie kłodzkim.

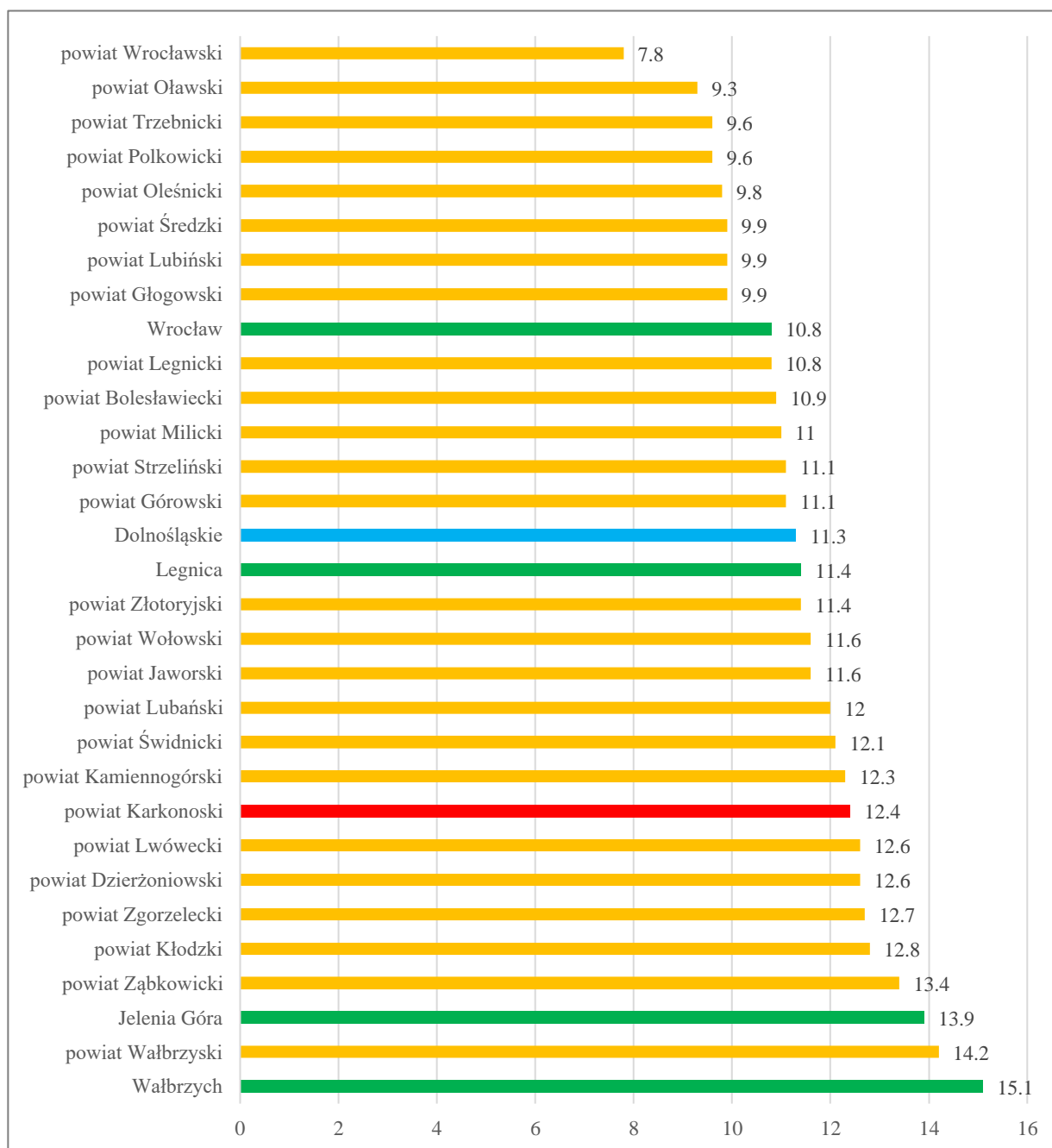
Wykres 86. Urodzenia żywe na 1000 ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 87. Zgony na 1000 ludności

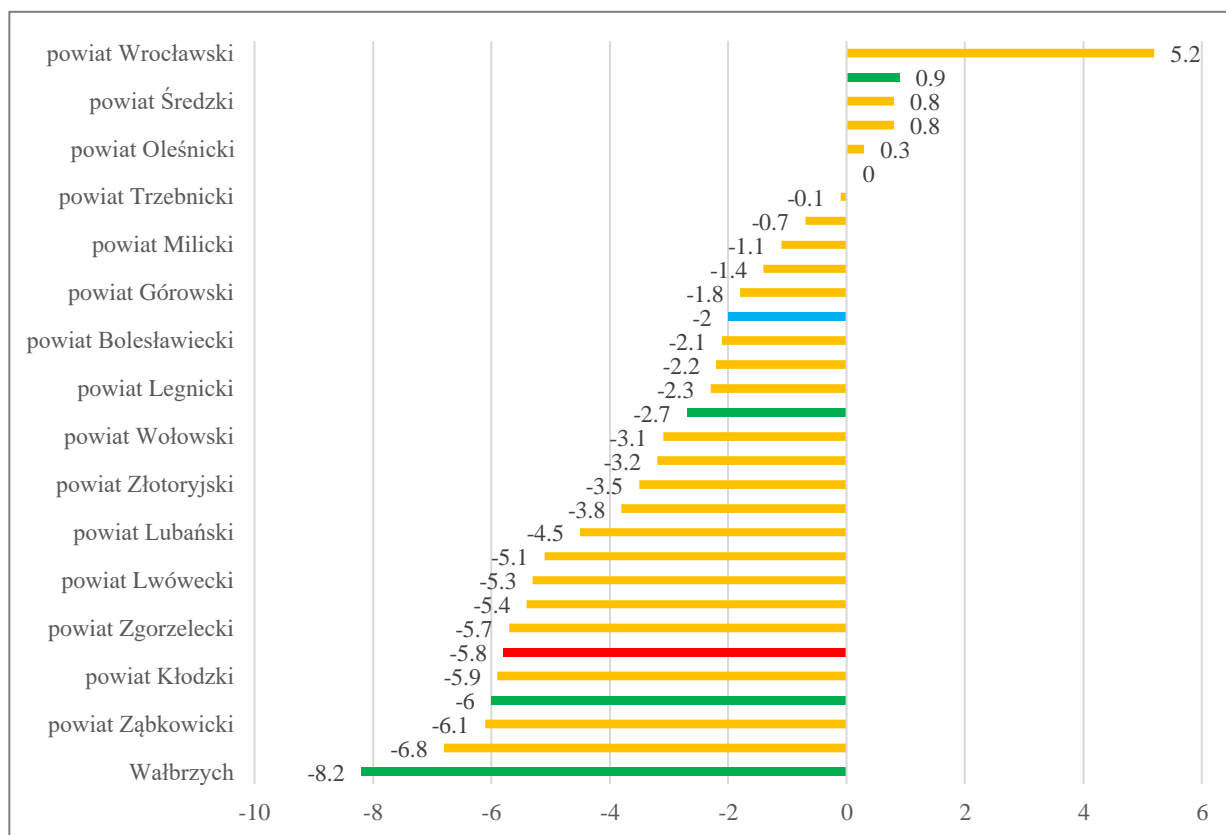
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Pod względem zgonów w relacji do liczby ludności najmniej korzystnie wypadł Wałbrzych, powiat wałbrzyski oraz Jelenia Góra. Powiat Karkonoski w okolicach środka zestawienia. Zdecydowanie najkorzystniej prezentuje się powiat wrocławski. Kolejny raz obszary podmiejskie wypadają lepiej od dużego miasta. Na tych przykładach widać jak dużego znaczenia nabiera zjawisko suburbanizacji. Powiat Karkonoski, zachowując wszelkie proporcje, jest częściowym beneficjentem tego zjawiska, kosztem głębszego spadku populacji Jeleniej Góry. W odniesieniu do przyrostu naturalnego ponownie liderem powiat wrocławski, następnie z wyraźną stratą Wrocław, powiaty średzki i oławski. Powiat Karkonoski na znaczącym minusie, jednak najgorzej jest w powiecie

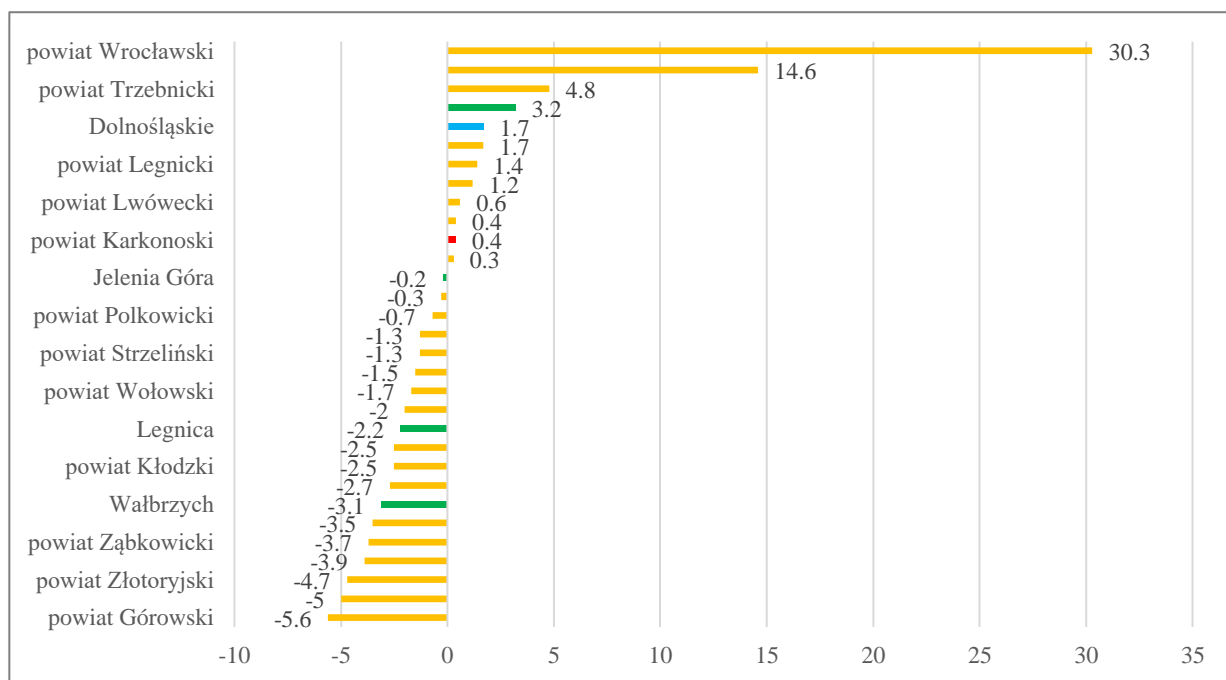
wałbrzyskim i samym Wałbrzychu. Warto zwrócić uwagę, że tylko 5/30 badanych powiatów ma dodatni przyrost naturalny, dobrze pokazuje to skalę problemu w ujęciu całego województwa.

Wykres 88. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 89. Saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności

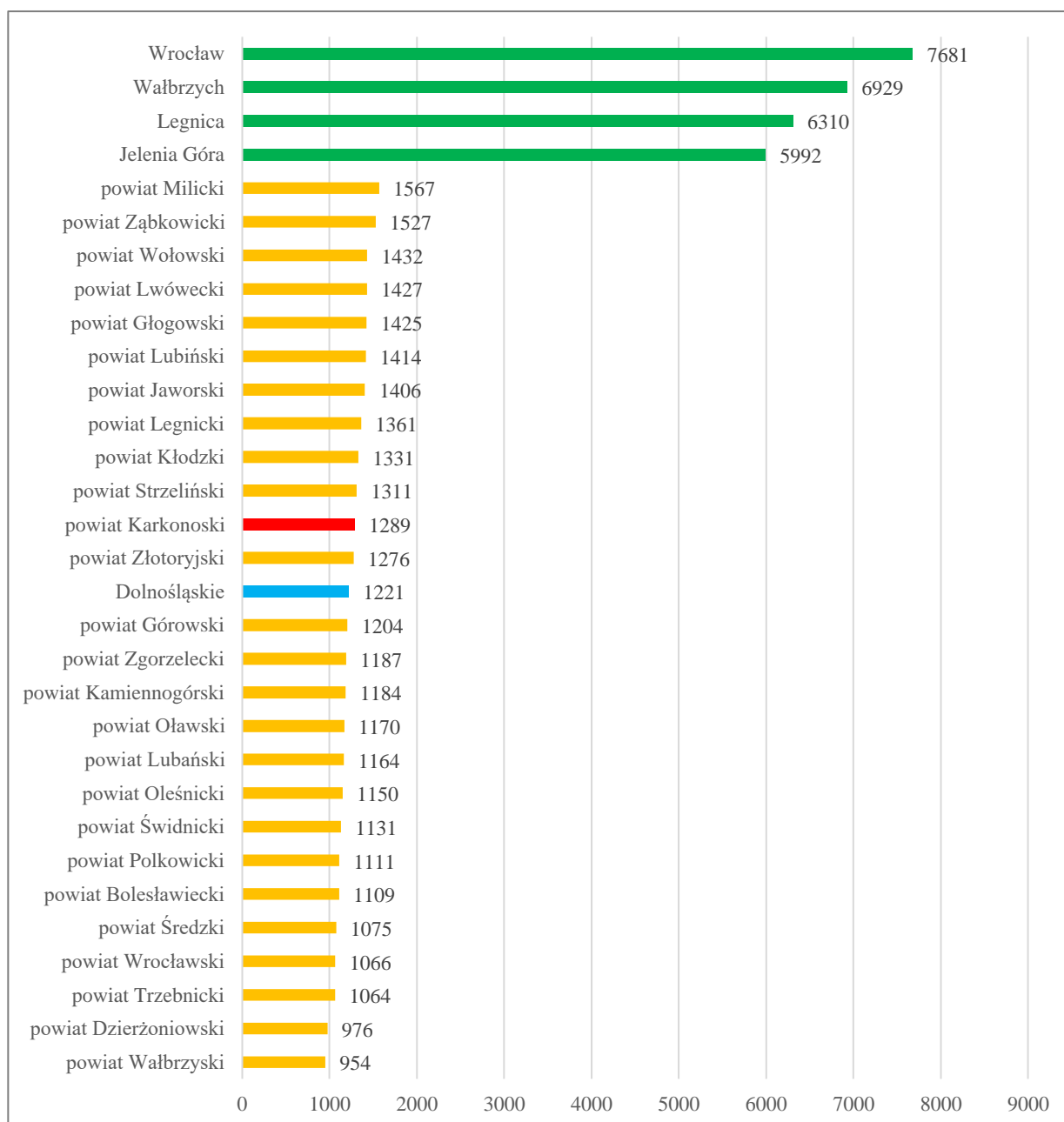
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Zdecydowanie najwyższe, dodatnie saldo migracji w relacji do pozostałych powiatów odnotował powiat wrocławski, korzystna sytuacja jest również w powiecie średzkim. W Powiecie Karkonoskim saldo dodatnie, ale na minimalnym poziomie. Generalnie w 19/30 badanych samorządach saldo migracji było ujemne. Najmniej korzystnie pod tym względem wypadły powiaty złotoryjski, jaworski, górowski.

W zakresie dochodów i wydatków na mieszkańca zestawienie otwierają 4 miasta na prawach powiatu. Powiat Karkonoski znajduje się w środku zestawienia. W obu przypadkach (dochody i wydatki) zestawienie zamykają powiat dzierzoniowski oraz wałbrzyski. Ponadto można zauważyć, że Powiat Karkonoski odnotował wyższe wartości niż średnia dla województwa dolnośląskiego.

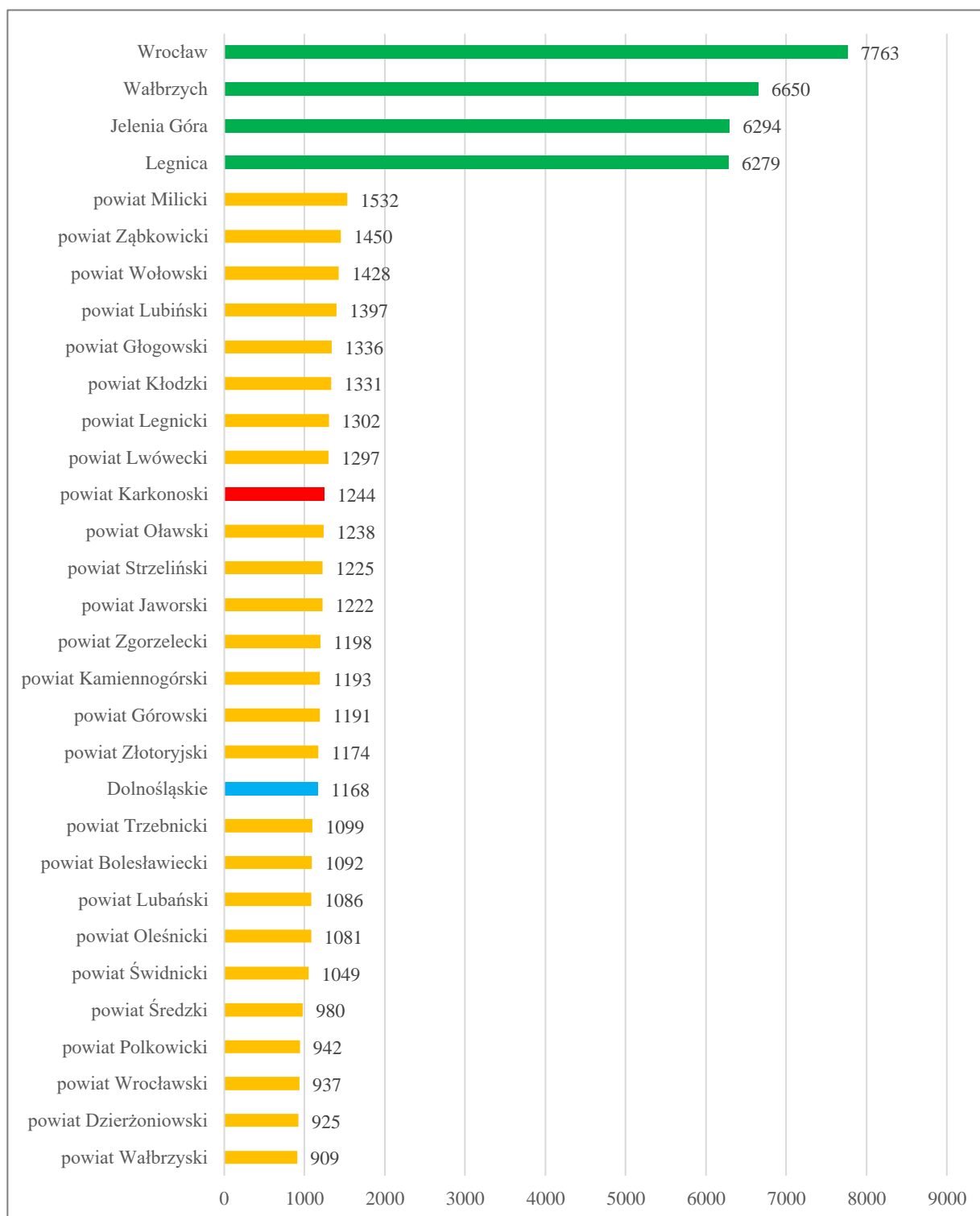
Wykres 90. Dochody ogółem budżetu powiatu na mieszkańca w złotych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 91. Wydatki ogółem budżetu powiatu na mieszkańca ogółem

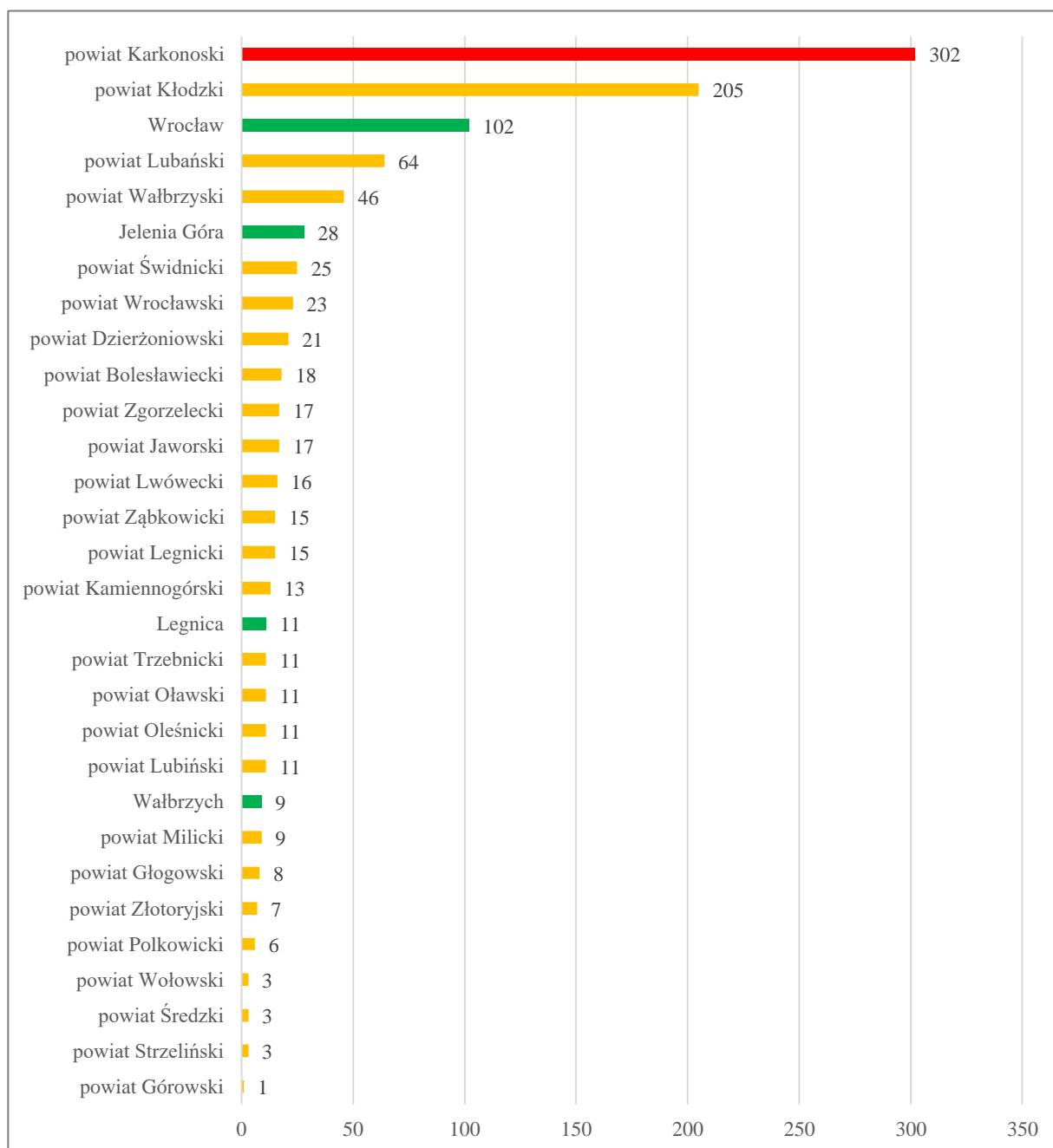

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Pod względem turystycznych obiektów noclegowych (10 i więcej miejsc) zdecydowanym liderem w województwie dolnośląskim jest Powiat Karkonoski (302 obiekty). Potwierdza to tylko jego ogromny potencjał turystyczny. Na drugim miejscu znalazł się powiat kłodzki (205), na trzecim Wrocław (102). W powiatach wołowski, średzki, strzeliński, górowski ilość takich obiektów jest symboliczna (1-3).

Wykres 92. Turystyczne obiekty noclegowe (obiekty posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych)

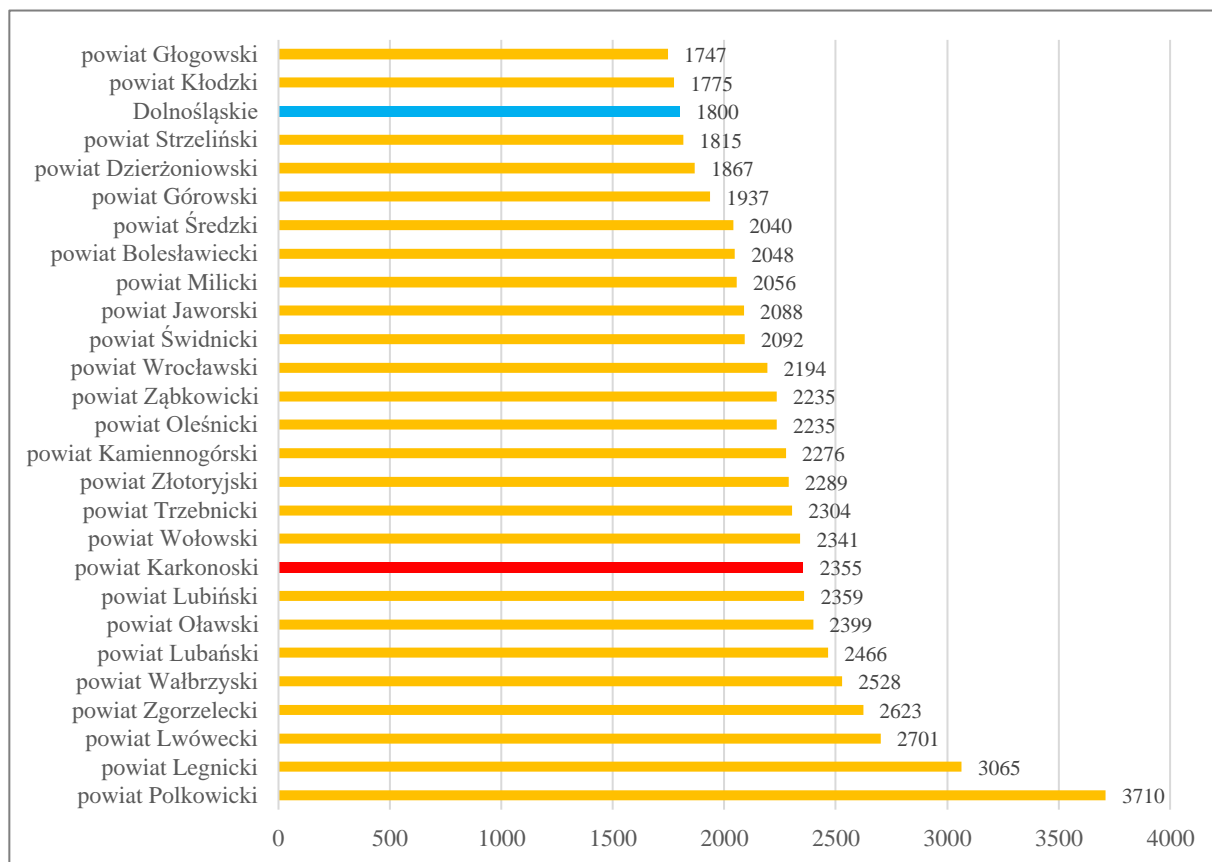

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Analiza ludności poszczególnych powiatów przypadająca na przychodnię jest istotna z punktu widzenia dostępności usług medycznych i ochrony zdrowia. Nie świadczy to jednak o jakości tych usług. Największą dostępnością w tym zakresie cechują się powiaty głogowski, kłodzki, strzeliński. Najmniejszą powiaty: legnicki i polkowicki. Powiat Karkonoski wypadł wyraźnie poniżej średniej dolnośląskiej. W zestawieniu nie uwzględniono miast na prawach powiatu z uwagi na brak dostępności danych. W przypadku mieszkań oddanych do użytkowania w relacji do liczby ludności zdecydowanie prowadzi powiat wrocławski oraz Wrocław. W dalszej kolejności, ze sporą stratą, jest powiat średzki. Powiat Karkonoski ponownie pośrodku zestawienia ale wyraźnie poniżej średniej wojewódzkiej. Najgorzej w kontekście nowych mieszkań oddanych do użytkowania wypadły powiaty lwówecki, wałbrzyski i kamiennogórski.

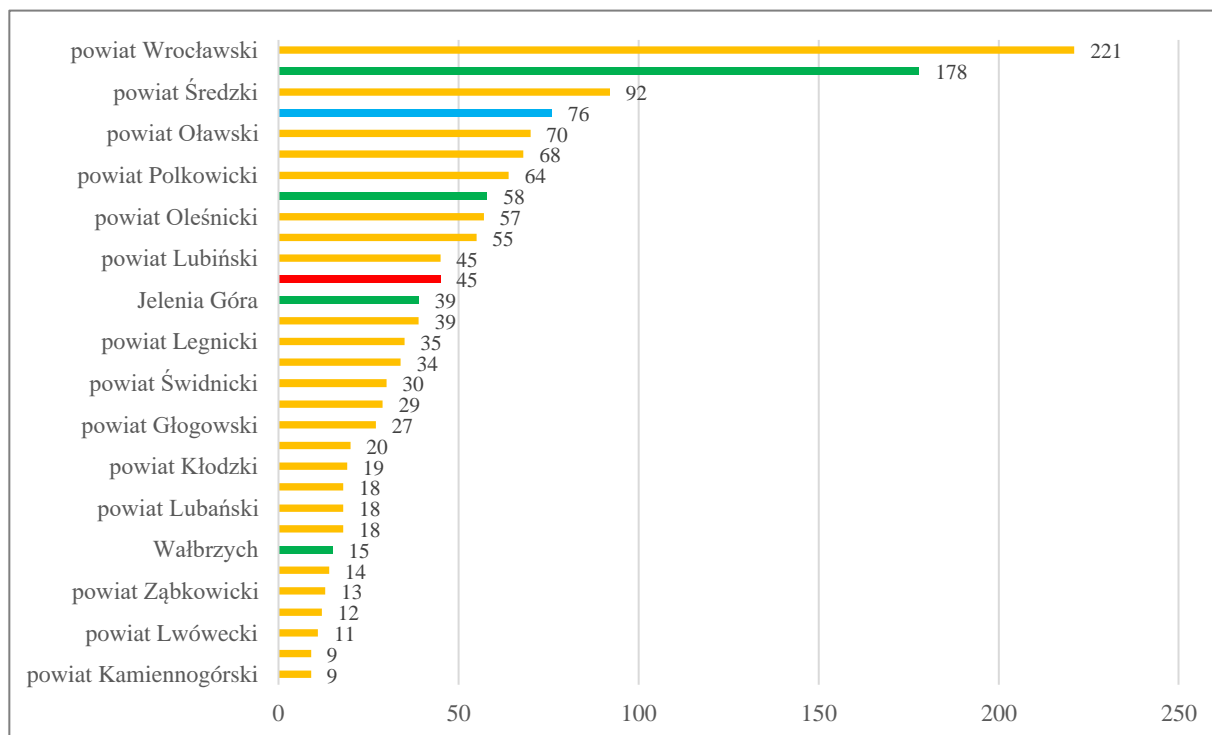

Wykres 93. Liczba ludności przypadająca na przychodnię

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 94. Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności

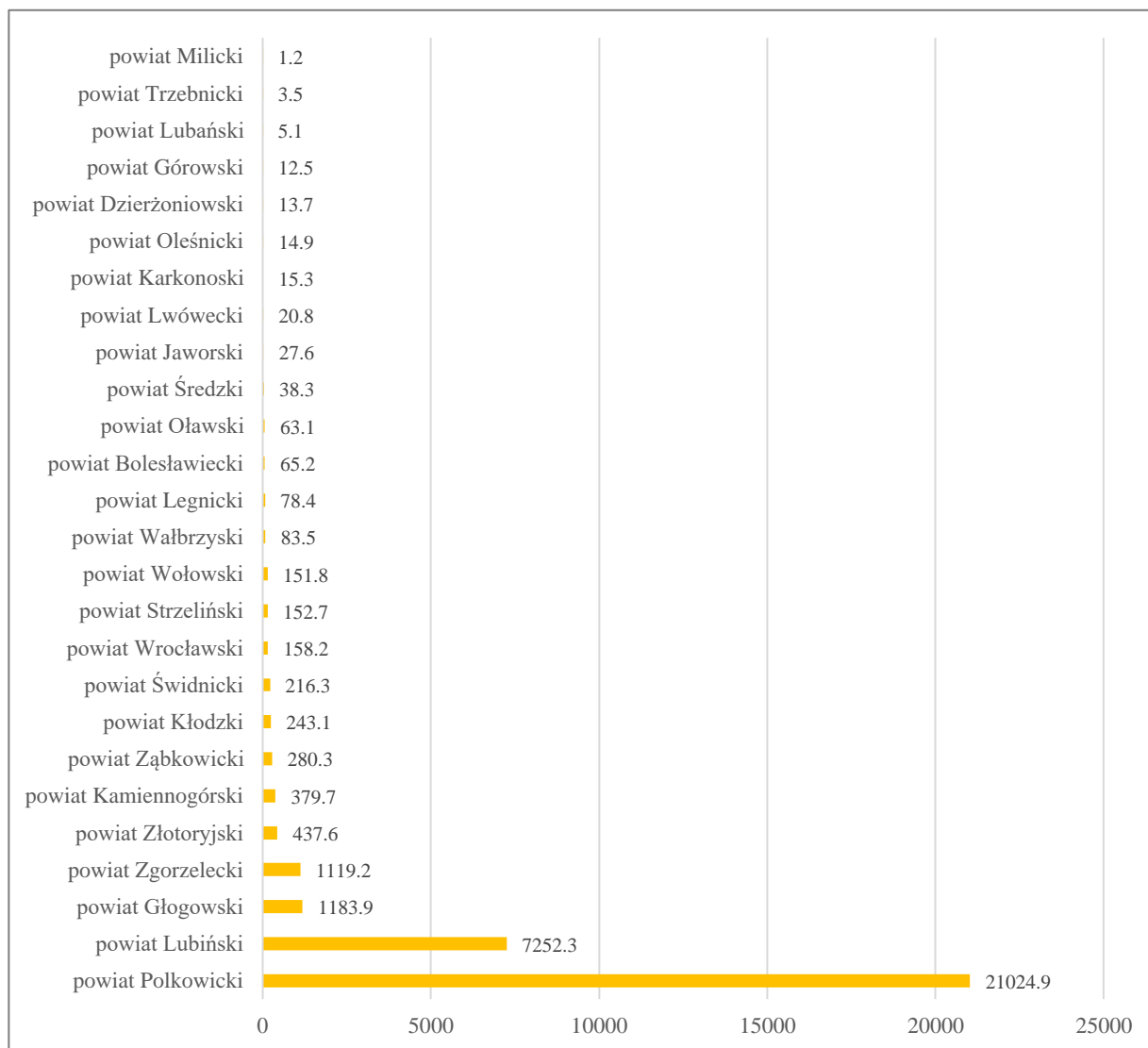

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Z uwagi na swoją specyfikę działalności dolnośląskim liderem w zakresie wytwarzanych odpadów jest powiat polkowicki. Wysoki wynik osiągnął również powiat lubiński oraz później powiaty zgorzelecki i głogowski. Odpady wytworzone w ciągu roku przez pozostałe powiaty w stosunku do liderów, a głównie regionu zagłębia miedziowego, mają raczej niewielkie znaczenie. Powiat Karkonoski nie wyróżnia się w tym zakresie.

Wykres 95. Odpady wytworzone w ciągu roku w tys. t (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

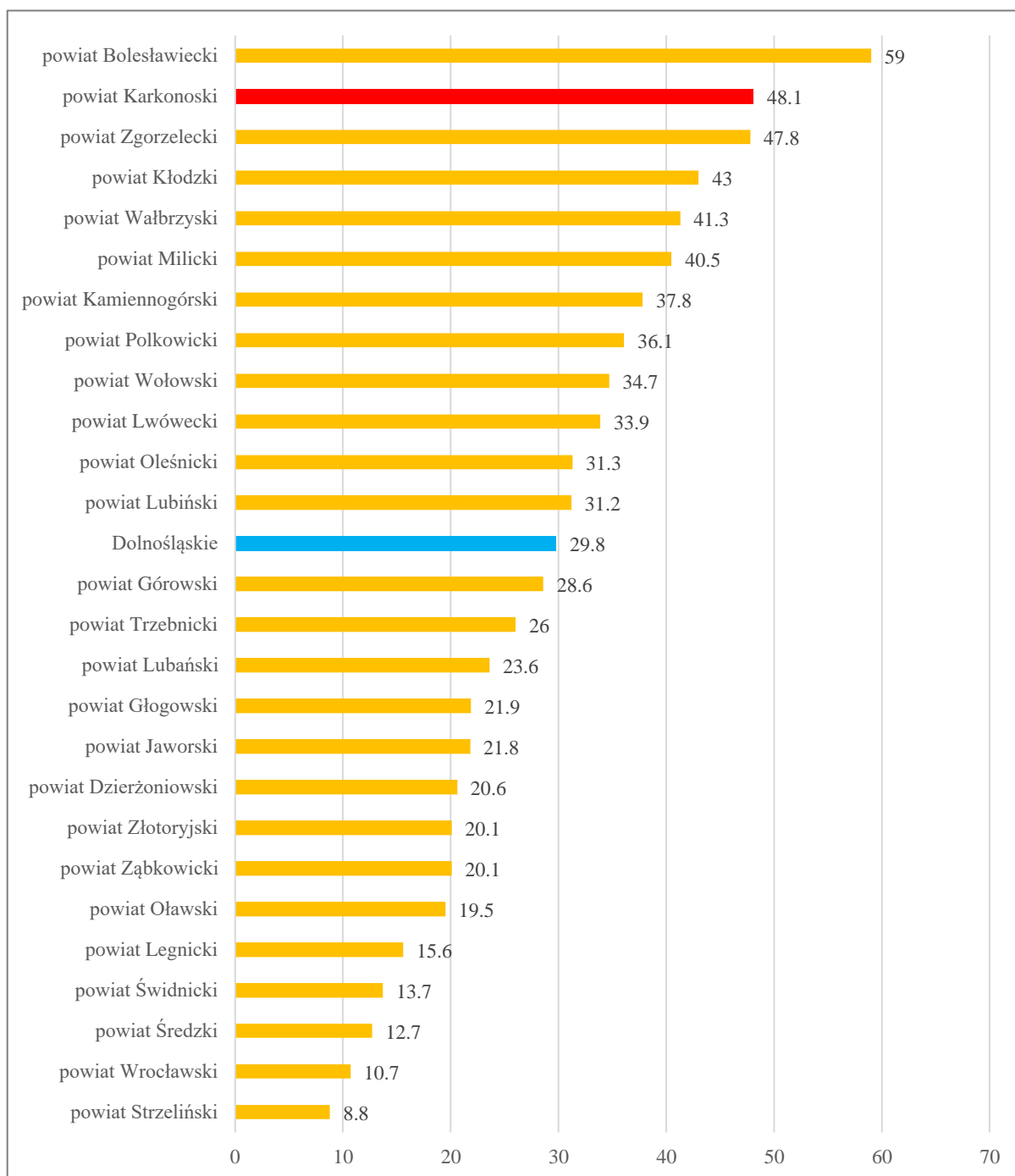

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W zakresie wskaźnika lesistości w 2019 r. liderem jest powiat bolesławiecki (59%), na terenie którego znajdują się Bory Dolnośląskie. Rezultat drugiego w zestawieniu Powiatu Karkonoskiego również jest relatywnie wysoki (48,1%). Trzeci jest powiat zgorzelecki (47%). W tym miejscu warto nadmienić, że wskaźnik lesistości w ujęciu krajowym wynosi 29,6% (2018r.), wynik dla całego województwa to 29,8%. Najmniej zalesione tereny Dolnego Śląska to kolejno powiaty średzki (12,7%), wrocławski (10,7%) oraz strzeliński (8,8%). Największe zagęszczenie dróg publicznych o twardej nawierzchni występuje w Legnicy, później Wrocławiu, Jeleniej Górze i Wałbrzychu. Powiat Karkonoski znajduje się w górnej części zestawienia, z wynikiem wyraźnie powyżej średniej dla województwa. Najgorzej pod tym względem jest w powiecie polkowickim, milickim i bolesławieckim.

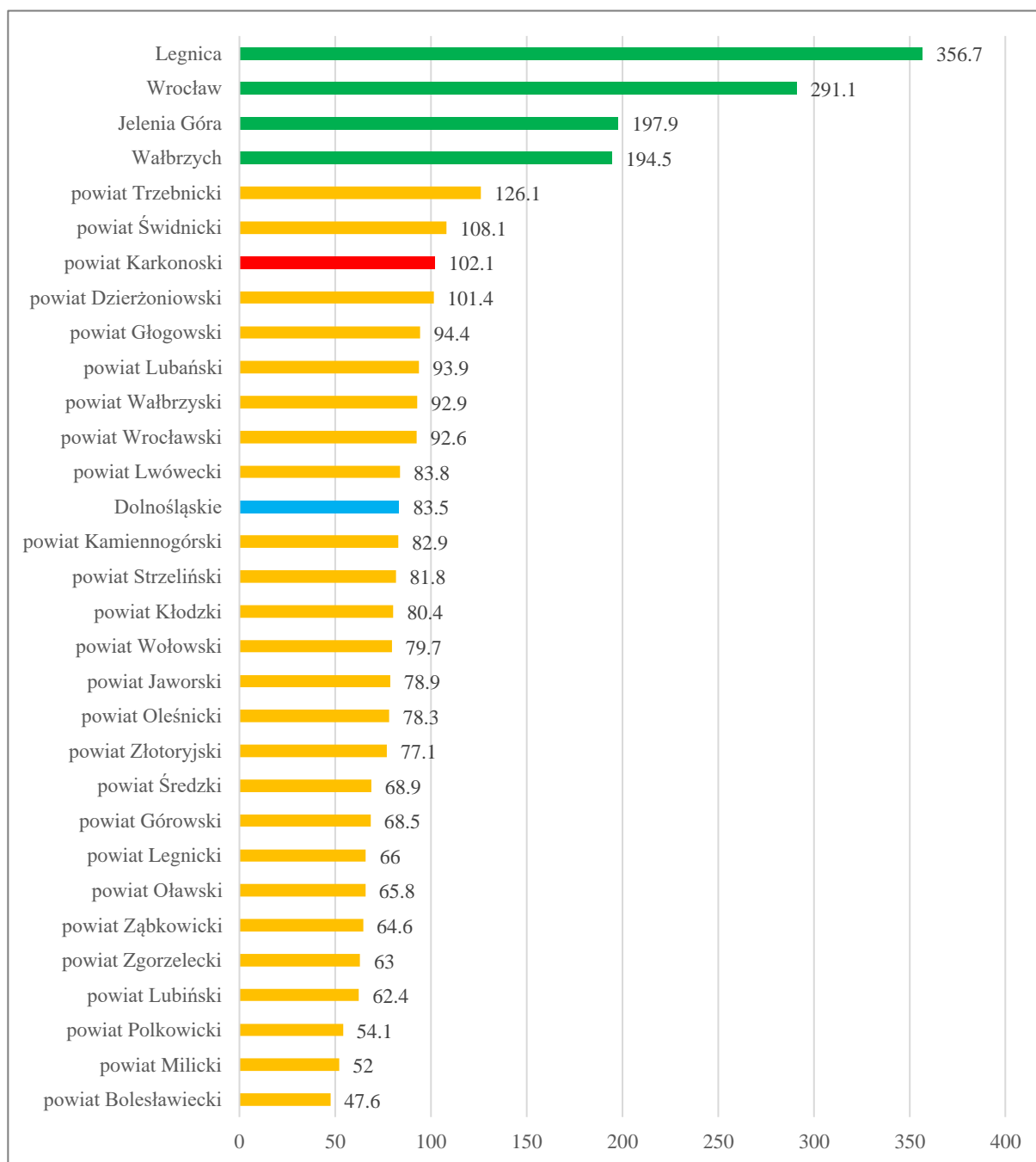
Wykres 96. Lesistość w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 97. Drogi publiczne o twardej nawierzchni (powiatowe i gminne) na 100 km² w km

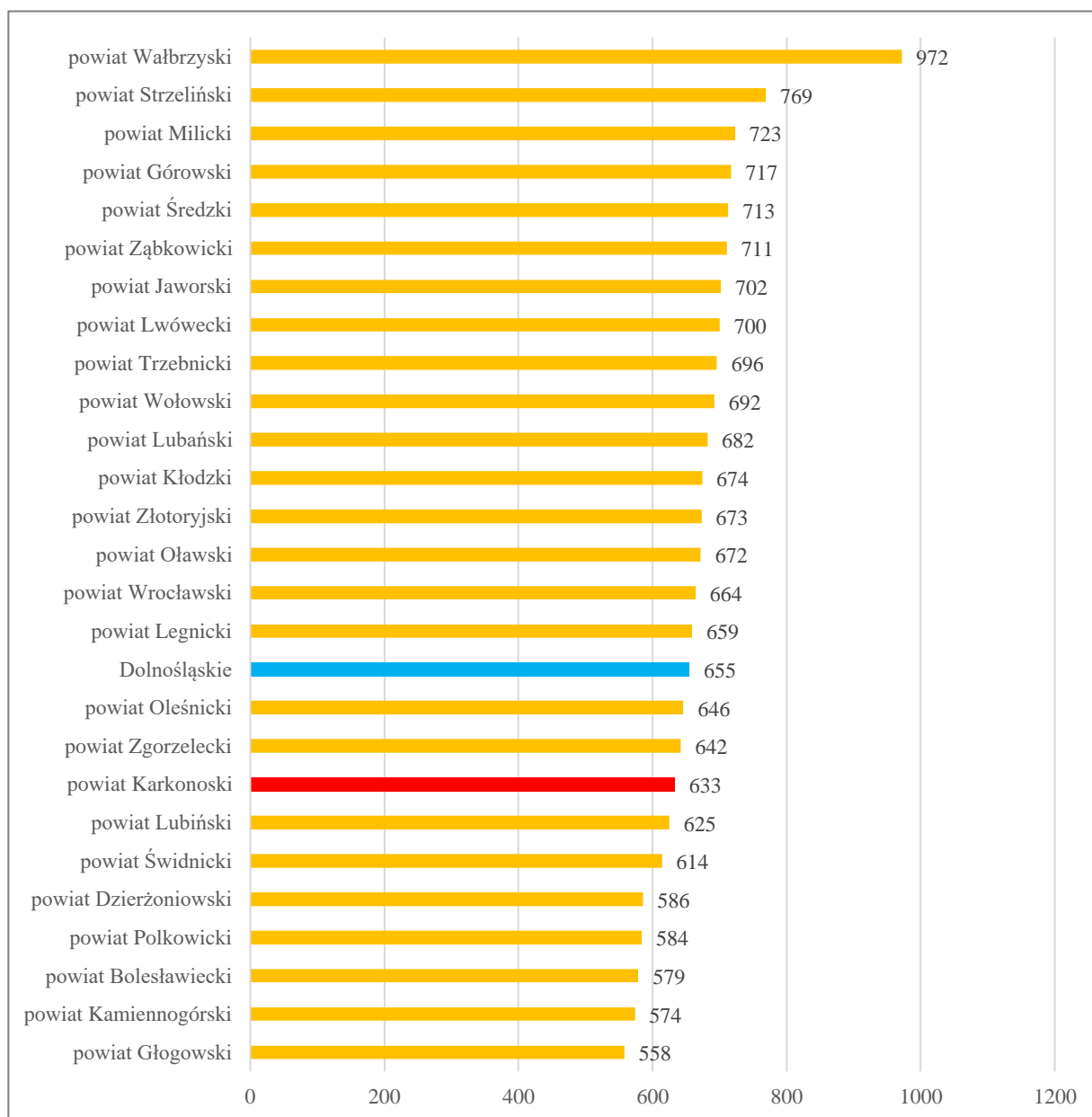

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Analizując liczbę samochodów osobowych w relacji do liczby ludności można zauważyć, że Powiat Karkonoski osiągnął wartość poniżej średniej w regionie. Wyraźnym liderem w tym zakresie jest powiat wałbrzyski, później strzeliński i milicki. Najmniej samochodów w relacji do liczby mieszkańców zarejestrowanych jest w powiecie bolesławieckim, kamiennogórskim i głogowskim.

Wykres 98. Samochody osobowe zarejestrowane na 1000 ludności

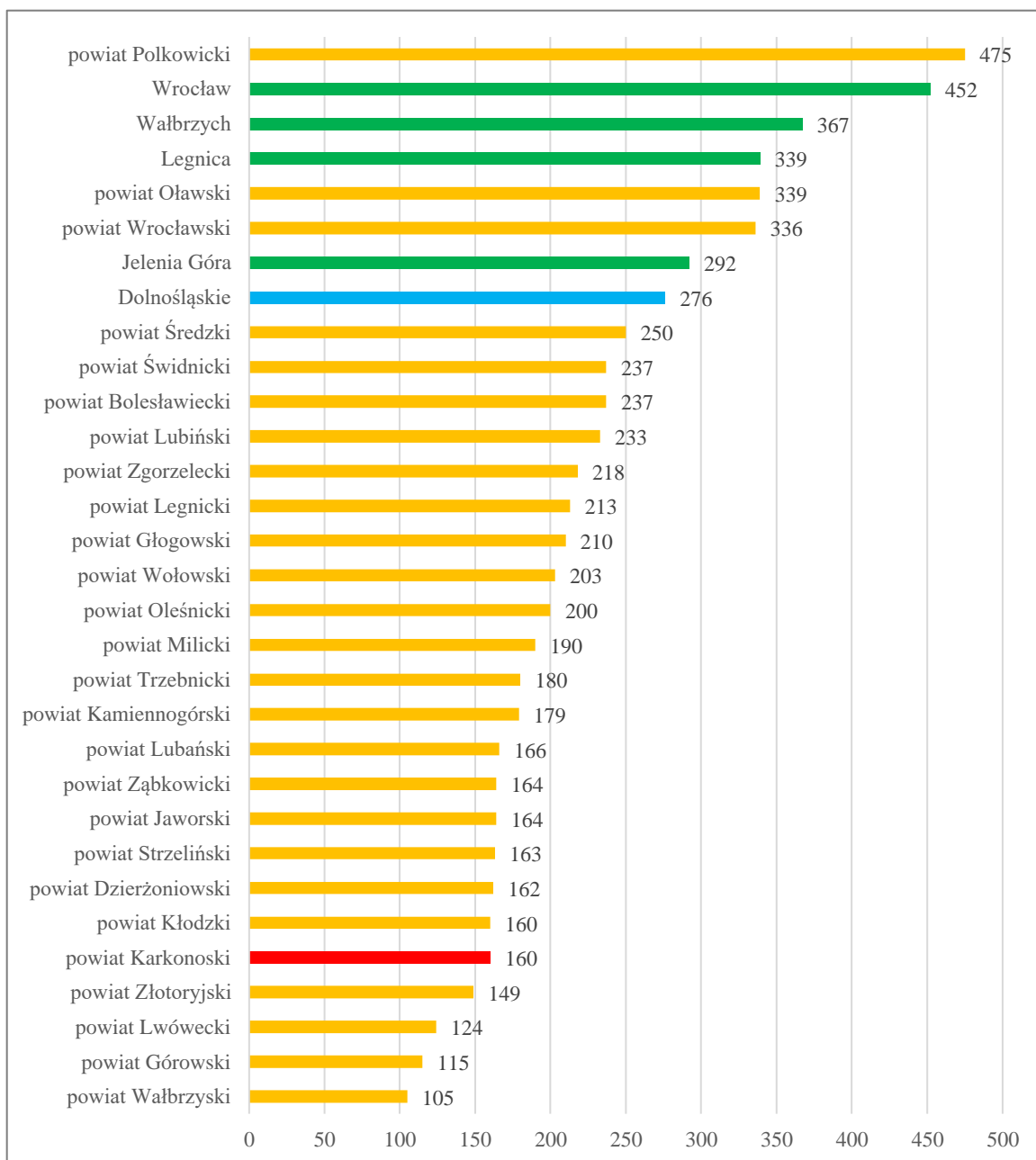

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Duże zróżnicowanie na terenie województwa występuje w zakresie liczby pracujących w relacji do liczby ludności. Zestawienie nie uwzględnia mikroprzedsiębiorstw oraz gospodarstw rolnych. Liderem w tak zbadanej aktywności zawodowej jest powiat polkowicki, który wyprzedził trzy miasta na prawach powiatu, tj. Wrocław, Wałbrzych i Legnicę. Powiat Karkonoski znalazł się na końcu stawki. Mniej korzystna sytuacja jest tylko w powiatach złotoryjskim, lwóweckim, górowskim oraz wałbrzyskim. Średnia wojewódzka jest wyraźnie wyższa od rezultatu Powiatu Karkonoskiego. Stopa bezrobocia rejestrowanego jest ważnym wskaźnikiem makroekonomicznym. Średnia dla województwa dolnośląskiego w roku 2019 wyniosła 4,6%. Wyraźnie najlepsza sytuacja (1,6%) była we Wrocławiu oraz powiecie wrocławskim. Powiat Karkonoski z wynikiem 8,2% znalazł się w dolnej części zestawienia. Wyraźnie gorsze były powiaty wałbrzyski (12,8%), złotoryjski (13,1%), czy górowski (14,2%).

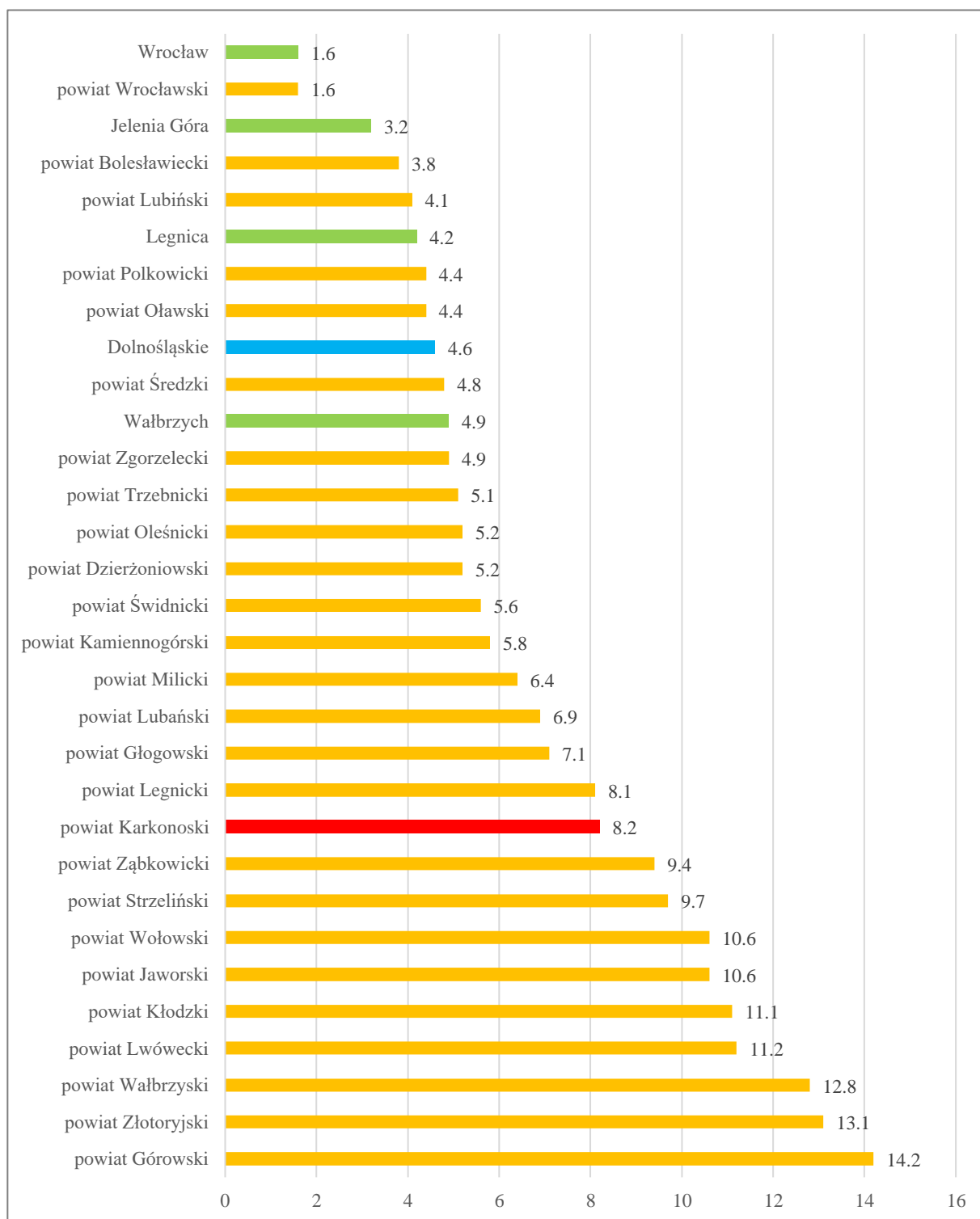
Wykres 99. Pracujący na 1000 ludności (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 100. Stopa bezrobocia rejestrowanego w %

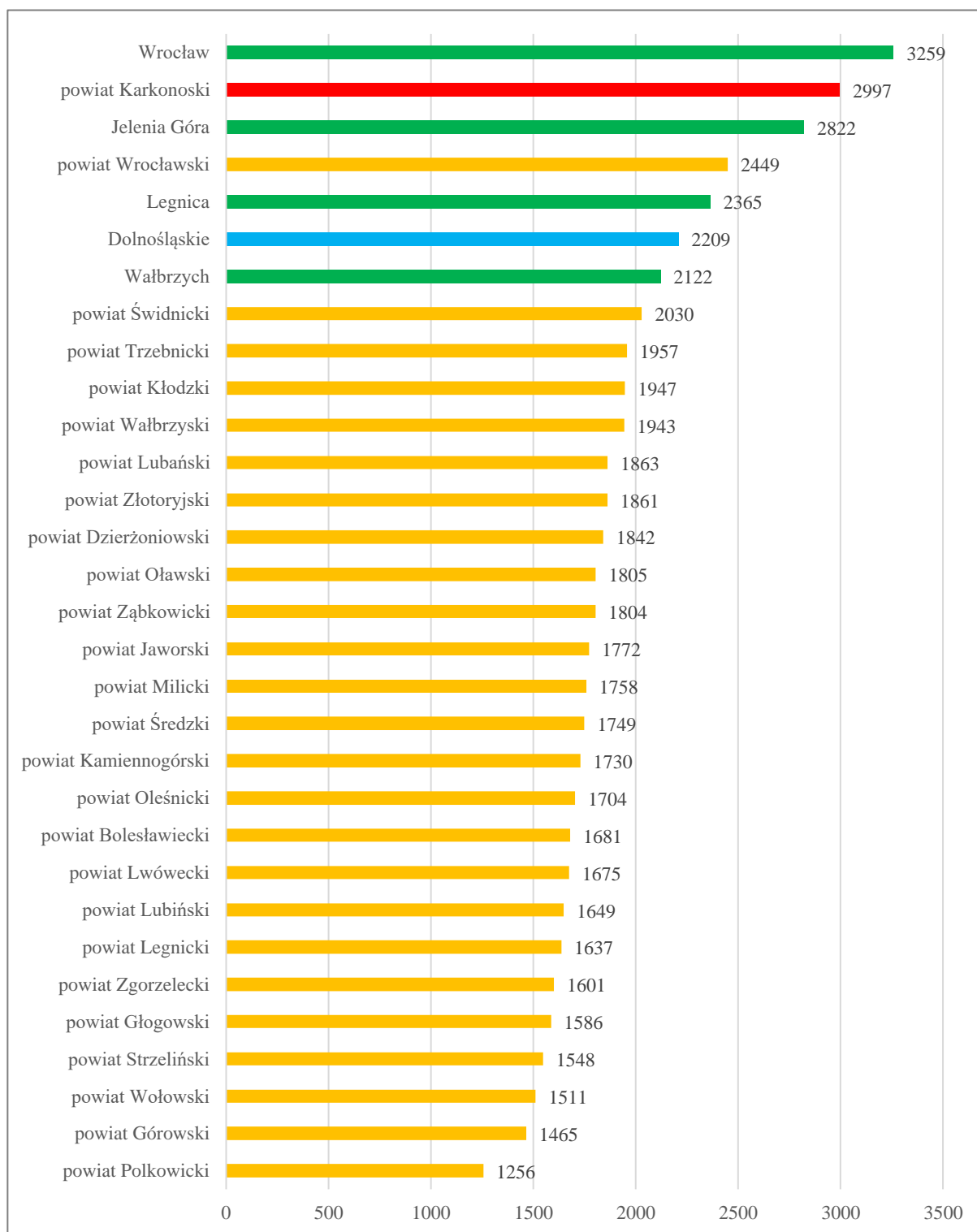

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Bardzo dobry wynik (2997) osiągnął Powiat Karkonoski w przypadku wskaźnika przedsiębiorczości. Lepiej jest tylko we Wrocławiu (3259). Jest to rezultat znacznie powyżej średniej dla województwa (2209). Na drugim biegunie znalazły się powiaty wołowski (1511), górowski (1465), polkowicki (1256). Znaczenie wysokiego poziomu przedsiębiorczości w przypadku powiatu o rozwiniętych funkcjach turystycznych jest nie do przecenienia.

Wykres 101. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym

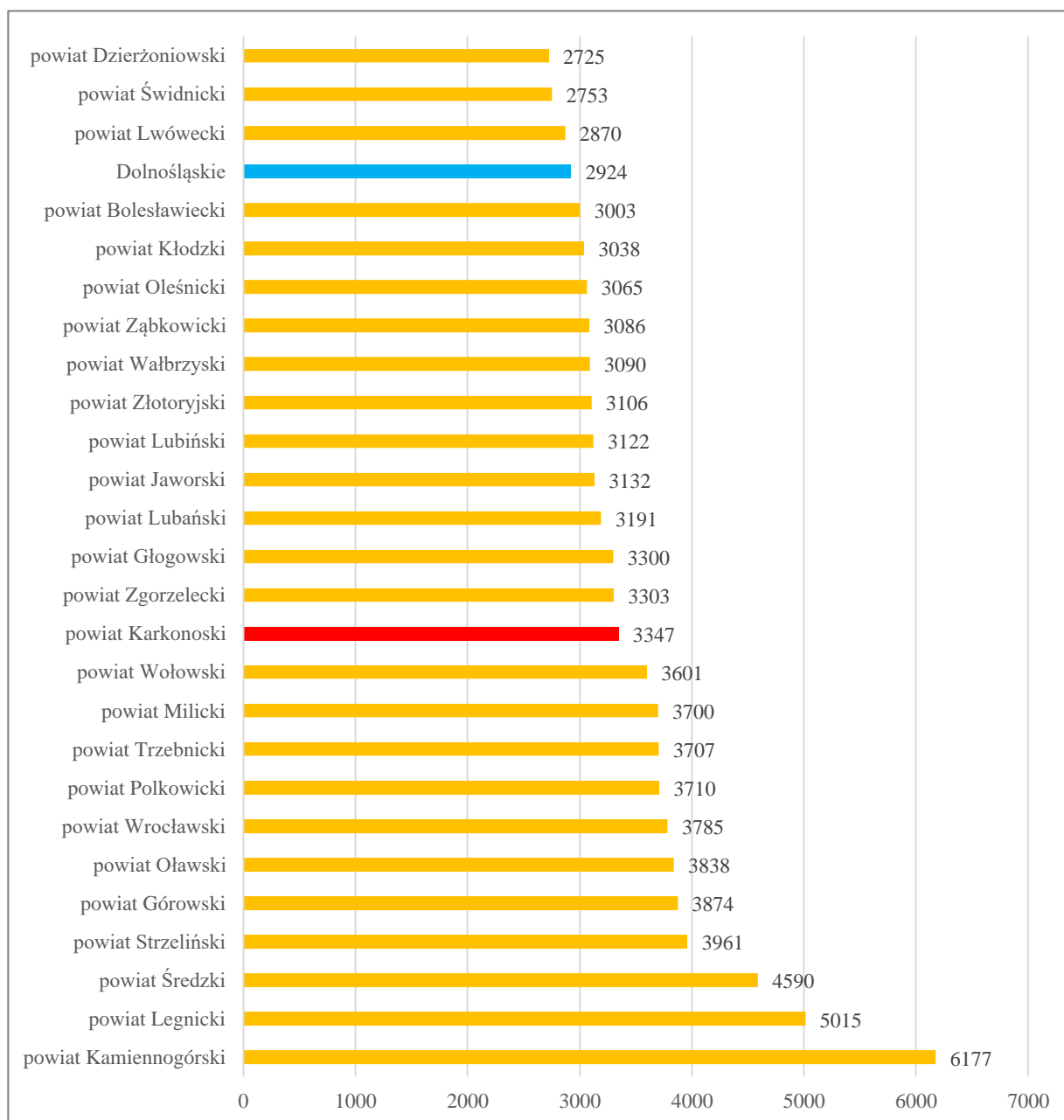

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Najwyższa dostępność aptek w przeliczeniu na mieszkańca występuje w powiecie dzierżoniowskim, świdnickim oraz lwóweckim. W przypadku Powiatu Karkonoskiego ponownie jest to pozycja pośrodku zestawienia. Wyraźnie najniższa dostępność jest w powiatach średzkim, legnickim i kamiennogórskim. Omawiana dostępność ma pewne znaczenie w zakresie szeroko rozumianej ochrony zdrowia.

Wykres 102. Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną

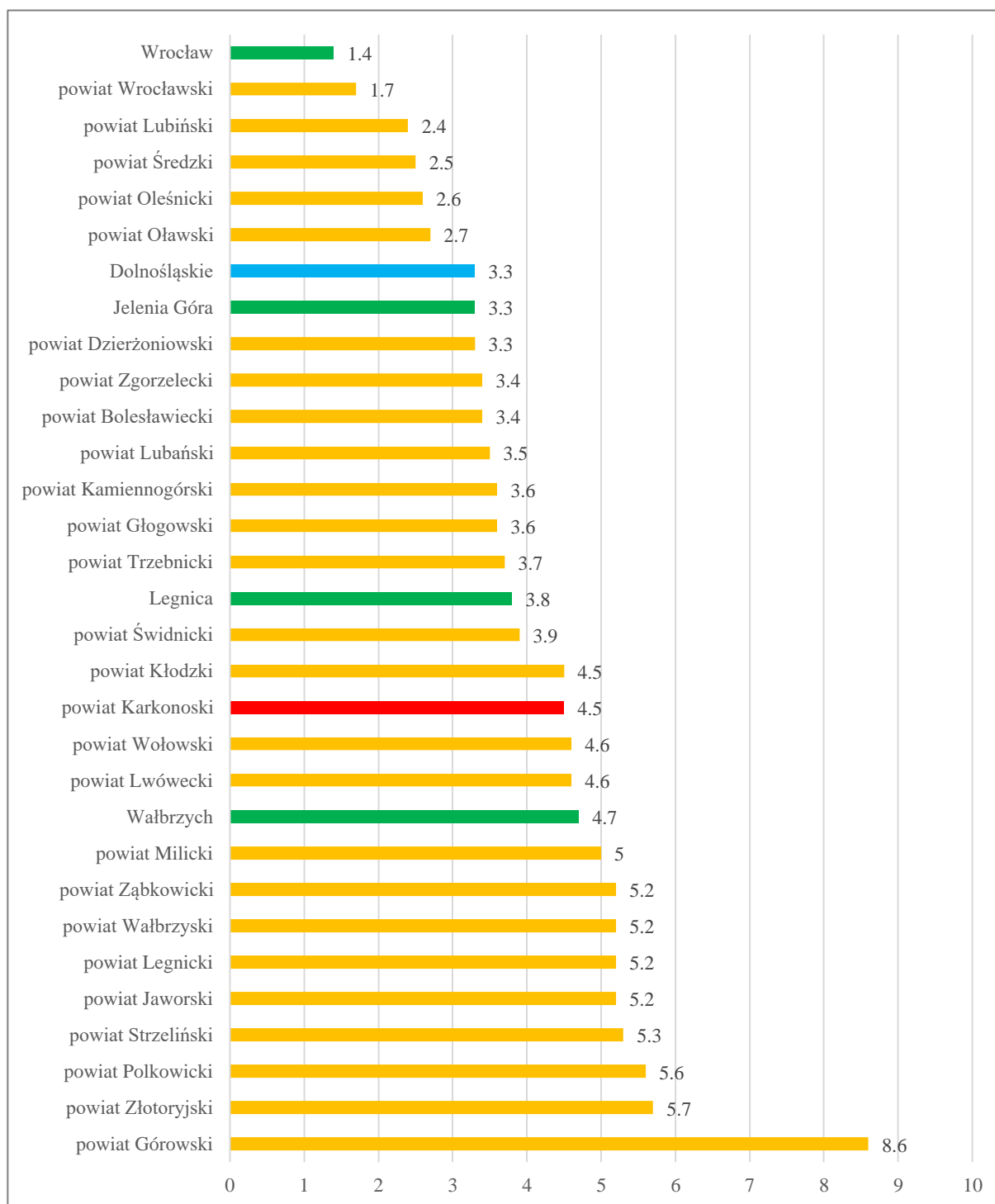

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Relacja osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej do liczby ludności ogółem obrazuje w pewnym zakresie jakość życia społeczności lokalnej, pod względem materialnym oraz występowania problemów natury społecznej. Zdecydowanie najlepiej pod tym względem jest we Wrocławiu, najmniej osób ze wspomnianej pomocy korzysta. Powiat Karkonoski w połowie stawki, ale wyraźnie poniżej średniej dla regionu dolnośląskiego. Najmniej korzystna sytuacja występuje w powiecie górowskim. Ponadto trudna sytuacja jest w powiecie złotoryjskim, polkowickim i strzelińskim. W kontekście emisji dwutlenku węgla głównym emitentem w regionie jest powiat zgorzelecki (na jego terenie znajduje się m.in. węglowa elektrownia ciepła), z przewagą nad pozostałymi powiatami. Później są to powiaty głogowski i wrocławski. Powiat Karkonoski nie odgrywa istotnej roli we wspomnianej emisji. Najbardziej neutralne są powiaty trzebnicki i lwówecki.

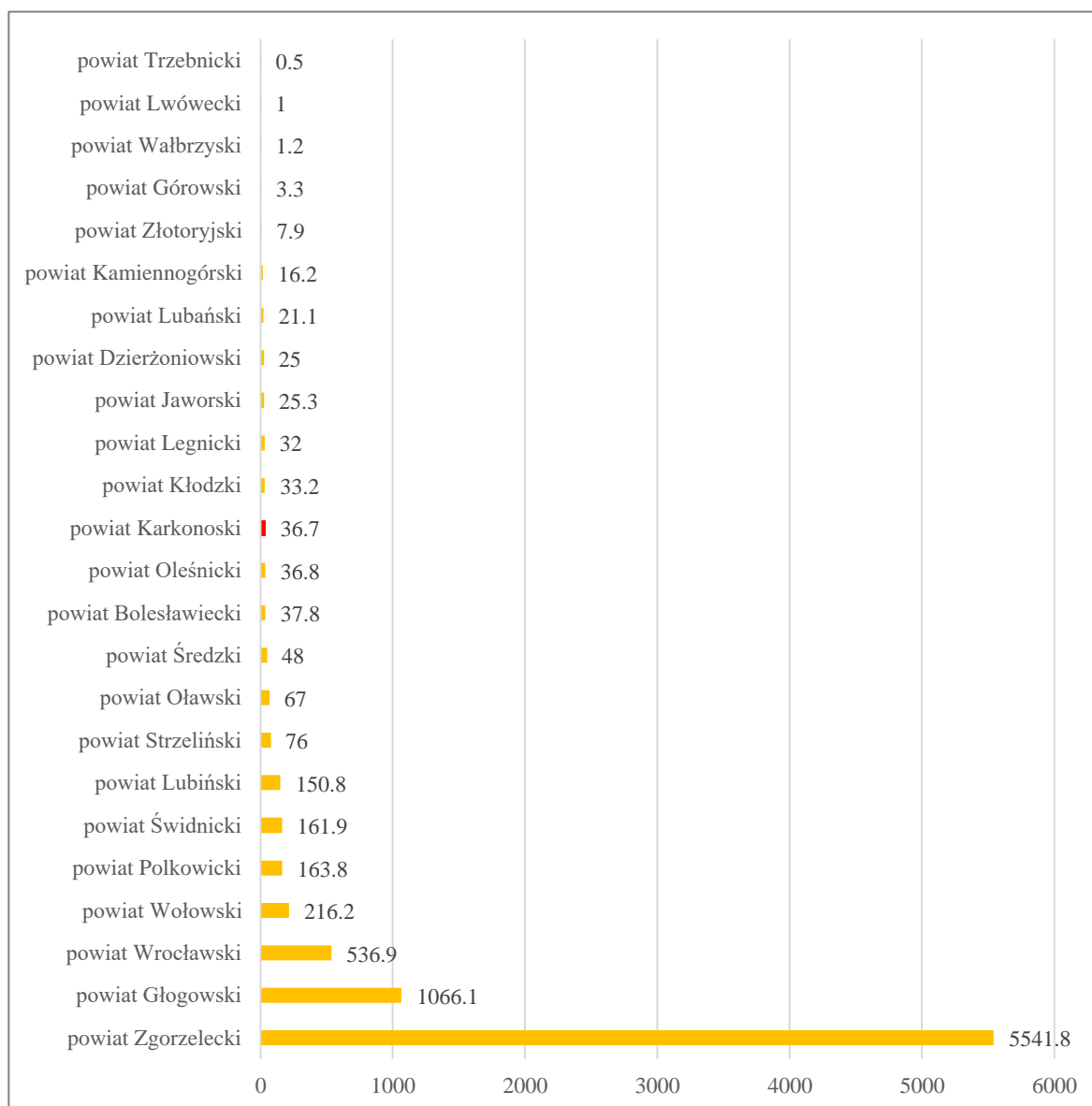
Wykres 103. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 104. Emisja dwutlenku węgla w tys. t

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W ramach ogólnego podsumowania przeprowadzonych analiz porównawczych można stwierdzić, że Powiat Karkonoski w większości przypadków wypada średnio, przeciętnie na tle pozostałych powiatów województwa dolnośląskiego, włączywszy w to miasta na prawach powiatu. W kilku przypadkach sytuacja jest jednak odmienna. Powiat ma najgorszą pozycję w całym regionie pod względem liczby urodzeń w relacji do liczby mieszkańców, co sugeruje intensyfikację działań w zakresie promowania postaw prorodzinnych. W konsekwencji słabo wypada również w odniesieniu do przyrostu naturalnego w relacji do liczby mieszkańców.

Zdecydowanie najbardziej korzystnym rezultatem ze wszystkich porównań jest pierwsze miejsce w województwie dolnośląskim pod względem turystycznych obiektów noclegowych. Jest to niewątpliwie silna strona powiatu, którą należy wzmacniać i wykorzystywać na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców społeczności lokalnej. Kolejnym pozytywnym wyróżnikiem Powiatu Karkonoskiego jest ponadprzeciętny wskaźnik lesistości (drugiej miejsce w regionie dolnośląskim). Dotyczy to zarówno porównania do średniej wojewódzkiej,

jak i ogólnopolskiej. Wynik ten w połączeniu z liczbą turystycznych obiektów noclegowych składa się na wizerunek powiatu atrakcyjnego turystycznie, przyrodniczo i krajobrazowo. Mniej korzystna jest pozycja powiatu pod względem osób aktywnych zawodowo (pracujący w relacji do liczby ludności). Takie wskazanie jest przesłanką do rekomendacji w zakresie intensyfikacji aktywizacji zawodowej mieszkańców.

Pozytywnie wypada porównanie pod względem wartości wskaźnika przedsiębiorczości. Taki wynik pozwala kreować wizerunek powiatu jako miejsca sprzyjającego przedsiębiorczości. Rekomendacja w tym zakresie dotyczy dalszego wzmocnienia sektora przedsiębiorstw oraz wykorzystywania tej mocnej strony w działaniach promocyjnych.